

**UCHWAŁA NR XVI/149/2020
RADY POWIATU CHODZIESKIEGO**

z dnia 30 czerwca 2020 r.

**w sprawie przyjęcia informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego
w Chodzieży o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu chodzieskiego za rok 2019**

Na podstawie art. 12 a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59 ze zm.) Rada Powiatu Chodzieskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu chodzieskiego za rok 2019 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Chodzieskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr XVI/149/2020
Rady Powiatu Chodzieskiego
z dnia 30 czerwca 2020 r.

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W CHODZIEŻY**



**Informacja
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
powiatu chodzieskiego w 2019r.**

Chodzież, luty 2020r.

SPIS TREŚCI	Strona
Wstęp	3
I. Sytuacja demograficzna powiatu	5
II. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza Stacji	6
III. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	7
IV. Urządzenia do zaopatrywania w wodę oraz ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	12
V. Kąpieliska naturalne i baseny oraz jakość wody do kąpieli	15
VI. Obiekty użyteczności publicznej	17
VII. Obiekty żywności i żywienia oraz jakość zdrowotna środków spożywczych	29
VIII. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	41
IX. Obiekty nauczania i wychowania oraz całodobowego pobytu dzieci i młodzieży	50
X. Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	54
XI. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	59

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży (PPIS) wraz z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Chodzieży (PSSE) w roku 2019 realizował zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) i innych aktach prawnych normujących kompetencje inspekcji.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu chodzieskiego w 2019 roku było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobieganie powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia człowieka.

Sprawowanie nadzoru nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych, procesem dystrybucji i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS) było zadaniem realizowanym przez pracowników Epidemiologii (E).

Pracownicy Epidemiologii nadzorowali prowadzenie przez lekarzy dokumentacji medycznej dotyczącej szczepień, informowania rodziców lub opiekunów o obowiązku poddawania dzieci i młodzieży obowiązkowym szczepieniom ochronnym, a także propagowaniem zasadności szczepień ochronnych jako najskuteczniejszej formy zapobiegania chorobom zakaźnym. Zgodnie z zaleceniem Głównego Inspektoratu Sanitarnego (GIS) kontynuowali bieżącą działalność przeciwepidemiczną oraz nadzór epidemiologiczny w zakresie zapobiegania, a także zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych wymienionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jedn. Dz.U. z 2019 poz. 1239 ze zm.), szczególnie tych, które występują ogniskowo i stanowią szczególny problem zdrowotny w kontekście sytuacji epidemiologicznej na terenie kraju, krajów Unii Europejskiej oraz państw sąsiadujących.

Higiena Komunalna (HK) sprawowała nadzór sanitarny nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, w pływalniach oraz nad obiektami użyteczności publicznej. Kontynuowano nadzór nad zakładami pogrzebowymi w zakresie warunków sanitarno-higienicznych oraz właściwego sposobu postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

Higiena Żywności i Żywienia (HŻŻ) w 2019r. prowadziła nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego, w tym w zakresie pobierania próbek do badań laboratoryjnych. Prowadziła wzmożony nadzór w zakresie przestrzegania wymagań w odniesieniu do składu i oznakowania suplementów diety.

Higiena Pracy (HP) prowadziła w roku sprawozdawczym 2019, jak w latach ubiegłych, nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy m.in. zakładów, w których występowało narażenie na hałas oraz charakteryzujących się szczególnie szkodliwymi warunkami pracy, ochroną zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w środowisku pracy poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy oraz zapobieganie powstawaniu chorób w sposób niezakłócający toku pracy jednostki kontrolowanej, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie prawo przedsiębiorców. Prowadziła również działania w celu minimalizowania zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanego przez nowe narkotyki

i substancje psychoaktywne. Pod szczególnym nadzorem były również substancje chemiczne i ich mieszaniny, produkty biobójcze i prekursory narkotyków kategorii 2 i 3.

W zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży (HDiM) w 2019r. było prowadzenie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w placówkach oświatowo-wychowawczych, miejscach wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży oraz w klubach dziecięcych i żłobkach.

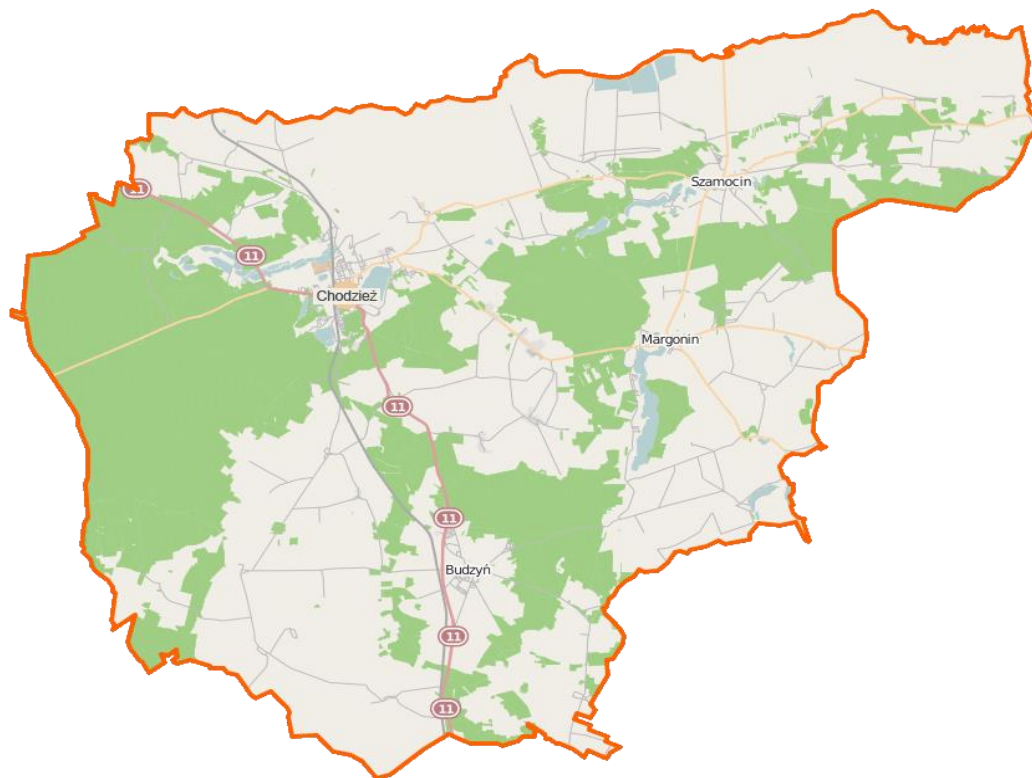
W ramach Oświaty Zdrowotnej realizowano głównie programy ogólnopolskie i wojewódzkie na podstawie wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego (GIS) i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (WSSE) w Poznaniu. Tak, jak w latach ubiegłych, priorytetowym działaniem w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób było realizowanie programów edukacyjnych, akcji i kampanii informacyjnych oraz aktualizacja informacji na stronie BIP i stronie internetowej PSSE w Chodzieży.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży realizowali swoje zadania we współpracy ze Starostą Chodzieskim, a także Burmistrzami Miast i Gmin oraz Wójtami Gmin w powiecie chodzieskim. Współpraca dotyczyła w szczególności Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, działań antykrzysowych, promocji zdrowia oraz nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz jakością wody do kąpieli. Ponadto pracownicy współpracowali z Inspekcją Weterynaryjną, Strażą Pożarną, Policją, Inspekcją Ochrony Środowiska, Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Przekazywano informacje i artykuły oraz udzielano wywiadów do lokalnej prasy.

Ocena stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu chodzieskiego w 2019r. dostępna jest w również w Biuletynie Informacji Publicznej PSSE w Chodzieży: www.bip.psse-chodziez.pl oraz na stronie internetowej PSSE: psse.chodziez.@pis.gov.pl .

I. Sytuacja demograficzna powiatu

Powiat chodzieski zajmował powierzchnię 680,6 km². Wg danych statystycznych na dzień 30.06.2019r. ludność powiatu liczyła 47 168 osób, tj. o 97 osób mniej niż w dniu 30.06.2018r. Gęstość zaludnienia wynosiła prawie 69 osób na 1 km² powierzchni. Na wsiach mieszkały 21 355 osoby (45,3 %), w miastach 25 813 (54,7 %). Kobiety było 24 001, a mężczyzn 23 167. Kobiety stanowiły 50,9 % a mężczyźni 49,1 % ludności powiatu. Dzieci do lat dwóch na koniec 2019 roku było 1350, tj. o 61 więcej niż w tym samym czasie w roku ubiegłym.



Rys. nr 1. Powiat chodzieski - obszar działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży



Liczba mieszkańców powiatu chodzieskiego dane z dnia 30.06.2019r.

Gmina miejska Chodzież	18 602
Gmina wiejska Chodzież	6 066
Gmina miejsko-wiejska Szamocin	7 520
Gmina miejsko-wiejska Margonin	6 466
Gmina wiejska Budzyn	8 514

Rys. nr 2. Liczba mieszkańców gmin powiatu chodzieskiego

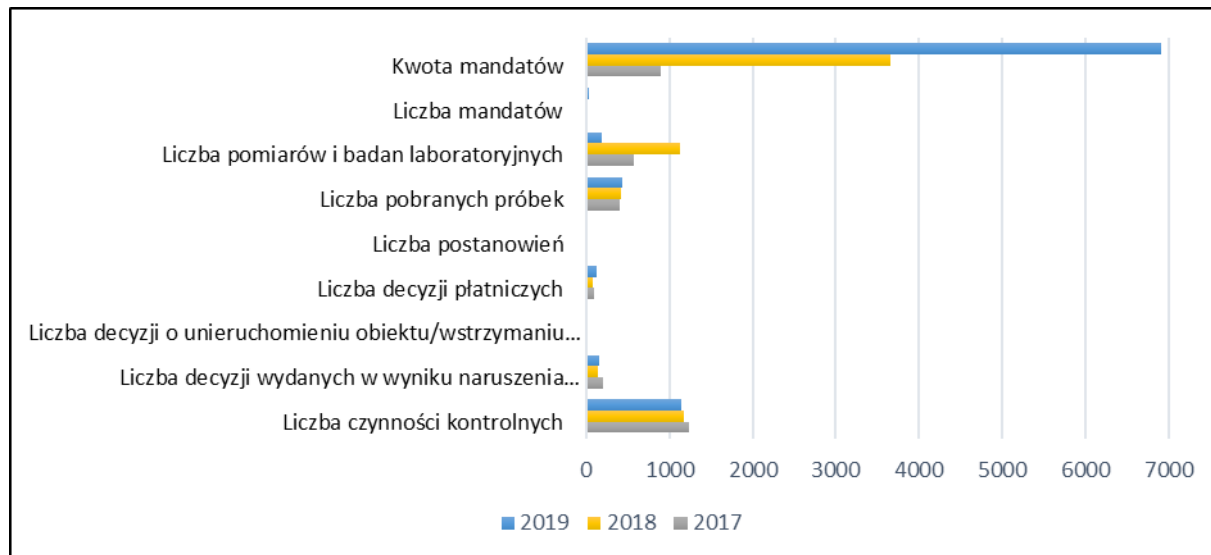
II. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza Stacji

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK		
	2017	2018	2019
<i>Liczba czynności kontrolnych</i>	1241	1176	1152
<i>Liczba decyzji wydanych w wyniku naruszania przepisów sanitarnych</i>	202	149	152
<i>Liczba decyzji o nieuruchomieniu obiektu/wstrzymaniu działalności</i>	1	0	1
<i>Liczba decyzji płatniczych</i>	104	83	133
<i>Liczba postanowień</i>	28	18	11
<i>Liczba pobranych próbek *</i>	401	422	429
<i>Liczba pomiarów** i badań laboratoryjnych</i>	572	1125	185
<i>Liczba mandatów</i>	8	19	29
<i>Kwota mandatów (w zł)</i>	900	3650	6900

* Dotyczy próbek wody, żywności i kału pobranych przez PSSE w Chodzieży, a zbadanych przez inne laboratoria PIS

** Dotyczy pomiarów mebli szkolnych i wagi tornistrów

Tabela nr 1. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza PSSE w Chodzieży w okresie 2017-2019r.



Wykres nr 1. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza PSSE w Chodzieży w okresie 2017-2019

III. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Sprawowanie nadzoru epidemiologicznego jest priorytetowym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zadanie to realizowali pracownicy epidemiologii, którzy, jak co roku prowadzili nadzór nad chorobami zakaźnymi i ich rejestrację oraz koordynowali działania związane z zapobieganiem i zwalczaniem chorób zakaźnych, zakażeń i zatruc pokarmowych u ludzi. Zgodnie z zaleceniami GIS szczegółowo prowadzono nadzór nad zachorowaniami na grypę poprzez m.in. prowadzenie stałego monitoringu zgłaszanych przypadków podejrzeń lub zachorowań. Pracownicy epidemiologii prowadzili również nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych, które są skuteczną formą zapobiegania chorobom zakaźnym oraz sprawowali merytoryczny nadzór nad egzekwowaniem obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przez osoby zobowiązane. W 2019 roku, w celu usprawnienia i poprawy jakości nadzoru epidemiologicznego nad wybranymi chorobami zakaźnymi, prowadzono współpracę z Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego - Państwowym Zakładem Higieny poprzez elektroniczny System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych (SRWE).

Podstawą oceny sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie chodzieskim były dane liczbowe o zachorowaniach na choroby zakaźne pochodzące ze zgłoszeń zachorowań dokonywanych przez lekarzy podejrzewających lub rozpoznających choroby zakaźne.

1. Choroby, szerzące się drogą pokarmową

Z chorób szerzących się drogą pokarmową w 2019r. pojawiły się zachorowania nie występujące w roku poprzednim tj. bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Campylobacter, na które zachorowali: chłopiec w 1. roku życia - mieszkaniec wsi i dziewczynka w 6. roku życia - mieszkanka miasta. Przypadki nie były powiązane epidemiologicznie, zostały potwierdzone badaniami mikrobiologicznymi, w których określono jako patogen gatunek Campylobacter jejuni.

W 2019r. zarejestrowano 34 przypadki zachorowania na biegunki u dzieci do lat dwóch, o 12 więcej niż w roku 2018. Badania bakteriologiczne i wirusologiczne wykonano u 32 dzieci. Czynnikiem patogennym w 31 przypadkach były rotawirusy, a w 1 przypadku Campylobacter jejuni. Wszystkie dzieci z biegunką w wieku do 2 lat były hospitalizowane.

W porównaniu z rokiem 2018, w 2019r. liczba przypadków zatrucia pokarmowego, wywołanego pałeczkami Salmonella, zmniejszyła się z 4 przypadków do 2. Jedno zachorowanie wywołane pałeczką Salmonella Derby dotyczyło 65-letniej kobiety, mieszkanki miasta. Drugie zachorowanie wystąpiło u 4-letniego chłopca, również mieszkańca miasta i wywołane było pałeczką Salmonella Enteritidis. Oba przypadki zakończyły się wyzdrowieniem i uzyskano ujemne wyniki badań na nosicielstwo.

2. Ogniska zachorowań

W roku sprawozdawczym w powiecie chodzieskim zarejestrowano 3 ogniska zachorowań. Dotyczyły one zachorowań na grypę i krztusiec. 1 ognisko zachorowania - na grypę wystąpiło w Szpitalu w Chodzieży należącym do Wielkopolskiego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów, Samodzielnego Publicznego ZOZ ul. Szamarzewskiego 62 w Poznaniu, dotyczyło 5 osób. Dwa pozostałe ogniska dotyczyły osób chorujących na krztusiec, 1 wystąpiło na wsi i liczyło 5 osób, a drugie w mieście i liczyło 2 osoby.

3. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienie ochronne, w tym objęte programami eliminacji

Zarejestrowano 2 przypadki wirusowego zapalenia wątroby typu B, o 2 mniej niż w roku 2018. Zachorowały 2 osoby z miasta, które hospitalizowano.

W roku sprawozdawczym nastąpił dalszy spadek zachorowań na grypę sezonową – z 1027 przypadków w 2018 roku, do 311 w roku 2019 (w tym 76 dzieci do lat 14, tj. 24,44%). Chorobę rozpoznano na podstawie objawów klinicznych. 13 osób leczono w szpitalu, w tym w 2 przypadkach przyczyną hospitalizacji były dolegliwości ze strony układu oddechowego, a w pozostałych przypadkach inne przyczyny. W minionym roku podmioty medyczne z terenu powiatu nie realizowały programu nadzoru nad gripą – SENTINEL.

Grupa wiekowa	Liczba osób
0-14 lat	76
15-64	186
65 i >	49
Ogółem	311

Tabela nr 2. Zachorowania na gripę sezonową w 2019r.

W 2019 roku odnotowano znaczny wzrost zachorowań na krztusiec (z 2 przypadków w 2018 roku do 16 przypadków w roku 2019). W ogólnej grupie przypadków wystąpiły 2 ogniska zachorowań liczące 5 i 2 osoby. Zachorowały 2 dziewczynki w wieku 3 i 14 lat i były one leczone ambulatoryjnie. Chorobę rozpoznano na podstawie objawów klinicznych i badań serologicznych krwi. 15 przypadków sklasyfikowano jako potwierdzone, 1 jako możliwy. Chore dzieci były wcześniej szczepione przeciw krztuścowi zgodnie z programem szczepień ochronnych (PSO), natomiast osoby dorosłe nie były wcześniej szczepione przeciw krztuścowi lub nie udało się ustalić ich historii szczepień.

W ubiegłym roku odnotowano 1 przypadek porażenia wiotkiego rozpoznanego, jako zespół Guillaina Barrego – zachorowała 6-letnia dziewczynka, którą hospitalizowano. U dziecka wykluczono poliomyelitis. Choroba zakończyła się wyzdrowieniem.

4. Neuroinfekcje oraz choroby: meningokokowa, pneumokokowa i wywołana przez *Haemophilus influenzae*

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano neuroinfekcji, w tym zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu o etiologii wirusowej lub bakteryjnej. Nie wystąpiły zachorowania wywołane przez *Neisseria meningitidis*. Zgłoszono natomiast 2 przypadki zapalenia płuc, zarejestrowane jako choroba wywołana przez „*Haemophilus influenzae* inna, określona i nieokreślona”.

5. Choroby odzwierzęce

W 2019 roku podobnie jak w 2018 roku nie zarejestrowano chorób: włośnicy, leptospirozy, tasiemczycy w tym bąblowicy, listeriozy, wścieklizny oraz toksoplazmozy.

6. Inne choroby zakaźne

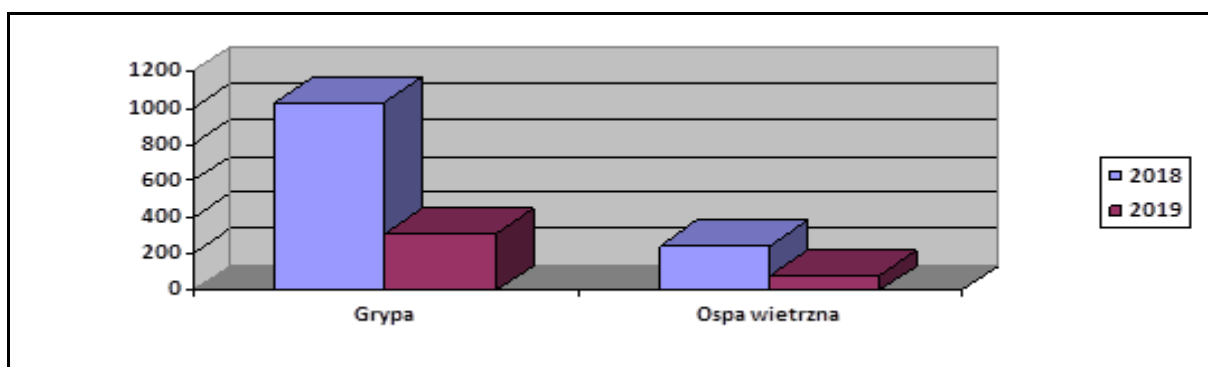
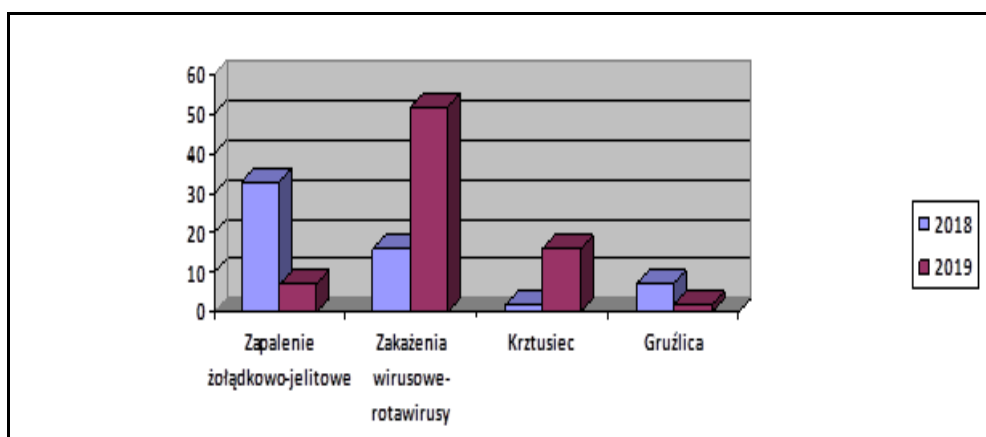
W bieżącym roku zgłoszono 6 zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C (o 1 więcej niż w roku 2018). Zachorowały 3 kobiety i 3 mężczyzn. Przewaga osób chorych, to mieszkańcy miast (4 osoby). U wszystkich chorych chorobę stwierdzono na podstawie badań laboratoryjnych na obecność przeciwciał anty HCV oraz testów potwierdzających replikację wirusa HCV-RNA – wyniki były dodatnie. Wśród chorych nie było osób zawodowo narażonych na zakażenie. W 5 przypadkach, jako prawdopodobną przyczynę zakażenia wskazano zabiegi medyczne, a w 1 przypadku jako prawdopodobne wskazano „różne przyczyny”. Wszystkie osoby chore nie figurowały wcześniej w rejestrze nosicieli PSSE w Chodzieży.

W ubiegłym roku spadła ilość zachorowań na ospę wietrzną (z 249 przypadków w 2018 roku, do 80 przypadków w roku 2019). 50% wszystkich przypadków zachorowań stanowiły dzieci w wieku 0 – 4 lat. Osoby chorujące nie były wcześniej szczepione przeciw ospie wietrznej. Najwięcej zachorowań wystąpiło w grupie wieku od 0 - 9 lat. Wszystkich chorych leczono ambulatoryjnie.

Wystąpiło 5 przypadków zachorowań na płonicę, to o 2 mniej niż w roku 2018.

Odnotowano nieznaczny spadek zachorowań na gruźlicę (z 7 w 2018 roku do 2 w 2019 roku). Zachorował 1 mężczyzna i 1 kobieta - mieszkańcy wsi. Chorych hospitalizowano. Zachorowania potwierdzono badaniami bakteriologicznymi na obecność prątków gruźlicy. Nadzorem epidemiologicznym objęto 19 osób z powiatu chodzieskiego zakwalifikowanych do grupy wysokiego ryzyka zachorowania z powodu przebywania w bliskim kontakcie z chorymi. 1 osoba objęta nadzorem pochodziła z innego powiatu. Wobec 1 osoby chorej na gruźlicę wymagającej kontynuacji leczenia wydano decyzję nakazującą poddanie się nadzorowi epidemiologicznemu. Osoba ta jednak nie odebrała listu z decyzją i pomimo podjętych działań nie udało się ustalić miejsca jej pobytu.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano mniej zachorowań na boreliozę - z 27 w roku 2018, do 15 w roku 2019. Zachorowało 5 mężczyzn i 10 kobiet. Większość osób chorych, to mieszkańcy miast (11 osób), a 4 osoby zamieszkiwały wieś. Hospitalizowano 2 osoby, pozostałe leczono ambulatoryjnie. Wśród osób chorych, w 4 przypadkach narażenie na ukąszenie kleszczy wystąpiło w okolicznych lasach, w 6 przypadkach na działkach lub ogródkach przydomowych, w 1 przypadku na łące, 3 osoby wskazały inne miejsca, a 1 osoba nie pamiętała takiego zdarzenia. Osoby chore nie należały do grupy wysokiego ryzyka w związku z wykonywaną pracą zawodową. Nie odnotowano przypadków neuroboreliozy.



Rys.3. Wykresy przedstawiające istotne zmiany w liczbie zachorowań na wybrane choroby zakaźne w roku 2019, w porównaniu do 2018.

7. Zapobieganie wściekliznie

W dalszym ciągu, tak jak w latach poprzednich, utrzymywała się duża liczba zgłoszeń dotyczących osób pokąsanych przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę. W 2019 roku zarejestrowano 76 przypadków, o 12 przypadków mniej niż w roku 2018. Do szczepień przeciw wściekliznie zakwalifikowano 10 osób, a w roku poprzednim – 18 osób.

	Zwierzę		
	pies	kot	nietoperz
Liczba osób pokąsanych	5	4	1

Tabela nr 3. Przypadki pokąsania przez zwierzęta, wymagające podjęcia szczepień w 2019r.

8. Choroby przenoszone drogą płciową (wywołane przez *Chlamydia trachomatis*, ziarnica weneryczna, rzeżączka, kiła i jej postaci).

W 2019r. zarejestrowano 3 przypadki zachorowania na choroby przenoszone drogą płciową. W jednym przypadku była to choroba wywołana przez *Chlamydia trachomatis* stwierdzona u kobiety w grupie wieku 20 - 29 lat, mieszkanki wsi. Dwa przypadki dotyczyły zachorowania na kiłę u mężczyzn w grupie wieku 40-49 lat, 1 mieszkańca wsi i 1 mieszkańca miasta. Wszystkie osoby chore były leczone ambulatoryjnie.

9. Zakażenia szpitalne

Pod nadzorem PSSE w Chodzieży w minionym roku pozostawał 1 szpital, tzn. Szpital w Chodzieży przy ul. Strzeleckiej 32, należący do Wielkopolskiego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów, Samodzielnego Publicznego ZOZ ul. Szamarzewskiego 62 w Poznaniu. W 2019 roku, w obowiązującym terminie szpital opracował i przesłał do PSSE w Chodzieży raport roczny o zakażeniach zakładowych i drobnoustrojach alarmowych za rok 2018.

W 2018 roku, w szpitalu hospitalizowanych było 4992 pacjentów. Wykonano 2948 badań mikrobiologicznych, w tym 14 posiewów krwi. W placówce największy odsetek badań dotyczył kolejno: Oddziału Chorób Płuc I tj. 0,8 badania na jednego pacjenta (na 1542 hospitalizacji wykonano 1262 badania mikrobiologiczne) i Oddziału Chorób Płuc II z Pododdziałem Bronchologii Diagnostycznej tj. 0,7 badania na jednego pacjenta (na 2214 hospitalizacje wykonano 1611 badań mikrobiologicznych). Wskaźnik badań mikrobiologicznych na 100 pacjentów dla szpitala wynosił 59,05.

Wykryto 24 czynniki biologiczne, które wywołały zakażenie u pacjentów. Dominującymi czynnikami wywołującymi zakażenie były: *Clostridium difficile* - 10 przypadków i *Klebsiella pneumoniae* ESBL (+) – 6 przypadków.

W szpitalu wystąpiło 1 ognisko endemiczne, w którym czynnikiem epidemicznym był wirus grypy, w wyniku czego zachorowało 5 osób.

10. Szczepienia ochronne

Szczepienia ochronne na terenie powiatu chodzieskiego prowadzone były zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych (PSO) przez 11 podmiotów leczniczych. Szczepienia obowiązkowe były finansowane z budżetu Ministra Zdrowia. Natomiast szczepienia zalecane, między innymi przeciw kleszczowemu zapaleniu opon mózgowych, grypie, ospie wietrznej, biegunce rotawirusowej, WZW typu A, zakażeniom wywołanym przez wirusa brodawczaka ludzkiego, *Neisseria meningitidis*, były szeroko propagowane przez lekarzy rodzinnych, pediatrów, położne środowiskowe oraz pielęgniarki i były wykonywane odpłatnie.

Wszystkie punkty szczepień posiadały urządzenia chłodnicze do przechowywania szczepionek, które były zabezpieczone zamknięciem przed dostępem osób postronnych i wyposażone były w termometry (10 placówek) lub monitoring temperatury (1 placówka). Wyznaczony personel w dni robocze i w dni wolne od pracy odnotowywał w prowadzonych rejestrach temperaturę w urządzeniach chłodniczych. Podczas kontroli tych placówek

pracownicy epidemiologii zalecali zakup i wyposażenie chłodziarek w zdalny monitoring temperatur. Szczepionki przechowywane były w urządzeniach chłodniczych prawidłowo, miały aktualne daty ważności - nie stwierdzono szczepionek przeterminowanych. Transport szczepionek z PSSE do punktów szczepień odbywał się samochodami służbowymi tych placówek, w termotorbach z wkładami chłodzącymi i termometrami monitorującym temperaturę.

Magazyn szczepionek w PSSE w Chodzieży wyposażony był w 3 urządzenia chłodnicze. 2 z tych urządzeń były podłączone do elektronicznego systemu monitoringu temperatur.

W roku sprawozdawczym nie było większych trudności z dostępnością do szczepionek i realizacją obowiązkowych szczepień ochronnych według PSO. Istotną przeszkodą w wykonawstwie szczepień było natomiast uchylanie się od szczepień. W roku 2018 było w rejestrze 33 dzieci, których rodzice uchylali się od szczepień, z kolei w roku sprawozdawczym zarejestrowano kolejnych 40 dzieci. Konsekwencją tego niepokojącego trendu, generowanego głównie wpływem ruchów antyszczepionkowych była wciąż rosnąca ilość rodziców uchylających się od poddania swoich dzieci szczepieniom ochronnym (109 osób na koniec 2019 roku).

W 2019r. zgłoszono 1 przypadek niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP), w 2018 roku wystąpił również 1 taki przypadek. NOP zakwalifikowano jako łagodny, wystąpił on u 1,5-miesięcznej dziewczynki po podaniu jednoczasowym 3 szczepionek: Synflorix, Rotarix i Hexacima.

W roku sprawozdawczym, w PSSE w Chodzieży kontynuowano prowadzenie „Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Magazynami i Dystrybucją Szczepionek” (ESNDS).

11. Pozostałe informacje

Pracownicy epidemiologii w 2019r. przeprowadzili łącznie 175 dochodzeń epidemiologicznych w ramach nadzoru nad chorobami zakaźnymi oraz 62 kontrole podmiotów leczniczych, w tym 12 w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych. Przekierowano do innych PSSE lub WSSE 46 formularzy zgłoszeń zachorowań i dodatnich wyników badań laboratoryjnych.

W minionym roku pracownicy epidemiologii współpracowali min z:

- Inspekcją Weterynaryjną, w zakresie nadzoru nad wścieklizną oraz innymi chorobami, które wystąpiły u zwierząt (różyca, bąblowica, włośnica, bruceloza)
- podmiotami leczniczymi: przekazywano bieżące informacje z NIZP-PZH oraz GIS w zakresie nadzoru epidemiologicznego; zorganizowano 1 szkolenie dla pracowników podmiotów medycznych na temat boreliozy, szczepień ochronnych i zgłaszania podejrzeń lub zachorowań na chorobę zakaźną; poinformowano placówki o zmianie przepisów związanych z obowiązkiem zgłaszania podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne i zachowania poufności danych osobowych w tym zakresie; przekazano materiały edukacyjne dotyczące profilaktyki chorób
- Policją, w zakresie przesyłania informacji dotyczących prowadzonych interwencji i dochodzeń
- placówkami innymi niż medyczne, które wykonują usługi, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek: systematycznie przekazywano plany higieny dla właścicieli salonów kosmetycznych i fryzjerskich oraz salonów tatuaży, przekazywano materiały edukacyjne na temat profilaktyki chorób.

Pracownicy epidemiologii przygotowali materiały informacyjne i korzystali z opracowań GIS i PZH, które umieszczano na stronie internetowej PSSE w Chodzieży, dotyczyły one:

- cyklicznych informacji na temat aktualnych zagrożeń na świecie związanych z chorobami zakaźnymi i zakażeniami u ludzi
- informacji na temat akcji „Zaszczep się wiedzą”
- profilaktyki grypy sezonowej

- informacji na temat obchodów „Europejskiego Tygodnia Szczepień”
- profilaktyki boreliozy i chorób odkleszczowych
- profilaktyki wszawicy.

WNIOSKI

1. Sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu chodzieskiego w 2019r. była stabilna.
2. W roku 2019 wystąpiło bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez *Campylobacter*, zaobserwowano wzrost zachorowań na zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu oraz krztusiec. Natomiast zmniejszyła się liczba zachorowań na gripę sezonową, gruźlicę oraz ospę wietrzną. Tak, jak w latach ubiegłych utrzymywała się dość znaczna liczba zachorowań na boreliozę.
3. Od kilku lat utrzymuje się znaczna liczba pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę, zwłaszcza psy. Z uwagi na wysokie koszty takich zdarzeń (obserwacje weterynaryjne zwierząt, szczepienia ludzi) należałoby wzmocnić działania w celu wyeliminowania zjawiska wałęsających się bez nadzoru zwierząt, szczególnie psów i kotów. Należy nadal prowadzić działania zmierzające do podniesienia poziomu świadomości właścicieli zwierząt domowych na temat konsekwencji w razie niedopilnowania zwierząt, jak i wśród społeczeństwa na temat postępowania gdy już dojdzie do pokąsania przez zwierzę.
4. Obserwuje się na naszym terenie aktywność ruchów antyszczepionkowych. W celu utrzymania korzystnej sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych należy skutecznie przeciwstawiać się narastaniu tego zjawiska.

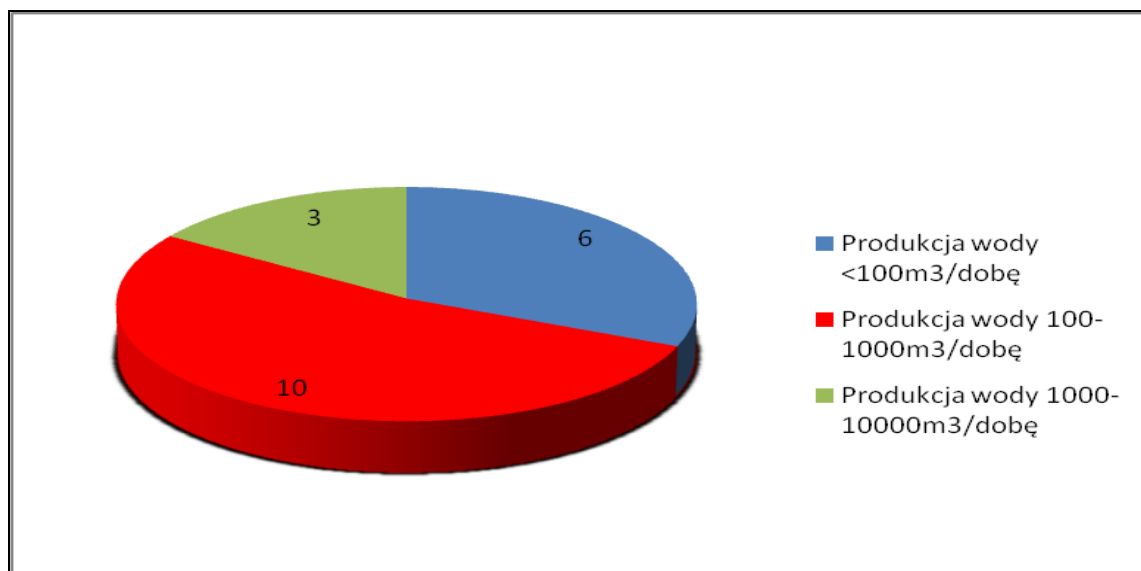
IV. Urządzenia do zaopatrywania w wodę i ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Wodociągi na terenie powiatu chodzieskiego ujmują wodę ze studni głębinowych wierconych. Woda poddawana jest procesowi uzdatniania. Nie stwierdzono niedoborów wody.

Nadzorem objęto 19 urządzeń wodnych:

- 6 wodociągów o wydajności $\leq 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$
- 10 wodociągów o wydajności $100-1000 \text{ m}^3/\text{dobę}$
- 3 wodociągi o wydajności $1000-10000 \text{ m}^3/\text{dobę}$.

Liczbę wodociągów nadzorowanych przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Chodzieży w zależności od ilości produkowanej wody w $\text{m}^3/\text{dobę}$ w 2019 roku obrazuje wykres nr 2.



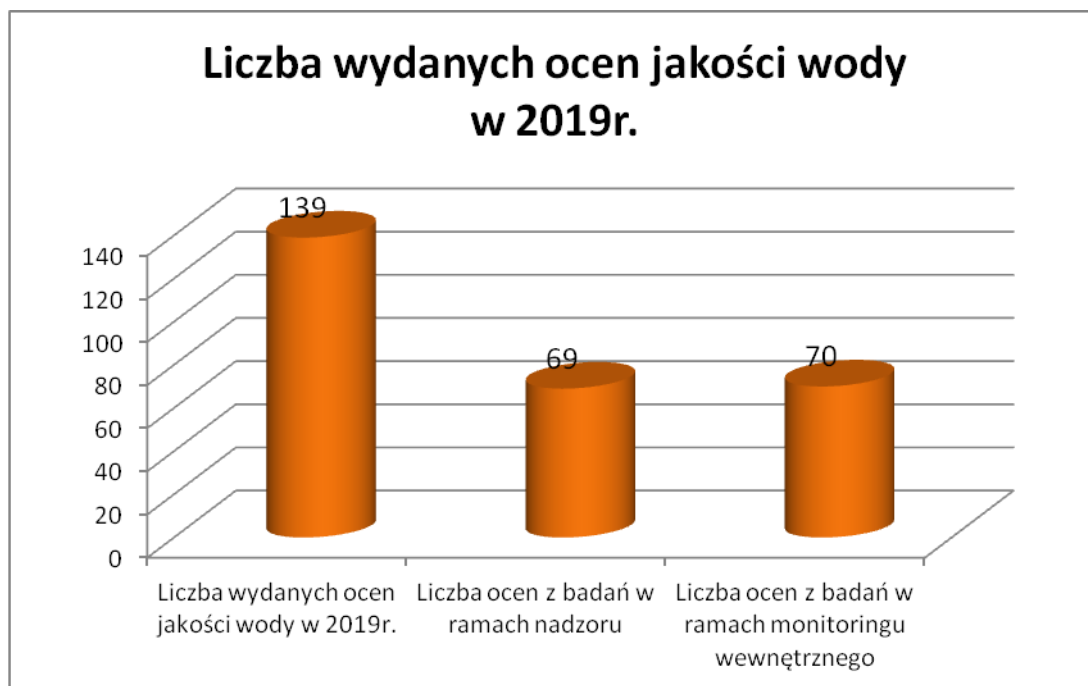
Wykres nr 2. Liczba wodociągów nadzorowanych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Chodzieży w zależności od ilości produkowanej wody w m³/dobę w 2019 roku

Zaopatrzeniem ludności w wodę zajmowały się: 2 wodociągi o produkcji wody poniżej 100 m³/dobę (liczba zaopatrywanej ludności - 652 osoby), 9 wodociągów o produkcji wody od 100 do 1000 m³/dobę (liczba zaopatrywanej ludności - 17333 osoby) i 3 wodociągi o produkcji wody powyżej 1000 do 10000 m³/dobę (liczba zaopatrywanej ludności - 29319 osób). Pozostałych 5 wodociągów produkowało wodę tylko na własne potrzeby.

Ogółem w obiektach zaopatrzenia ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze przeprowadzono 19 kontroli protokolarnych i 84 kontrole poborowe, wydano 139 ocen jakości wody do spożycia:

- 61 ocen jakości wody stwierdzających przydatność wody do spożycia i 8 ocen stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia na podstawie badań wykonanych w ramach nadzoru sanitarnego. Ze względu na niezgodną z wymaganiami mętność wydano 3 oceny stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia, 1 ocenę ze względu na niezgodną z wymaganiami mętność i ponadnormatywną zawartość żelaza, 2 oceny ze względu na obecność bakterii grupy coli, 1 ocenę ze względu na obecność bakterii grupy coli i mętność oraz 1 ocenę ze względu na obecność bakterii grupy coli i ponadnormatywną ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C

- 67 ocen jakości wody stwierdzających przydatność wody do spożycia i 3 oceny stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia ze względu na niezgodną z wymaganiami mętność na podstawie badań wykonanych przez producenta wody w ramach monitoringu wewnętrznego.



Wykres nr 3 . Liczba wydanych ocen jakości wody w ramach nadzoru i w ramach monitoringu wewnętrznego w 2019 roku

W związku ze stwierdzoną w roku sprawozdawczym 2019 obecnością w wodzie bakterii grupy coli w 2 wodociągach, obecnością bakterii grupy coli i ponadnormatywną ogólną liczbą mikroorganizmów w 22⁰C w 1 wodociągu, niezgodną z wymaganiami mętnością i ponadnormatywną zawartością żelaza w 1 wodociągu, niezgodną z wymaganiami mętnością w 7 wodociągach wyegzekwowano poprawę jakości wody w tych wodociągach. Właściciele 3 wodociągów poinformowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży o podjęciu działań naprawczych i po ich zakończeniu przekazali wyniki badań wody.

Właściciele 7 wodociągów przeprowadzili badania wody surowej w zakresie pierwiastków promieniotwórczych, wydano 7 ocen stwierdzających, że jakość wody pod względem stężeń pierwiastków promieniotwórczych była zgodna z wymaganiami rozporządzenia.

Ponadto wydano 4 oceny dotyczące obecności bakterii z rodzaju Legionella w instalacji ciepłej wody Specjalistycznego Szpitala w Chodzieży i Ośrodka Szkolenia i Wychowania OHP w Szamocinie.

W Szpitalu w Chodzieży skażenie bakteriami z rodzaju Legionella było znikome, wydano 2 oceny stwierdzające, że badana ciepła woda spełnia wymagania mikrobiologiczne.

W Ośrodku Szkolenia i Wychowania OHP w Szamocinie stwierdzono, że badana ciepła woda nie spełnia wymagań mikrobiologicznych, jakim powinna odpowiadać ciepła woda i zobowiązano Ośrodek Szkolenia i Wychowania OHP do podjęcia działań naprawczych zmierzających do redukcji liczby bakterii mających na celu doprowadzenie jakości wody do wymagań rozporządzenia. Z powodu kwestionowanych wyników badania wody wydano decyzję opłatową. Ośrodek Szkolenia i Wychowania OHP w Szamocinie wymienił wymiennik ciepłej wody na nowy, dokładnie przepłukał całą instalację wodociągową i zlecił powtórne badanie wody. Wydano ocenę jakości wody stwierdzającą, że badana ciepła woda spełnia wymagania mikrobiologiczne w zakresie bakterii z rodzaju Legionella.

Wydano 4 decyzje wyrażające zgodę na zastosowane materiały, wyroby i preparaty do uzdatniania i dystrybucji wody, 2 decyzje zatwierdzające dwa laboratoria zakładowe i 10 decyzji opłatowych, w tym 8 decyzji związanych z niezgodną z wymaganiami jakością wody. Mandatów karnych nie nałożono.

Skontrolowano wszystkie wodociągi. Wszystkie wodociągi uzyskały pozytywną opinię ze względu na dobrą jakość wody pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym oraz dobry stan techniczny.

V. Kąpieliska naturalne i baseny oraz jakość wody do kąpeli

Miejsca wykorzystywane do kąpeli

W ewidencji były 4 kąpieliska: przy Jeziorze Karczewnik w Chodzieży, przy Jeziorze Siekiera w Szamocinie, przy Jeziorze Margonińskim w Margoninie i przy Jeziorze Miejskim w Ratajach oraz 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli przy Hotelu w Sypniewie.

W sezonie letnim przeprowadzono 9 kontroli kąpielisk. W ramach nadzoru, przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego, przeprowadzono 4 badania bakteriologiczne wody w ww. kąpieliskach. W czasie sezonu organizatorzy kąpielisk i organizator miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli zlecali badania wody w ramach monitoringu wewnętrznego. Sprawozdania z badań przekazywali PPIS w Chodzieży w celu dokonania oceny jakości wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli. Wydano 16 ocen jakości wody w kąpieliskach oraz 2 oceny jakości wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli.

W czasie sezonu kąpielowego woda we wszystkich kontrolowanych kąpieliskach i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli spełniała wymagania mikrobiologiczne i inne wymagania w trakcie wizualnego nadzorowania wody. Miejsca wykorzystywane do kąpeli były oznakowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018r. w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli (Dz. U. z 2018r. poz. 2476).

Klasyfikację jakości wody przeprowadzono tylko dla kąpieliska przy Jeziorze Karczewnik w Chodzieży. W latach 2016 i 2017 funkcjonowało ono jako miejsce wykorzystywane do kąpeli, jednak organizator przeprowadzał badania z częstotliwością wymaganą dla kąpielisk.

W 2019 roku podobnie jak w 2018r. w kąpielisku przy Jeziorze Margonińskim w Margoninie dodatkową atrakcją dla korzystających z kąpeli był kompleks zjeżdżalni. W skład kompleksu wchodziły zjeżdżalnie: Anakonda, Kamikadze, Turbo, Pontonowa i Rodzinna. Kąpielisko przy Jeziorze Siekiera Szamocinie było wyposażone w kompleks zjeżdżalni dla dzieci składający się ze zjeżdżalni typu Kamikaze i typu Anakonda. Kąpielisko w Ratajach przy Jeziorze Miejskim w Chodzieży było wyposażone w budynek z toaletami i przebieralniami. Dwa kąpieliska w Chodzieży posiadały pomosty pływające.

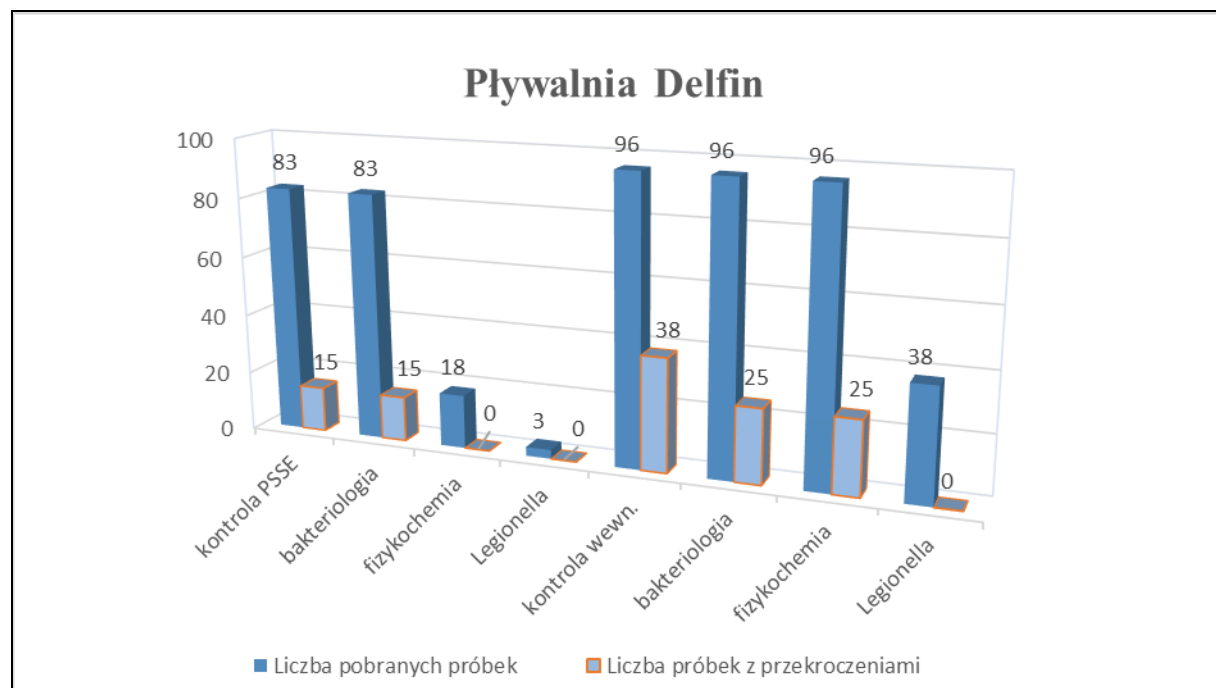
Baseny kryte

W roku sprawozdawczym 2019 zewidencjonowane były 2 baseny kryte: Pływalnia „Delfin” w Chodzieży i basen kąpielowy w Hotelu „Habenda” w Budzynie. Badania jakości wody basenowej prowadzone były przez pracowników PSSE w Chodzieży w ramach nadzoru sanitarnego oraz przez zarządców basenów w ramach monitoringu wewnętrznego.

W Pływalni „Delfin” przeprowadzono 1 kontrolę protokolarną oraz 19 kontroli poborowych, wykonano 83 badania bakteriologiczne wody, 18 badań fizykochemicznych oraz 3 badania w kierunku bakterii z rodzaju Legionella. W ramach monitoringu wewnętrznego pobrano 134 próby w kierunku bakteriologicznym (w tym 38 prób w kierunku bakterii z rodzaju Legionella) i 96 prób w kierunku fizykochemicznym. Jakość wody w niecce basenowej, zjeżdżalni, systemie cyrkulacji i wannach z hydromasażem nie odbiegała od wymagań rozporządzenia z wyjątkiem 40 prób (15 prób pobranych w ramach nadzoru i 25 prób pobranych w ramach monitoringu wewnętrznego), gdzie stwierdzono obecność *Pseudomonas aeruginosa* i niezgodną z wymaganiami ogólną liczbę mikroorganizmów w $36 \pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48h, oraz 55 prób w których stwierdzono niezgodną z wymaganiami zawartość chloru wolnego, chloru związanego oraz chloroformu. Właściciel basenu informował

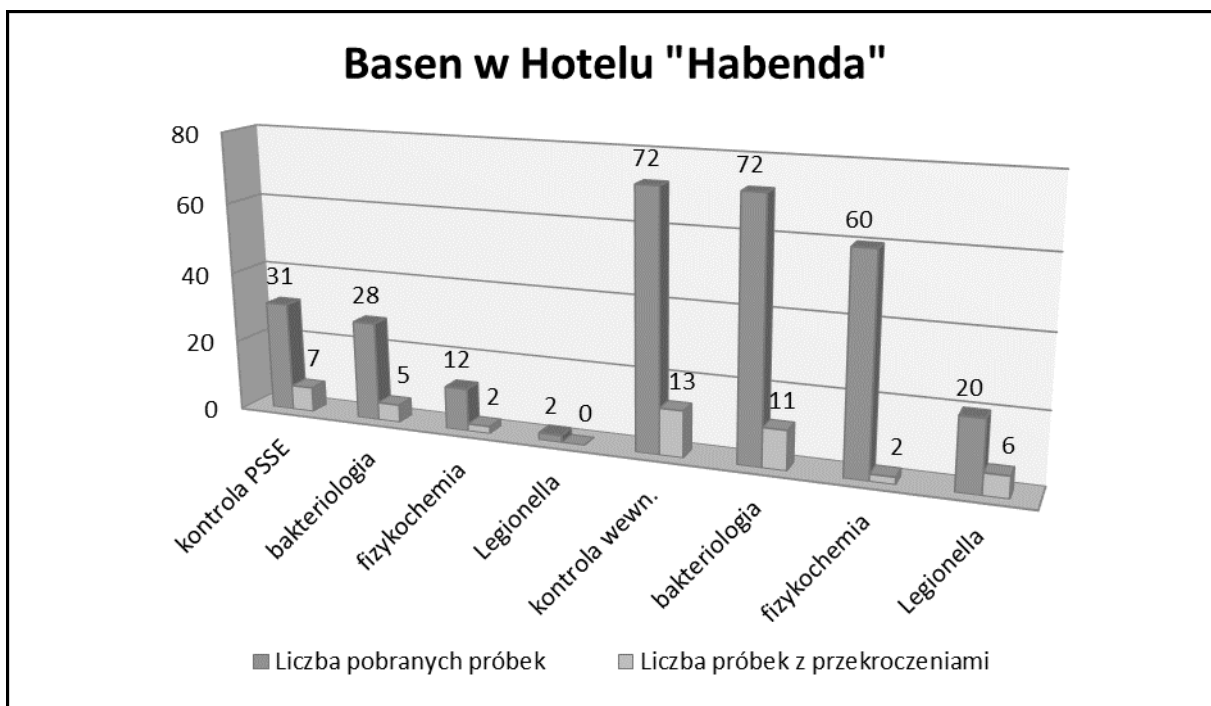
Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży o podjętych działaniach naprawczych. Wydano 12 ocen jakości wody. Z powodu kwestionowanych wyników badania wody wydano 5 decyzji opłatowych.

W miesiącu lipcu pływalnia wyłączona była z eksploatacji ze względu na prowadzone prace remontowe. Stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny basenu na koniec roku wykazano jako dobry.



Wykres nr 4. Liczba badań bakteriologicznych i fizykochemicznych na pływalni Delfin w 2019r.

W basenie w Hotelu „Habenda” przeprowadzono 1 kontrolę protokolarną oraz 19 kontroli poborowych, wykonano 31 badań bakteriologicznych wody, 12 badań fizykochemicznych oraz 2 badania w kierunku bakterii z rodzaju Legionella. Właściciel basenu prowadził badania w ramach monitoringu wewnętrznego. Pobrano 72 próby w kierunku bakteriologicznym, 60 prób w kierunku fizyko-chemicznym oraz 20 prób w kierunku bakterii z rodzaju Legionella. Wydano 12 ocen jakości wody. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy basenu był dobry. Jakość wody w niecce basenowej, jacuzzi i systemach cyrkulacji nie odbiegała od wymagań rozporządzenia z wyjątkiem 16 prób (5 prób pobranych w ramach nadzoru i 11 prób pobranych w ramach monitoringu wewnętrznego), w których stwierdzono obecność *Pseudomonas aeruginosa* i niezgodną z wymaganiami ogólną liczbę mikroorganizmów $36 \pm 2^0\text{C}$ po 48h. W 6 próbach pobranych z systemów cyrkulacji wody doprowadzonej do basenu i do jacuzzi oraz z jacuzzi stwierdzono bakterie z rodzaju Legionella. Zgodnie z rozporządzeniem bakterie te nie powinny być obecne w wodzie basenowej i w wodzie z systemów cyrkulacji. W 4 próbach, w tym w 2 próbach pobranych w ramach nadzoru stwierdzono niezgodną z wymaganiami mętność i ponadnormatywną zawartość chloroformu. Właściciel basenu informował Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży o podjętych działaniach naprawczych. Z powodu kwestionowanych wyników badania wody wydano 2 decyzje opłatowe. Stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny basenu był dobry.



Wykres nr 5 . Liczba badań bakteriologicznych i fizykochemicznych na basenie w Hotelu „Habenda” w 2019r.

VI. Obiekty użyteczności publicznej

W 2019r. zewidencjonowane były 204 obiekty. Ogółem w obiektach użyteczności publicznej przeprowadzono 120 kontroli protokolarnych, w tym 87 w obiektach użyteczności publicznej oraz 33 kontrole poborowe na basenach. Łącznie wydano 39 decyzji administracyjnych: w tym 4 decyzje nakazu, 1 decyzję umarzającą postępowanie administracyjne, 12 decyzji opłat oraz 22 decyzje dotyczące ekshumacji. Ponadto wydano 7 postanowień, w tym 4 postanowienia dotyczące sprowadzenia zwłok z zagranicy i 3 postanowienia dotyczące sprowadzenia spopielenych zwłok. Wystąpień z art. 30 ustawy o PIS, tytułów wykonawczych, postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia oraz upomnień nie wydawano. Nałożono 3 mandaty karne na sumę 950 zł. Wydano łącznie 6 opinii sanitarnych dotyczących masowych imprez artystyczno-rozrywkowych.

W 2019r. do komórki Higieny Komunalnej tut. Stacji wpłynęło 2 pisma z prośbą o interwencję. Jedna dotyczyła uciążliwego sąsiedztwa osoby spożywającej w nadmiarze alkohol, a druga nieszczelnego, o zbyt małej pojemności szamba budynku komunalnego.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W roku 2019 w ewidencji Stacji była 1 placówka - Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Budzynie. Obiekt ten nie posiadał stałych pensjonariuszy. Kontrola wykazała poprawę stanu technicznego obiektu. Wszystkie pomieszczenia odmalowano, wymieniono w całym obiekcie krzesła na nowe, wyremontowano 4 pomieszczenia. Stan sanitarno-techniczny obiektu był dobry.

Hotele, motele, pensjonaty, inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Zewidencjonowane były 24 obiekty, w tym: 6 hoteli, 2 motele, 3 pensjonaty oraz 13 innych obiektów, w których świadczone były usługi hotelarskie.

Bieżący stan sanitarno-porządkowy w 12 skontrolowanych obiektach był dobry, kontrola 1 obiektu wykazała zły stan sanitarno-techniczny, w 2 obiektach zły stan techniczny,

a 9 obiektów nie zostało zaplanowanych do kontroli w roku 2019. Przedmiotem kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzonej w ww. obiektach był ogólny stan sanitarno-techniczny, postępowanie z bielizną brudną i czystą, gospodarka odpadami i nieczystościami płynnymi, zaopatrzenie w środki czystości. Wszystkie kontrolowane obiekty były w dobrym stanie technicznym i sanitarno-porządkowym. Obiekty te zaopatrzone były w wodę do spożycia z wodociągów publicznych i podłączone były do kanalizacji. W 2019r. w obiektach tych nie pobierano z nadzoru prób wody ciepłej w kierunku oznaczenia bakterii z rodzaju Legionella. Właściciele obiektów nie zlecili przeprowadzenia badań wody w zakresie kolonizacji bakteriami z rodzaju Legionella.

Obiekty z omawianej grupy wyposażone były w zamykane pojemniki bądź kontenery na śmieci, które ustawione były na podłożach utwardzonych. Pojemniki i kontenery były w dobrym stanie technicznym. Były one opróżniane zgodnie z zawartymi umowami przez zakłady oczyszczania miasta. Obiekty zaopatrzone były w dostateczną ilość środków czystościowych i dezynfekcyjnych. Postępowanie z bielizną pościelową było prawidłowe. Bielizna czysta i brudna przechowywana była w wydzielonych magazynach lub szafach. Stan bielizny w skontrolowanych obiektach był dobry. Bielizna pościelowa prana była w pralniach usługowych, z wyjątkiem 1 obiektu, w którym bielizna była prana we własnej pralni. Właściciele większości obiektów prowadzili okresową dezynfekcję poduszek, kołder i koców. Otoczenie wszystkich kontrolowanych obiektów było zagospodarowane, utwardzone, częściowo obsadzone zielenią, z zapewnionymi parkingami dla gości hotelowych. Przy niektórych obiektach zapewniono place zabaw, stoliki i krzesła, istniała możliwość wypożyczenia sprzętu wodnego oraz skorzystania z kortów tenisowych i jazdy konnej. Jeden z hoteli posiadał basen z jacuzzi i sauną oraz salę do bowlingu.

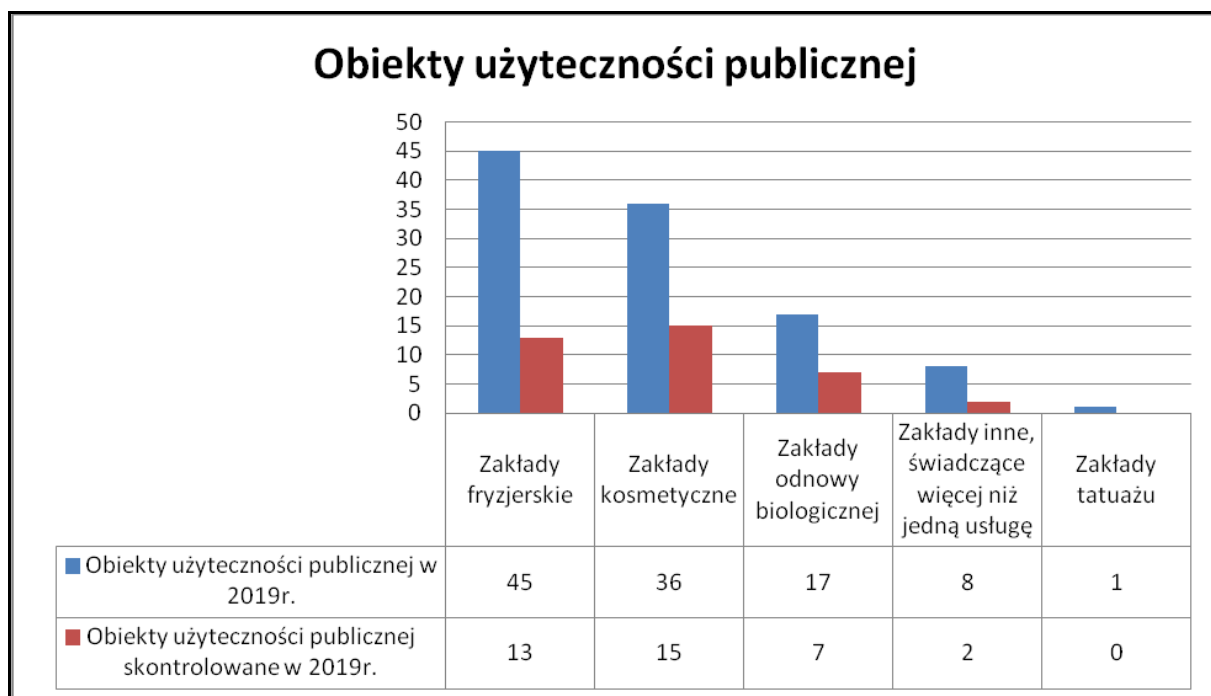
Kontrola jednego z gospodarstw agroturystycznych wykazała zły stan sanitarny pojemników na odpady; pojemniki nie były wyłożone workami foliowymi a ich pokrywy były brudne. W pokojach noclegowych wyczuwalny był nieprzyjemny zapach pochodzący z kanalizacji, a taras był w złym stanie technicznym. Za uchybienia sanitarno-porządkowe właściciela obiektu ukarano mandatem na sumę 300 zł. Wydano również decyzję nakazującą doprowadzenie obiektu do właściwego stanu sanitarno-technicznego oraz decyzję opłatową. Kontrola sprawdzająca wykazała poprawę stanu sanitarno-technicznego obiektu.

Kontrola Ośrodka wypoczynkowego Chodzieskiego Domu Kultury w Chodzieży wykazała szereg nieprawidłowości: domki kempingowe były wyeksploatowane, miały zniszczone podłogi tj. wytarte z ubytkami drewna i lakieru deski; we wszystkich domkach były zniszczone drzwi z ubytkami stolarki drzwiowej, farby, lakieru; ubytki oklein na stolikach, przy szafkach i szafach na odzież, pęknięcia i przetarcia siedzisk krzeseł; tapczany wyeksploatowane a niektóre również pozarywane z ubytkami obiciówki. W domku murowanym stwierdzono zły stan techniczny ścian i sufitu oraz przetarcia i ubytki w podłogowej wykładzinie winylowej. Na poprawę stanu sanitarno-technicznego wydano decyzję administracyjną z terminem realizacji do 30 czerwca 2020r. oraz decyzję opłatową.

Nadal w złym stanie sanitarno-technicznym był Hostel w Chodzieży. Kontrola wykazała, że pomieszczenia pokoi i ich wyposażenie były wyeksploatowane z ubytkami farby i pęknięciami na ścianach i sufitach z zaciekami, plamami; podłogi z przetarciami i ubytkami wykładziny i parkietu, meble zniszczone; okna wyeksploatowane, z ubytkami farby, nieszczelne, w niektórych oknach widoczne były braki silikonu lub kitu szklarskiego; armatura przy umywalkach, umywalki oraz fartuchy zabezpieczające przed zawilgoceniem wyeksploatowane; ubytki i odpryski farb stolarki drzwiowej w holu i korytarzu. Jedynie w dwóch pokojach stan sanitarno-techniczny uległ poprawie, tj. odmalowano ściany i sufity. Wydano decyzję przedłużającą termin doprowadzenia obiektu do właściwego stanu sanitarno-technicznego do 31.12.2021r.

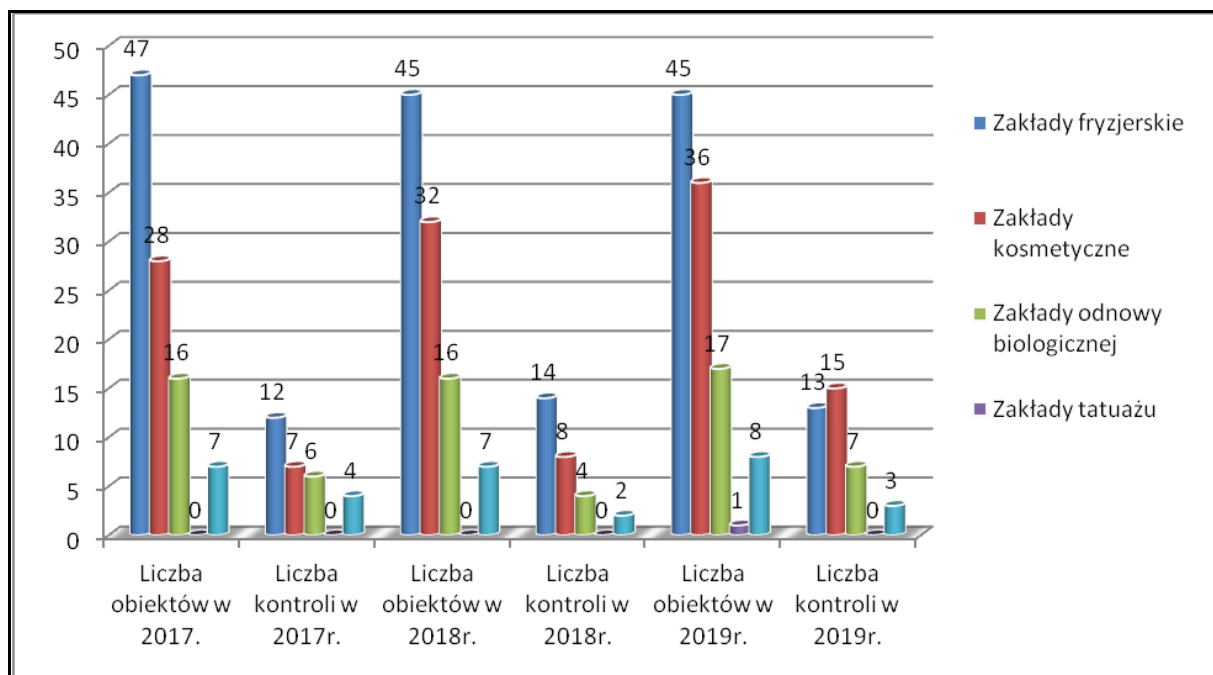
Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej oraz inne zakłady, w których świadczonych jest łącznie więcej niż jedna z wyżej wymienionych usług

Na terenie powiatu chodzieskiego w 2018 roku zewidencjonowanych było 100 zakładów. W roku sprawozdawczym 2019 zewidencjonowanych było 107 obiektów, przybyło 8 obiektów, a ubył 1 obiekt.



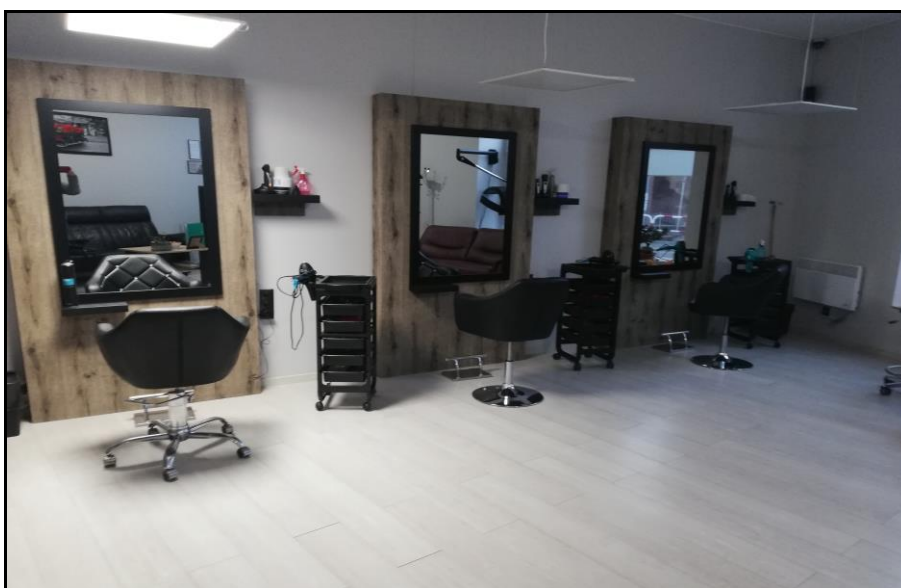
Wykres nr 6 . Liczba obiektów użyteczności publicznej i liczba skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej w 2019r.

W roku 2019 skontrolowano 37 obiektów, przeprowadzono w nich 38 kontroli sanitarnych. Podczas kontroli sanitarnych ww. obiektów szczególną uwagę zwracano na procesy dezynfekcji i sterylizacji sprzętu do obsługi klienta. Preparaty i środki dezynfekcyjne używane w zakładach posiadały odpowiednie stężenia nie stwarzające zagrożenia dla zdrowia. Informacje o produktach dezynfekcyjnych umieszczane były na etykiecie w języku polskim. Osoby sporządzające roztwory dezynfekcyjne przestrzegały zasad zawartych w instrukcji producenta preparatu. Czyste przybory i narzędzia wykorzystane w czasie zabiegów przechowywane były w czystych, zamykanych pojemnikach lub w sterylnych pakietach. Brudne narzędzia były odkładane do przeznaczonego do tego celu pojemnika, a następnie dezynfekowane i myte.



Wykres nr 7. Liczba obiektów i kontroli w latach 2017-2019r.

Każdorazowo podczas kontroli zwracano uwagę na postępowanie z bielizną – zarówno w aspekcie prania i dezynfekcji, jak i prawidłowego przechowywania bielizny czystej i brudnej. Bielizna wielokrotnego użytku najczęściej była prana poza zakładami. Powszechnie staje się stosowanie bielizny fryzjerskiej i kosmetycznej jednorazowego użytku.



Zdjęcie nr 1. Wnętrze nowego zakładu fryzjerskiego w Chodzieży

Odpady stałe gromadzone były w odpowiednio oznaczonych i specjalnie przeznaczonych do tego celu pojemnikach lub kontenerach. Podmioty wytwarzające odpady niebezpieczne posiadały procedury postępowania z odpadami potencjalnie zakaźnymi. Odbiorem ww. odpadów zajmowały się firmy specjalistyczne posiadające odpowiednie zezwolenia na prowadzenie tego rodzaju działalności.



Zdjęcie nr 2. Wnętrze nowego zakładu fryzjersko-kosmetycznego w Chodzieży



Zdjęcie nr 3. Wnętrze nowego zakładu fryzjersko-kosmetycznego w Chodzieży

W dwóch zakładach fryzjerskich stwierdzono zły stan sanitarno-porządkowy. Właściciele ukarani mandatami. Wymienione obiekty na koniec roku wykazano jako dobre.

Brak aktualnego przepisu określającego szczegółowe wymagania sanitarne jakim powinny odpowiadać zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej utrudnia prawidłowe sprawowanie nadzoru nad tą grupą obiektów. Kontrole prowadzone były w oparciu o wymagania sanitarne wynikające z przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2019r. poz. 1239 ze zm.). We wszystkich pozostałych skontrolowanych zakładach pomieszczenia i wyposażenie utrzymane było we właściwym stanie sanitarno-porządkowym. Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów w chwili kontroli nie budził zastrzeżeń.

We wszystkich skontrolowanych zakładach przestrzegane były przepisy ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2019r. poz. 2182).

Wśród zakładów ujętych w ewidencji przeważały zakłady fryzjerskie, najmniej liczną grupę stanowiły zakłady tatuażu.

Dworce autobusowe, stacje kolejowe PKP i przystanki osobowe PKP

Zewidencjonowane były:

- 4 przystanki autobusowe
- 2 stacje PKP.

W roku 2019 w ewidencji było 6 obiektów. Skontrolowano 2 obiekty: Przystanek autobusowy PKS w Chodzieży i Stację PKP w Chodzieży. Źródłem zaopatrzenia w wodę ww. obiektów były wodociągi publiczne. Nieczystości płynne odprowadzane były do sieci kanalizacyjnej, odpady komunalne gromadzone były w pojemnikach, które opróżniane były przez specjalistyczne firmy. Stan sanitarno porządkowy i sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów był dobry.

Na przystanku autobusowym PKS w Chodzieży dla obsługi podróżnych przygotowanych było 5 stanowisk z zadaszonymi i osłoniętymi z trzech stron wiatami. Wewnątrz wiat zapewnione były miejsca siedzące dla pasażerów. Z przystanku autobusowego w Chodzieży w roku szkolnym korzystało ponad 300 osób. Mimo tak dużej liczby korzystających z przystanku autobusowego brak było dostępu do toalet. Przegląd dokumentacji związanej z odbiorem pomieszczeń dworca PKS zlokalizowanym w zespole handlowym przy ul. Wyszyńskiego wykazał, że toaleta dla podróżnych oraz klientów zespołu handlowego zlokalizowana była w części wspólnej obiektu. Podczas kontroli ustalono, że klucz do toalety będzie dostępny w kasie marketu Intermarche. Polecono niezwłocznie zapewnić dostęp do toalety dla osób korzystających z przystanku autobusowego, a informację o dostępności do toalety umieścić w widocznym miejscu przy kasach przystanku PKS. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń. Udostępniona toaleta dla podróżnych była dostosowana dla osób niepełnosprawnych, była w dobrym stanie sanitarno-technicznym i sanitarno-porządkowym. Skontrolowany przystanek autobusowy w ocenie rocznej oceniono jako dobry obiekt.

Kontrola dworca PKP w Chodzieży nie wykazała nieprawidłowości, obiekt był w dobrym stanie sanitarno-technicznym i porządkowym.

Cmentarze

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży w roku 2019 były 24 cmentarze, w tym 18 cmentarzy parafialnych, 5 cmentarzy komunalnych i 1 cmentarz wielowyznaniowy.

W 2019 roku skontrolowano 5 cmentarzy parafialnych i dwa cmentarze komunalne. Na jednym z cmentarzy parafialnych w Szamocinie kontrola wykazała na niezagospodarowanej części duże ilości nagrobków pochodzących z rozbiórki. Polecono usunąć z terenu cmentarza zniszczone elementy nagrobków, a pozostałe posegregować oraz ułożyć na mniejszym terenie wolnej części cmentarza. Z uwagi na fakt, że zapewniono na cmentarzu nową toaletę podłączoną do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, polecono trwale ograniczyć dostęp do toalety niesplukiwanej, znajdującej się w małym budynku murowanym na końcu cmentarza. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń.

Teren skontrolowanych cmentarzy był ogrodzony, ogrodzenia wykonane były z materiałów trwałych (plot metalowy, ażurowy, siatka druciana). Na terenie cmentarzy główne aleje i drogi były utwardzone. Źródłem zaopatrzenia w wodę na wszystkich cmentarzach były wodociągi sieciowe. Odpady komunalne gromadzone były w pojemnikach i kontenerach o dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym. Zarządcy skontrolowanych cmentarzy mieli podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych z firmami posiadającymi wymagane zezwolenia. Teren skontrolowanych cmentarzy utrzymany był czysto. Na koniec roku sprawozdawczego obiektów złych nie wykazano.

Domy przedpogrzebowe i kostnice

W 2019r., podobnie jak w 2018r., zewidencjonowanych było 5 obiektów: 2 domy przedpogrzebowe i 3 kostnice.

W 2019r. nie zaplanowano do kontroli żadnego z obiektów. W związku z usunięciem nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli przeprowadzonej w Domu Przedpogrzebowym w Budzynie w 2018r., przed wydaniem decyzji nakazu, w roku 2019 wydano decyzję umarzającą postępowanie administracyjne i decyzję opłatową.

Inne obiekty użyteczności publicznej

W roku sprawozdawczym 2018r. było 31 obiektów. W ciągu roku sprawozdawczego 2019 przybyły 3 nowe obiekty. Nadzorem objęte były 34 obiekty, były to: domy kultury, boiska i hala sportowa, stok narciarski, wyciąg nart wodnych, targowisko, środki transportu publicznego, usługi pogrzebowe, pralnie, firma sprzątająca, budynek sportu i rekreacji, park miejski, teren rekreacyjny. Skontrolowano 15 obiektów, przeprowadzono 16 kontroli.

Kontrola Budynku Sportu i Rekreacji w Margoninie została przeprowadzona z pracownikiem zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przed rozpoczęciem działalności. Stan techniczny kontrolowanego obiektu był dobry.



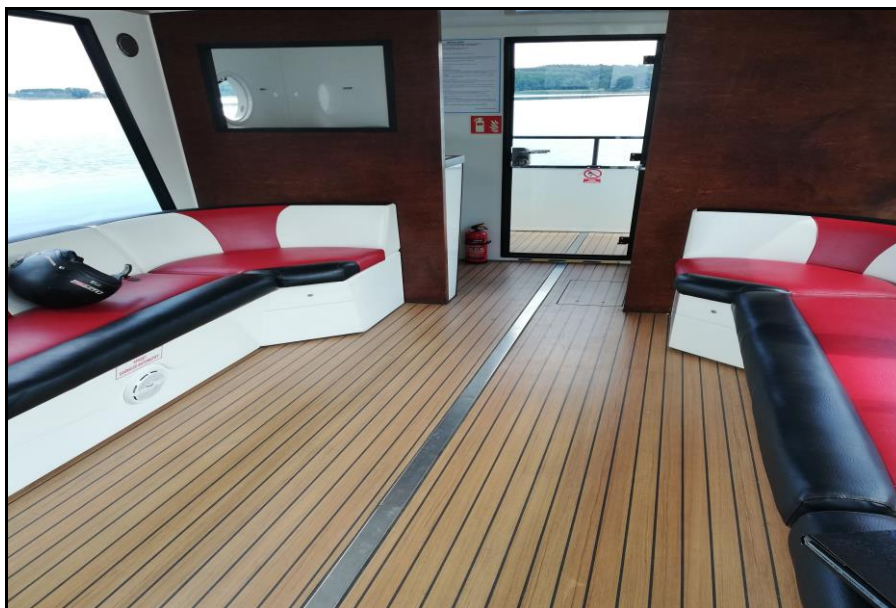
Zdjęcie nr 4. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Margoninie

Od 1 stycznia 2019r. w parku im. ks. dr Janusza Ostrowskiego w Chodzieży usytuowano nowy ustęp publiczny. Teren parku był zadrzewiony, wydzielone były utwardzone kostką alejki, przy których zamontowano drewniane ławki z oparciem. Przy alejkach umieszczone były pojemniki na odpady komunalne. Park był czysty i zadbane. W parku było szereg atrakcji: siłownia na świeżym powietrzu, fontanna, przy fontannie zamontowane były tabliczki informujące o zakazie picia wody. W parku odbywały się różnego rodzaju imprezy, między innymi Pikniki Krajoznawczo-Historyczne i związane z nimi atrakcje np. koncerty, gry, zabawy „osada średniowieczna”, walki na miecze i topory i włócznie. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy terenu rekreacyjnego w dniu kontroli był bardzo dobry.

W 2019 roku w ewidencji obiektów znajdował się 1 stok narciarski usytuowany na naturalnym wzniesieniu w Chodzieży. Przeprowadzono 1 kontrolę obiektu. Był on w dobrym stanie sanitarno-technicznym i sanitarno-porządkowym.

W roku sprawozdawczym 2019 przeprowadzono kontrolę terenu rekreacyjnego przy Pływalni Delfin. Skontrolowano plac zabaw, boisko do gry w piłkę plażową, boisko sportowe

typu „ORLIK”, Skatepark, 2 statki pasażerskie „Chodzieżanka” i Chodzieżanka II”. Teren rekreacyjny przy Pływalni Delfin był w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym.



Zdjęcie nr 5. Wnętrze nowego statku pasażerskiego „Chodzieżanka II”

W roku 2019 w ewidencji było 1 targowisko Miejskie w Chodzieży. Przeprowadzono 1 kontrolę. Skontrolowany obiekt był w dobrym stanie sanitarno-technicznym i sanitarno-porządkowym.

W roku 2018 było 5 pralni, w roku sprawozdawczym 2019 było również 5 pralni. Zaplanowano do kontroli i skontrolowano 1 pralnię. Skontrolowana pralnia była w dobrym stanie sanitarno-technicznym i sanitarno-porządkowym.

W roku 2019 skontrolowano 3 stacje paliw. Podczas kontroli stacji paliw skontrolowano pomieszczenia higieniczno-sanitarne, pomieszczenia socjalne oraz dokumenty dotyczące: posiadania koncesji na obrót paliwami, magazynowania paliw, oznakowania paliw, skuteczności ochrony katodowej zbiornika. Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych stacji paliw był dobry, oznakowania techniczne były prawidłowe, stacje posiadały koncesje na obrót paliwami.

W roku 2018 i 2019 funkcjonowały 4 firmy przewozowe. W roku sprawozdawczym 2019 skontrolowano jedną firmę przewozową. Firma prowadziła przewozy pasażerskie na terenie miasta Chodzieży i przylegających miejscowości, dysponując 8 autobusami, w tym 1 autobusem o napędzie elektrycznym. Autobusy posiadały aktualne badania techniczne. Skontrolowano 4 autobusy. Stwierdzono dobry stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny kontrolowanej firmy przewozowej.

W roku 2018 było 9 firm świadczących usługi pogrzebowe, w roku sprawozdawczym 2019 było również 9 takich firm. Skontrolowano 4 obiekty. Przeprowadzono 4 kontrole, w tym 1 kontrolę sprawdzającą. Kontrola 4 firm świadczących usługi pogrzebowe wykazała dobry stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny samochodów do przewozu zwłok, właściwe postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, właściwe postępowanie z odpadami, prawidłowe postępowanie ze środkami dezynfekującymi oraz stosowanie i przestrzeganie procedur mycia i dezynfekcji. Kontrola jednej firmy usług pogrzebowych przeprowadzona pod koniec 2018r. wykazała szereg nieprawidłowości. W końcowej ocenie rocznej obiekt ten wykazano jako zły. W 2019r. wydano decyzję administracyjną nakazu oraz decyzję opłatową. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń decyzji.

W Amfiteatrze przy Chodzieskim Domu Kultury przeprowadzono 2 kontrole. Pierwszą kontrolę przeprowadzono przed rozpoczęciem sezonu letniego. Podczas kontroli stwierdzono rozpoczęcie prac mających na celu przygotowanie obiektu do sezonu. Drugą kontrolę przeprowadzono w sezonie letnim. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowy stan techniczny widowni oraz nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny w garderobach i szatniach. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzję administracyjną nakazującą doprowadzić do właściwego stanu technicznego widownię – ławki Amfiteatru oraz doprowadzić do właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia dla artystów Amfiteatru z terminem wykonania do 31 maja 2020r. Z powodu kwestionowanej kontroli wydano decyzję opłatową.

Ustępy publiczne

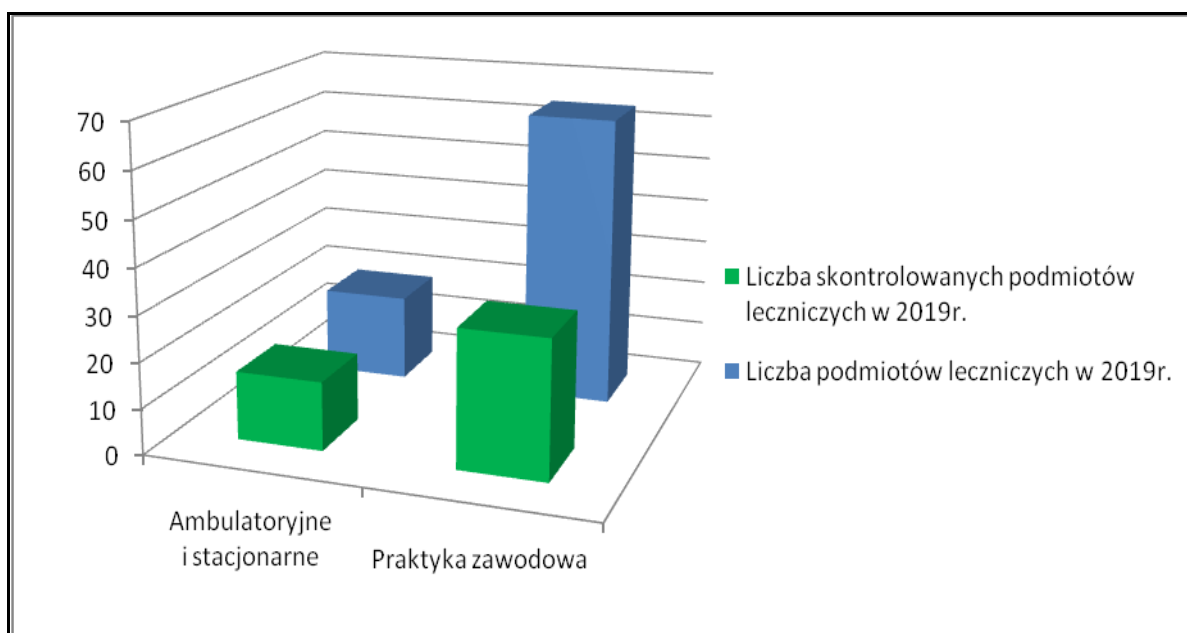
Pod nadzorem był 1 ustęp publiczny w Chodzieży. W 2018r. ustęp publiczny zlokalizowany był na Rynku w Chodzieży. Z dniem 31 grudnia 2018r. ustęp ten został zamknięty, a od 1 stycznia 2019r. dostępny był nowy ustęp publiczny zlokalizowany w Parku im. ks. dr Janusza Ostrowskiego. Ustęp publiczny w Chodzieży zaopatrywany był w wodę z wodociągu publicznego w Chodzieży, obiekt podłączony był do sieci kanalizacji miejskiej. Obiekt przystosowany był dla osób niepełnosprawnych, usytuowany na utwardzonym podłożu, z automatycznymi drzwiami otwieranymi na monety. Posiadał wydzieloną część damską i męską, umywalki z bieżącą ciepłą i zimną wodą, zapewnione były środki do higieny osobistej i środki dezynfekcyjne. Odpady komunalne gromadzone były w pojemnikach, odbierane przez Zakład Oczyszczania Miasta w Chodzieży. Zamontowana była wentylacja automatyczna. Teren wokół budynku był uporządkowany.



Zdjęcie nr 6. Nowy ustęp publiczny w Chodzieży

Podmioty lecznicze

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży w 2019 roku obejmowała nadzorem sanitarnym 83 obiekty służby zdrowia. W roku 2019 przybył 1 obiekt – nowopowstały a 1 został przesunięty z grupy indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich do grupy obiektów ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych. Ubyły 4 obiekty (obiekty zlikwidowane). W 45 skontrolowanych obiektach służby zdrowia pracownicy PSSE w Chodzieży w roku 2019 przeprowadzili łącznie 48 kontroli protokolarnych (w tym 2 kontrole w szpitalu i 46 kontroli w placówkach leczenia otwartego). Wydano łącznie 3 decyzje administracyjne (w tym 1 decyzję nakazu dotyczącą stanu sanitarno-technicznego obiektu, 2 decyzje opłatowe). Postanowień o nałożeniu grzywny oraz pism (zawiadomień) w trybie art. 30 ustawy o PIS nie wydano. Nałożono 1 mandat karny w wysokości 400 zł.



Wykres nr 8. Liczba podmiotów leczniczych oraz liczba skontrolowanych podmiotów leczniczych w 2019r.

Zakłady lecznictwa stacjonarnego

W powiecie chodzieskim pod nadzorem PSSE był 1 szpital - Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów, Samodzielny Publiczny ZOZ, ul. Szamarzewskiego 62, 60-569 Poznań, Szpital w Chodzieży, ul. Strzelecka 32, 64-800 Chodzież, w którym pracownicy PSSE w Chodzieży przeprowadzili 2 kontrole sanitarne. W szpitalu zakończono program dostosowawczy.

Stan sanitarno-techniczny i funkcjonalność większości skontrolowanych pomieszczeń szpitalnych, tak jak w roku poprzednim, nie budził zastrzeżeń.

W roku 2019 zostały dokończone prace związane z termomodernizacją budynku.

W roku sprawozdawczym, podobnie jak w poprzednich dwóch latach wymieniano sukcesywnie stare łóżka dla pacjentów na nowe (łóżka szpitalne elektryczne wraz ze stojakami do kroplówek i wysięgnikami, łóżka szpitalne hydrauliczne wraz ze stojakami do kroplówek i wysięgnikami). Wymieniono też na nowe szafki przyłóżkowe, krzesła plastikowe, stoliki dla chorych oraz ławki. Remonty i doposażenie w sprzęt wykonano ze środków własnych. Szpital przygotował się do dalszej modernizacji pomieszczeń. Zaplanowano zmianę instalacji grzewczej, instalacji gazów medycznych, wentylacji grawitacyjnej, przystosowanie pomieszczeń do izolacji pacjentów. Dodatkowo zaplanowano remont pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla personelu. Termin zakończenia prac wyznaczono na koniec 2021 roku.

W 2019r. w Szpitalu została zlikwidowana pracownia mikrobiologii, materiał do badań mikrobiologicznych przewożono do Laboratorium Mikrobiologii jednostki macierzystej w Poznaniu.

W wyniku wydanej w 2018 roku decyzji doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego ściany na wysokości oparcia krzeseł, grzejniki oraz wypełnienia silikonowe przy brodzikach w salach chorych na Oddziale Chorób Płuc I, na Oddziale Chorób Płuc II z Pododdziałem Bronchologii Diagnostycznej II, na Oddziale Rehabilitacyjnym II (RO) i Oddziale Rehabilitacji Pulmonologicznej.

Podczas kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2019r. stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno-technicznego szpitala. Celem poprawy w grudniu

2019 roku wszczęto postępowanie administracyjne, a w styczniu 2020 roku zostanie wydana decyzja administracyjna.

W roku 2019, tak jak w latach poprzednich, podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla szpitala był własny wodociąg lokalny. W roku sprawozdawczym nie było awarii sieci i nie przeprowadzano jej modernizacji. W 2019r. PPIS w Chodzieży zaplanował i pobrał z wodociągu lokalnego Szpitala w Chodzieży próby wody zimnej. Pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym jakość wody odpowiadała obowiązującym wymaganiom dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W ramach nadzoru pobrano próbki wody ciepłej w kierunku oznaczenia bakterii z rodzaju Legionella. Stwierdzono znikomą ilość bakterii z rodzaju Legionella. Placówka w ramach monitoringu wewnętrznego przeprowadziła badania ciepłej wody. Nie stwierdzono obecności bakterii z rodzaju Legionella.

Wzorem lat ubiegłych utrzymaniem czystości zajmował się Dział Utrzymania Czystości składający się z 28 osób (20 sanitariuszek i 8 salowych). Koordynatorem tego działu była pielęgniarka epidemiologiczna. Personel sprzątający był podzielony według zadań na salowe sprzątające na oddziałach oraz salowe zajmujące się transportem bielizny i odpadów medycznych, myciem pojemników transportowych i sprzętu porządkowego. Wszystkie oddziały szpitala wyposażone były w odpowiedni sprzęt do sprzątania. Stosowano rotację środków dezynfekcyjnych, zwracając uwagę na skuteczność działania (preferowane były preparaty o szerokim spektrum działania) oraz bezpieczeństwo pacjentów i personelu medycznego. Szpital posiadał i stosował procedury sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń. Placówka posiadała udokumentowane szkolenia pracowników w zakresie utrzymania czystości.

Podczas kontroli sanitarnych bieżąca czystość w szpitalu była zachowana, mandatów karnych nie nakładano.

Zakłady leczenia ambulatoryjnego

W ewidencji na dzień 31.12.2019r. były 82 placówki leczenia otwartego, w tym:

- 18 podmiotów leczniczych: 12 przychodni, ośrodków zdrowia, poradni, 1 zakład badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych, 1 zakład rehabilitacji leczniczej, 4 inne podmioty
- 64 praktyki zawodowe: 13 indywidualnych praktyk lekarskich (w tym 11 indywidualnych praktyk lekarzy dentystów), 37 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich (w tym 6 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarzy dentystów), 2 grupowe praktyki lekarzy dentystów, 10 grupowych praktyk pielęgniarek, 2 tzw. inne praktyki.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego oceniono stan sanitarno-porządkowy, stan sanitarno-techniczny, dokumentację w tym dokumentację dotyczącą procedur sanitarno-higienicznych, udokumentowanie szkoleń w zakresie utrzymania czystości, ilość i rodzaj środków czystościowych i dezynfekujących stosowanych z zależności od zagrożeń, dokumentację zdrowotną, postępowanie z bielizną czystą i brudną, postępowanie ze sprzętem i środkami dezynfekującymi, postępowanie z odpadami komunalnymi i medycznymi powstającymi w wyniku prowadzenia działalności leczniczej oraz otoczenie obiektów.

Skontrolowane placówki na terenie powiatu na koniec 2019r. zostały ocenione jako dobre. W 2019r. nie zgłoszono żadnej prośby o interwencję w obiektach leczenia otwartego. W roku sprawozdawczym skontrolowano 44 obiekty leczenia otwartego, przeprowadzono 57 kontroli sanitarnych (w tym 46 kontroli przez Higienę Komunalną i 11 kontroli przez Epidemiologię). Wydano 2 decyzje administracyjne (decyzja nakazu i decyzja opłatowa) przez komórkę Higieny Komunalnej. Nałożono 1 mandat karny.

Kontrola przychodni w Wyszynach wykazała zły stan sanitarno-porządkowy za co nałożono mandat karny. Wszczęto również postępowanie administracyjne dotyczące poprawy

stanu sanitarno-technicznego. Kontrole sprawdzające wykazały poprawę stanu sanitarno-porządkowego i sanitarno-technicznego. Na koniec 2019r. obiekt oceniono jako dobry.

Postanowień o nałożeniu grzywny oraz pism (zawiadomień) w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie wydano. Skontrolowane w 2019r. obiekty lecznictwa otwartego były dostosowane do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019r., poz. 595).

W 2019r. w skontrolowanych placówkach utrzymanie bieżącej czystości i porządku w pomieszczeniach nie budziło zastrzeżeń. Placówki posiadały prawidłowy sprzęt do sprzątania oraz wystarczającą ilość środków czystościowych i dezynfekcyjnych stosowanych w zależności od zagrożeń. Właściciele obiektów dbali o porządek pomieszczeń i otoczenie obiektów. Sprzątaniem obiektów zajmowali się pracownicy lub właściciele placówek, a w 2 obiektach sprzątaniem zajmowała się firma zewnętrzna, własnym sprzętem i środkami.

Placówki podmiotów leczniczych prowadzące działalność ambulatoryjną zaopatrywane były w wodę z wodociągów sieciowych publicznych. Jakość wody była dobra.

W obiektach lecznictwa ambulatoryjnego wykorzystywano bieliznę jednorazowego lub wielokrotnego użytku. Wszystkie placówki objęte nadzorem sanitarnym posiadały opracowane i wdrożone procedury postępowania z czystą i brudną bielizną. Placówki stosujące bieliznę wielokrotnego użytku korzystały z usług pralni usługowych.

W placówkach odpady medyczne zbierane były selektywnie, zgodnie z opracowanymi procedurami. Odpady zabierane były przez firmy specjalistyczne w celu ich utylizacji.

WNIOSKI

1. W 2019 roku wodociągi produkowały wodę dobrej jakości.
2. Udostępniono toaletę dla podróżnych na przystanku autobusowym PKS w Chodzieży.
3. Od 1 stycznia 2019r. funkcjonuje nowy ustęp publiczny w Chodzieży.
4. Na terenie powiatu chodzieskiego żadna placówka ambulatoryjna nie posiadała centralnej sterylizatorni.
5. Specjalistyczny Szpital w Chodzieży doposażono w nowy sprzęt, mający wpływ na prawidłowe prowadzenie procesów dezynfekcji z uwagi na gładkie powierzchnie.
6. Wszystkie podmioty lecznicze na terenie powiatu spełniały wymagania higieniczno-sanitarne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019r., poz. 595).
7. Brak aktualnego przepisu określającego szczegółowe wymagania sanitarne jakim powinny odpowiadać zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej utrudnia prawidłowe sprawowanie nadzoru nad tą grupą obiektów.
8. Pracownicy umieszczali na stronie internetowej PSSE w Chodzieży bieżące informacje do serwisu kąpieliskowego, roczną ocenę basenów, roczną ocenę jakości wody, ocenę obszarową jakości wody, komunikaty o pogorszeniu jakości wody.
9. Na koniec 2019r. wykazano 2 obiekty o złym stanie sanitarno-technicznym: Hostel i Ośrodek wypoczynkowy przy Chodzieskim Domu Kultury.

VII. Obiekty żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz jakość zdrowotna środków spożywczych i materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży w 2019r. sprawowała nadzór nad 644 obiektami żywnościowo-żywieniowymi, wytwórniami i miejscami obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, miejscami obrotu produktami kosmetycznymi. Były to:

- 176 sklepów spożywczych (w tym 12 supermarketów)
- 85 zakładów żywienia zbiorowego otwartych (w tym 44 małej gastronomii)
- 47 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego
- 2 wytwórnie lodów
- 7 automatów do lodów
- 7 piekarni
- 1 ciastkarnia
- 1 browar
- 5 przetwórní owocowo-warzywnych i grzybowych
- 2 wytwórnie napojów bezalkoholowych
- 1 zakład wytwarzający suche wafle
- 198 innych wytwórni żywności (z czego 191 były to gospodarstwa rolne)
- 3 kioski szkolne
- 12 magazynów hurtowych
- 34 inne obiekty obrotu żywnością
- 23 obiekty ruchome i tymczasowe (obiekty na imprezach okolicznościowych jak również mobilne obiekty małej gastronomii)
- 14 środków transportu
- 9 wytwórni materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością
- 14 miejsc obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością
- 3 miejsca obrotu produktami kosmetycznymi.

W 2019r. skontrolowano 287 obiektów, co stanowi 44,6% w stosunku do liczby obiektów figurujących w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej komórki Higieny Żywności i Żywienia. Niski odsetek obiektów skontrolowanych wynika z wpisania do rejestru zakładów produkcji pierwotnej pochodzenia roślinnego (gospodarstw rolnych). Przeprowadzono ogółem 375 kontroli sanitarnych w obiektach żywnościowo-żywieniowych oraz wytwórniach i miejscach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz produktami kosmetycznymi. Obiektów, w których wdrożono zasady GMP/GHP było 397, część z nich rozpoczęła wdrażanie systemu HACCP. System HACCP wdrożony został w 17 zakładach (zakłady te posiadały certyfikaty wydane przez firmy zewnętrzne), były to 3 zakłady produkujące artykuły spożywcze, 1 produkujący osłonki do wędlin, 1 restauracja i 12 supermarketów.

W celu wyegzekwowania poprawy stanu sanitarno-technicznego zakładów wydano 23 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości w tym 1 dotyczącą unieruchomienia sklepu spożywczo-przemysłowego w Lipinach z uwagi na szereg nieprawidłowości tj. artykuły po upływie terminu przydatności do spożycia i daty minimalnej trwałości, artykuły wymagające warunków chłodniczych przechowywane poza urządzeniem chłodniczym, wyroby cukiernicze nieopakowane jednostkowo bez zabezpieczenia, nie osłonięte przed dostępem klientów, zdemontowaną umywalkę do mycia rąk, ogólny bałagan i nieład, ustawiony zbędny sprzęt oraz materiały opakowaniowe, brak do wglądu dokumentacji wewnętrznej kontroli jakości zdrowotnej żywności i przestrzegania higieny zgodnie z zasadami GHP/GMP, brak do wglądu orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-

epidemiologicznych właścicielki i pracownika. Wydano także 8 decyzji o wykreśleniu z rejestru obiektów oraz 71 decyzji opłat. Decyzje administracyjne nakazu wydano na następujące grupy obiektów:

- sklepy (9 decyzji)
- piekarnie (4 decyzje)
- wytwórnię lodów (1 decyzja)
- zakłady żywienia zbiorowego zamknięte (3 decyzje)
- zakłady żywienia zbiorowego otwarte (3 decyzje)
- browar (1 decyzja)
- wytwórnię napojów bezalkoholowych (1 decyzja)
- wytwórnię wyrobów cukierniczych (1 decyzja).

Za stwierdzone w czasie kontroli uchybienia natury sanitarno-porządkowej nałożono 25 mandatów karnych na kwotę 5550 zł. Mandaty karne nałożono w następujących obiektach:

- miejscach obrotu artykułami spożywczymi (sklepach) - 11 na kwotę 2250zł
- zakładach żywienia zbiorowego otwartego – 10 na kwotę 2600zł
- obiekcie ruchomym i tymczasowym – 1 na kwotę 300zł
- automacie do lodów – 1 na kwotę 200zł
- kiosku – 1 na kwotę 100zł
- magazynach hurtowych – 1 na kwotę 100zł.

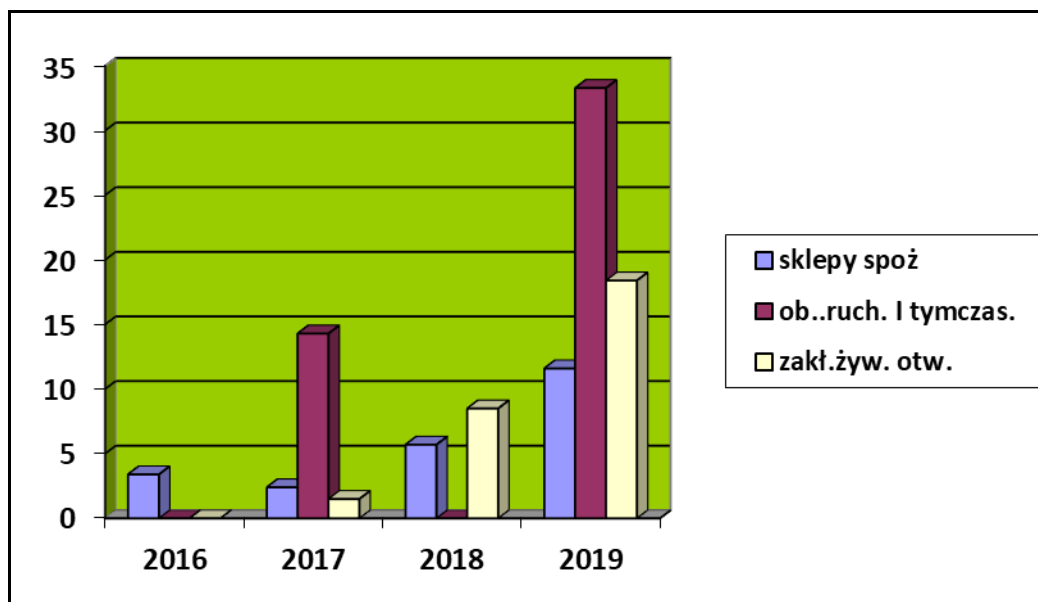
Ocenę stanu sanitarnego na arkuszach oceny przeprowadzono w 186 obiektach, co stanowi 64,8% obiektów skontrolowanych. W wyniku przeprowadzonych kontroli 22 obiekty uznano za niezgodne z wymaganiami, stanowi to 11,8% obiektów ocenionych.

Niezgodne były:

- automat do lodów w Chodzieży
- wytwórnia napojów bezalkoholowych w Szamocinie
- dwa sklepy spożywczo-przemysłowe w Budzynie
- sklep spożywczo-przemysłowy w Zacharzynie
- sklep spożywczo-przemysłowy w Lipinach
- sklep spożywczo-przemysłowy w Margoninie
- sklep spożywczo-przemysłowy w Strzelczykach
- sklep spożywczo-przemysłowy w Szamocinie
- market w Budzynie
- kiosk spożywczy w Ratajach
- hurtownia artykułów spożywczych w Chodzieży
- bar gastronomiczny w Chodzieży
- siedem restauracji w Chodzieży
- restauracja w Szamocinie
- ruchomy tymczasowy punkt sprzedaży lodów.

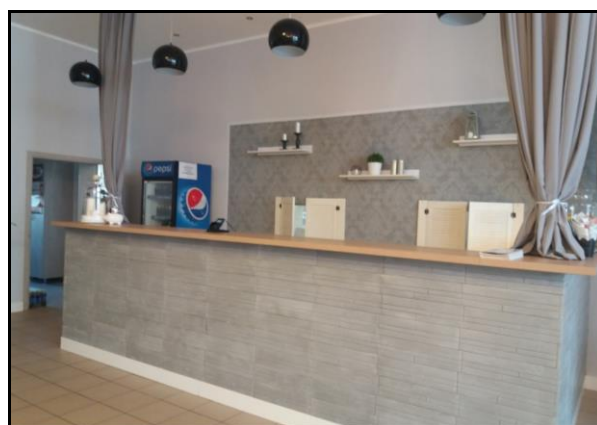
Lp.	Nazwa obiektu	2016	2017	2018	2019
1.	Sklepy spożywcze	3,4%	2,4%	5,7%	11,6%
2.	Obiekty ruchome i tymczasowe	0%	14,3%	0%	33,3%
3.	Zakłady żywienia zbiorowego	0%	1,5%	8,5%	18,4%

Tabela. 4. Zestawienie porównawcze stanu sanitarnego obiektów żywienia i żywności za lata 2016-2019 (wyrażonego w % obiektów niezgodnych w stosunku do obiektów ocenionych).



Wykres nr 9. Zestawienie porównawcze stanu sanitarnego obiektów niezgodnych za lata 2016-2019.

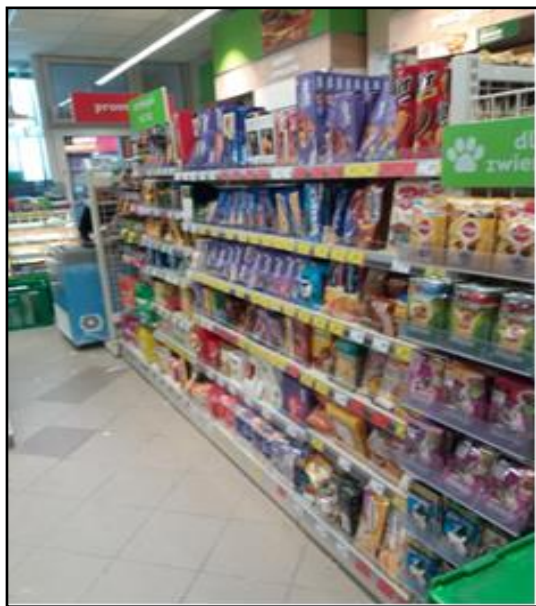
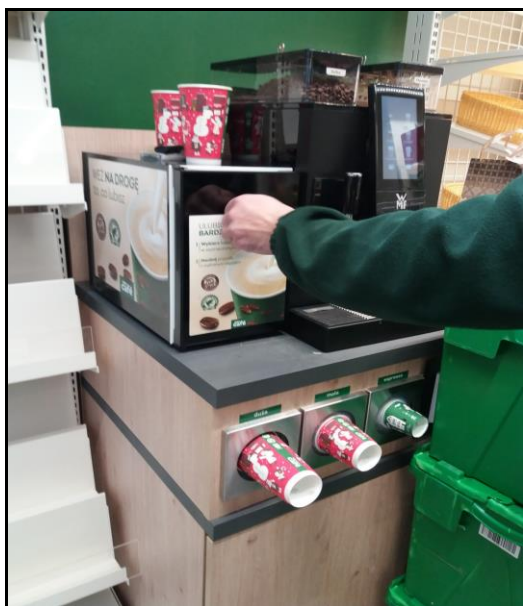
W celu usunięcia stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości oraz z uwagi na uchybienia sanitarne nałożono w ww. obiektach mandaty karne i wszczęto postępowanie administracyjne oraz wydano decyzje nakazu i decyzje opłat.



Zdjęcie nr 7 i 8. Restauracja LEON, ul. Cmentarna 2/5 w Margoninie



Zdjęcie nr 9. Restauracja LEON, ul. Cmentarna 2/5 w Margoninie



Zdjęcie nr 10-11. Sklep spożywczo-przemysłowy „Żabka” w Chodzieży.



Zdjęcie nr 12. Przyczepa specjalistyczna sklep/bar marki EPINO Spółdzielni Socjalnej „Pogodny Dom”, ul. Kościelna 9 w Margoninie.



Zdjęcie nr 13. Przyczepa specjalistyczna sklep/bar marki EPINO Spółdzielni Socjalnej „Pogodny Dom”, ul. Kościelna 9 w Margoninie.

W związku ze złożonymi wnioskami właścicieli wydano 82 decyzje zatwierdzające zakłady do prowadzenia działalności, zatwierdzające poszerzony zakres działalności lub zmieniające nazwę bądź adres przedsiębiorcy.

Wydano 2 upomnienia w celu przymuszenia do wykonania decyzji nakazu. Tytułów wykonawczych i postanowień nie wydawano. Skierowano 1 wniosek o ukaranie do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Dotyczył on wytwórni napojów bezalkoholowych z powodu prowadzenia działalności niezgodnie z decyzją zatwierdzającą zakład wydaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży. Nie wysłano zawiadomień do prokuratury.

Na wnioski właścicieli wpisano do rejestru zakładów będących pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej 10 obiektów. Były to:

- 2 gospodarstwa rolne
- 1 obiekt obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością
- 5 obiektów w zakresie sprzedaży środków spożywczych opakowanych jednostkowo, trwałych mikrobiologicznie
- 2 obiekty w zakresie sprzedaży suplementów diety opakowanych jednostkowo, trwałych mikrobiologicznie.

Z uwagi na fakt, że powiat leży na trasie dojazdowej do nadmorskich ośrodków wypoczynkowych, w 2019 roku wzmocnionym nadzorem sanitarnym objęto obiekty żywności i żywienia przy tych trasach. Planując kontrole szczególny nacisk położono na obiekty, które w poprzednich latach wykazywały zły stan sanitarny oraz na te, które produkowały lub świadczyły usługi dla dużej liczby konsumentów. W ramach akcji letniej przeprowadzono 22 kontrole i nałożono 1 mandat karny oraz wydano 1 decyzję opłatową za kwestionowaną kontrolę.

Podczas kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2019r. poz. 2182).

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży w okresie wiosenno-jesiennym grzyboznawca udzielał porad grzybiarzom. W 2019r. udzielono 15 porad grzybiarzom z powiatu chodzieskiego.

W roku 2019 przyjęto 3 wnioski o interwencję. Dotyczyły one:

- warunków sprzedaży surowego mięsa drobiowego i jaj na stoisku na placu targowym w Budzynie. Wniosek o interwencję został złożony pocztą elektroniczną. Przeprowadzona kontrola sanitarna interwencyjna nie potwierdziła zarzutów, co do sprzedaży surowego mięsa oraz nie wykazała żadnych nieprawidłowości w warunkach sprzedaży jaj. Odpowiedź na zażalenie przesłano na podany adres osoby skarżącej
- jakości Mąki Tortowej typ 450 Złote Pola, zakupionej w sklepie Biedronka w Chodzieży. Wniosek o interwencję został złożony ustnie. Przeprowadzona kontrola sanitarna interwencyjna nie potwierdziła zarzutów. Odpowiedzi na zażalenie udzielono osobie skarżącej ustnie, ponieważ wnoszący skargę pojawił się w PSSE w Chodzieży w przeciągu kolejnych dni
- jakości porcji rosółowych, zakupionych w supermarkecie Intermarche w Chodzieży. Wniosek o interwencję został złożony ustnie. Przeprowadzona kontrola sanitarna interwencyjna nie potwierdziła zarzutów. Odpowiedzi na zażalenie udzielono osobie skarżącej ustnie, ponieważ wnoszący skargę pojawił się w PSSE w Chodzieży w przeciągu kolejnych dni.

Podczas kontroli tematycznej jednej z restauracji w Chodzieży stwierdzono nieprawidłowości dotyczące jakości potraw i artykułów spożywczych. Kontrolę przeprowadzono z powodu

sygnałów o uchybieniach w tym zakładzie. Stwierdzono w nim artykuły spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia i daty minimalnej trwałości oraz nieoznakowaną produkcję własną. Właściciel restauracji został ukarany mandatem karnym oraz zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie naliczenia opłat za kwestionowaną kontrolę i kontrolę sprawdzającą.

Nadal trwa postępowanie administracyjne dotyczące baru gastronomicznego w Chodzieży związane z interwencją Wspólnoty Mieszkaniowej w Chodzieży z 2017 roku, obecnie sprawą zajmuje się Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Chodzieży.

Jakość zdrowotna środków spożywczych

W roku 2019 zaplanowano pobranie do badań laboratoryjnych 122 próbek środków spożywczych, a pobrano 129 próbek (7 próbek dodatkowych).

W ramach kontroli urzędowej pobrano 36 próbek (w tym 5 próbek dodatkowych), w ramach monitoringu pobrano 16 próbek (w tym 2 próbki dodatkowe) oraz w ramach kontroli urzędowej i monitoringu pobrano łącznie 77 próbek.

Pod względem mikrobiologicznym łącznie przebadano 77 próbek środków spożywczych (w tym 5 próbek dodatkowych w ramach kontroli urzędowej).

Mikrobiologicznie w ramach kontroli urzędowej przebadano 10 próbek krajowych środków spożywczych. Były to badania:

- 5 próbek wyrobów ciastkarskich z kremem poddanym obróbce termicznej (próbki dodatkowe)
- 5 próbek świeżych warzyw (kiełki rzodkiewki).

Próbek nie kwestionowano.

Pobrano 55 próbek krajowych środków spożywczych do badań mikrobiologicznych w ramach kontroli urzędowo-monitoringowej. Były to badania:

- 15 próbek wyrobów ciastkarskich z kremem niepoddanym obróbce termicznej
- 5 próbek świeżego mięsa drobiowego
- 5 próbek wędlin
- 5 próbek innych przetworów drobiowych
- 5 próbek lodów tradycyjnych z udziałem mleka
- 5 próbek wyrobów garmażeryjnych mięsnych schłodzonych
- 5 próbek niepasteryzowanych soków warzywnych
- 5 próbek świeżych warzyw (warzywa świeże i krojone gotowe do spożycia)
- 5 próbek przypraw – świeżych ziół w doniczkach.

Próbek nie kwestionowano.

Pobrano 12 próbek krajowych środków spożywczych do badań mikrobiologicznych w ramach monitoringu. Były to badania:

- 6 próbek jajek
- 5 próbek wyrobów ciastkarskich z kremem poddanym obróbce termicznej
- 1 próbki kurczaka świeżego (*Campylobacter*).

Jedną próbkę mięsa drobiowego pod nazwą „kurczak świeży” kwestionowano z uwagi na obecność bakterii z rodzaju *Campylobacter*. W zbadanej próbce kurczaka wykryto obecność *Campylobacter* w 10g. Wyniki zostały przekazane właściwemu terenowo powiatowemu inspektoratowi weterynarii sprawującemu nadzór nad producentem. Kwestionowana próbka kurczaka zgłoszona została do systemu RASFF.

Pod względem chemicznym łącznie przebadano 52 próbki żywności w tym 2 próbki dodatkowe mięsa wieprzowego i wołowego na lekooporność w ramach monitoringu, w związku z pismem Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W ramach kontroli urzędowej przebadano pod względem chemicznym 26 próbek środków spożywczych. Były to badania:

- 1 próbki sosu sojowego w kierunku oznaczenia 3-MCPD

- 1 próbki podrobów w kierunku oznaczenia metali
- 1 próbki konserwy drobiowej w kierunku oznaczenia metali
- 9 próbek ryb w kierunku histaminy
- 2 próbek przetworów mlecznych w kierunku oznaczenia substancji dodatkowych: barwników
- 3 próbek przetworów zbożowo-mącznych (przekąsek typu snack) w kierunku oznaczenia substancji dodatkowych: barwników i substancji konserwujących
- 1 próbki wędlin wędzonych w kierunku WWA
- 1 próbki konserwy rybnej wędzonej w kierunku WWA
- 1 próbki suplementu diety pochodzenia botanicznego w kierunku WWA
- 1 próbki wyrobu przemysłu piekarskiego: pieczywa w kierunku oznaczenia ochratoksyny (OTA, DON, ZEA) i alkaloidów sporyszu
- 2 próbek suszonych owoców w kierunku substancji konserwujących
- 1 próbki ryżu w kierunku metali
- 1 próbki oleju w kierunku metali
- 1 próbki środka spożywczego uzupełniającego obejmującego produkty zbożowe przetworzone dla niemowląt i małych dzieci (zawierające marchew, warzywa liściaste i banany) w kierunku azotanów.

Próbek nie kwestionowano.

W ramach monitoringu pobrano 4 próbki żywności. Były to badania:

- 1 próbki mięsa wołowego surowego w kierunku badań lekooporności (próba dodatkowa)
- 1 próbki mięsa wieprzowego surowego w kierunku badań lekooporności (próba dodatkowa)
- 1 próbki mięsa wieprzowego w kierunku skażenia promieniotwórczego
- 1 próbki kapusty białej świeżej głowiastej w kierunku azotanów.

Próbek nie kwestionowano.

W ramach badań urzędowo-monitoringowych pobrano 22 próbki żywności. Były to badania:

- 7 próbek w kierunku pozostałości pestycydów tj. 1 próbki mandarynek, 2 próbek pomidorów krajowych, 1 próbki bananów, 1 próbki kiwi, 1 próbki winogron, 1 próbki gruszek
- 1 próbki mąki żytniej produkcyjnej w kierunku ochratoksyny A, DON, ZEA
- 2 próbek środków spożywczych uzupełniających, obejmujących produkty zbożowe przetworzone dla niemowląt i małych dzieci w kierunku oznaczenia metali
- 1 próbki oleju w kierunku oznaczenia 3-MCPD
- 1 próbki wędliny drobiowej zawierającej w swoim składzie białko sojowe w kierunku GMO
- 2 próbek soli spożywczej w kierunku oznaczenia zawartości jodu w soli kuchennej
- 2 próbek mleka następnego dla niemowląt i małych dzieci w kierunku znakowania
- 3 próbek suplementów diety w kierunku znakowania i badania zawartości witamin i składników mineralnych,
- 1 próbki suplementu diety w kierunku znakowania zawartości kwasów tłuszczowych omega-3,
- 1 próbki suplementu diety w kierunku znakowania zawartości kofeiny,
- 1 próbki bezglutenowego preparatu do początkowego żywienia niemowląt oraz preparaty do dalszego żywienia niemowląt w kierunku oznaczenia zawartości glutenu.

Jedną próbkę suplementu diety zawierającego kofeinę, pobraną w ramach kontroli urzędowej i monitoringu, kwestionowano z uwagi na niższą zawartość kofeiny, niż deklarowana na opakowaniu przez producenta. Wymagania dotyczące znakowania produktów określone są w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...) (Dz. Urz. UE L 304, str. 18 ze zm.) oraz w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2019r., poz. 1252 ze zm.). Wyniki badań laboratoryjnych zostały przekazane do sklepu, w którym zostały pobrane próbki oraz

przekazane do wiadomości i wykorzystania służbowego państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu sprawującemu nadzór nad producentem ww. suplementu diety.

Ponadto przy wynikach badań laboratoryjnych 1 próbki preparatu do początkowego żywienia niemowląt Laboratorium Badania Żywności Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu zwróciło uwagę, że na opakowaniu, w oznakowaniu zbadanej próbki kaszki producent zadeklarował użycie dodatku do żywności: „lecytyna sojowa” bez określenia nazwy kategorii składnika. W myśl wymagań określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...) (Dz. Urz. UE L 304, str. 18 ze zm.) dodatki do środków spożywczych muszą być oznaczone nazwą tej kategorii, po której podana jest ich szczegółowa nazwa lub, jeśli jest to właściwe, numer E. Wyniki badań wraz z adnotacją laboratorium zostały przekazane właściwemu terenowo państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu sprawującemu nadzór nad producentem ww. środka spożywczego.

Ponieważ na terenie powiatu chodzieskiego nie było producentów suplementów diety i producentów żywności specjalnego przeznaczenia, pracownicy kontrolowali ww. artykuły znajdujące się w obrocie. Skontrolowano oznakowanie 56 suplementów diety, 11 środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i 1 środka spożywczego wzbogaconego witaminami lub składnikami mineralnymi. Ponadto skontrolowano oznakowanie 19 suplementów diety oferowanych przez portale internetowe. Nie kwestionowano oznakowania żadnego z tych artykułów.

W 2019r. kwestionowano 2 próbki środków spożywczych (w roku 2016 – 1, w 2017 – 0, w 2018 – 5). Najwięcej próbek środków spożywczych pobrano z obiektów obrotu żywnością (sklepów, w szczególności z supermarketów), a także z hurtowni artykułów spożywczych, piekarni, cukierni i aptek.

Żywnienie w placówkach zamkniętych

W 2019r. w ewidencji znajdowało się 47 obiektów, były to:

- bloki żywienia w domach pomocy społecznej (1)
- bloki żywienia w szpitalach (system cateringowy) (1)
- stołówki szkolne (7, w tym w 3 szkołach było żywienie cateringowe)
- stołówki w przedszkolach (23, w tym w 11 placówkach było żywienie cateringowe)
- stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych (2)
- inne zakłady żywienia (13).

Skontrolowano 39 zakładów, w których przeprowadzono 43 kontrole. Wydano 3 decyzje administracyjnych na poprawę stanu sanitarno-technicznego w stołówkach szkolnych. Zgodnie z obowiązującymi arkuszami oceniono 28 obiektów, wszystkie uznano za zgodne z wymaganiami. Zatwierdzono 11 nowych obiektów. 39 zakładów prowadziło kontrolę wewnętrzną zgodnie z GMP/GHP oraz rozpoczęło wdrażanie systemu HACCP. W czasie kontroli zwracano także uwagę na sposób dystrybucji posiłków oraz temperaturę dostarczanych posiłków, a w przypadku żywienia cateringowego dodatkowo na rodzaj i stan opakowań transportowych. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku 2019r. na terenie powiatu chodzieskiego oceniono teoretycznie 28 jadłospisów:

- 20 jadłospisów w stołówkach przedszkolnych
- 4 jadłospisy w stołówkach szkolnych
- 2 jadłospisy w zakładach specjalnych i wychowawczych
- 1 jadłospis w domu pomocy społecznej
- 1 jadłospis w bloku żywienia w systemie cateringowym w szpitalu.

Oceniając jadłospisy sprawdzano czy wymieniono w nich zgodnie z obowiązującymi przepisami dokładny skład potraw oraz alergeny występujące w poszczególnych składnikach. Wszystkie zakłady żywienia uwzględniły alergeny i wykaz składników potraw.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie sposobu żywienia pacjentów szpitala, pensjonariuszy dziennego domu pomocy społecznej, dzieci w przedszkolach i klubach malucha oraz dzieci i młodzieży w szkołach i zakładach specjalnych i wychowawczych.

Uwzględniając w ocenach tylko jakość i rodzaj składników do przygotowania potraw, żywienie w placówkach żywienia zbiorowego można uznać za prawidłowe. W przedłożonych jadłospisach proponowano potrawy lekkostrawne, surówki, ryby oraz owoce, warzywa i pieczywo razowe. Personel ww. placówek układając jadłospisy starał się dostosować je do potrzeb grup żywieniowych. Niektóre placówki przedszkolne i szkolne wysłały personel kuchni na szkolenia układania jadłospisów oraz dostosowania przygotowywanych potraw do wieku i zdrowia dzieci.

Jednocześnie należy stwierdzić, że stan techniczny obiektów i ich wyposażenie, dzięki wcześniej wydawanym decyzjom administracyjnym i staraniom właścicieli placówek a także programom unijnym, ulegają systematycznej poprawie.

W ramach nadzoru nad żywieniem w jednostkach systemu oświaty kontrolowano przestrzeganie wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. poz. 1154). W ww. zakresie skontrolowano 20 stołówek przedszkolnych, 4 stołówki szkolne, 2 stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Stan sanitarny środków transportu

W 2019 roku w ewidencji było 14 środków transportu żywności były to: samochody do działalności cateringowej przewożące posiłki do klientów, samochody izotermiczne ze skrzynią ładunkową do przewozu opakowanych jednostkowo artykułów spożywczych wymagających warunków chłodniczych, samochody ze skrzynią ładunkową do przewozu artykułów nie wymagających warunków chłodniczych, naczepy – chłodnie do przewozu artykułów wymagających i nie wymagających warunków chłodniczych. Przeprowadzono 14 kontroli sanitarnych. Zatwierdzono 14 środków transportu żywności. 14 środków transportu prowadziło kontrolę wewnętrzną zgodnie z zasadami GMP/GHP. Podczas kontroli sprawdzano stan techniczny skrzyni ładunkowej, stan sanitarny pojazdu, rejestr mycia i dezynfekcji oraz monitoring temperatury. Kontrolowano także czy kierowcy posiadają aktualne książeczki zdrowia do celów sanitarno-epidemiologicznych oraz odzież roboczą. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. 7 środków transportu było oznakowanych w sposób trwały na zewnątrz pojazdu, natomiast 7 posiadało jedynie informację o przewozie żywności umieszczoną za przednią szybą.

Na środki transportu decyzji nie wydawano. Mandatów karnych nie nałożono. Tytułów wykonawczych i postanowień nie wydawano. Nie kierowano wniosków o ukaranie do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Nie wysłano zawiadomień do prokuratury.

Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz produktami kosmetycznymi

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży znajdował się zakład produkujący osłonki do wędlin z tworzyw sztucznych. Zakład prowadził kontrolę wewnętrzną zgodnie z dobrą praktyką produkcyjną i dobrą praktyką higieniczną oraz wprowadził system HACCP. Systemy jakości były audytowane przez firmy zewnętrzne raz w roku. Zakład posiadał również certyfikat na produkcję i eksport wyrobów koszernych.

Na terenie powiatu chodzieskiego działało 9 zakładów produkujących materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. W tym 7 produkowało porcelanę użytkową a 2 materiały opakowaniowe do kontaktu z żywnością. Większość z nich były to małe zakłady rodzinne produkujące wyłącznie na zamówienie klienta. Zakłady te kupowały porcelanę białą i zdobiły ją zgodnie z życzeniem klientów. W 2019r. w jednym dużym zakładzie produkującym od podstaw porcelanę przeznaczoną do kontaktu z żywnością wstrzymano produkcję porcelany białej i zakład zajmował się tylko zdobieniem porcelany.

Kontrolując zakłady produkujące materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz pobierając próbki porcelany do badań laboratoryjnych sprawdzano magazyny, w których przechowywana była porcelana. Kontrolowano czy zakład wprowadza zasady dobrej praktyki produkcyjnej oraz czy dołącza deklarację zgodności do swoich wyrobów. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Pobrano do badań 1 próbkę krajowych wyrobów ceramicznych dekorowanych: naczyń płaskich, bezpośrednio od producenta. Próbkę zbadano w WSSE w Poznaniu w kierunku migracji ołowiu i kadmu. Próbki nie kwestionowano.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży znajdowały się również 1 hurtownia i 13 sklepów handlujących materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Do badań laboratoryjnych pobrano 6 próbek: 1 próbkę wyrobów z melaminy z dodatkiem biosubstancji, 1 próbkę wyrobów ceramicznych dekorowanych: naczyń do picia dekorowanych w obszarze obrzeża i 4 próbki wyrobów szklanych zdobionych w obszarze obrzeża. Próbki wyrobów ceramicznych i szklanych znajdujących się w obrocie zbadano w kierunku migracji ołowiu i kadmu, a próbkę wyrobów z melaminy zbadano w kierunku migracji specyficznej formaldehydu z wyrobów z melaminy. Próbek nie kwestionowano.

W ramach nadzoru nad produkcją i obrotem materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przeprowadzono 8 kontroli, skontrolowano 8 obiektów.

Ponadto pracownicy Stacji kontrolowali oznakowanie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, również naczyń jednorazowego użytku znajdujących się w handlu. Nie stwierdzono nieprawidłowości w znakowaniu i podanym składzie wyrobów.

Razem pobrano 7 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Pomimo, że próbek nie kwestionowano, stały nadzór nad produkcją, pobór próbek przedmiotów do kontaktu z żywnością z porcelany i szkła, zwłaszcza importowanych, jest nadal konieczny.

W ewidencji PSSE w Chodzieży były 3 specjalistyczne sklepy handlujące produktami kosmetycznymi. W 2019 roku skontrolowano 2 obiekty, łącznie przeprowadzono 3 kontrole. W ramach kontroli urzędowej do badań laboratoryjnych pobrano 3 próbki produktów kosmetycznych: szampon ziołowy z brzozą, mydło w płynie dla niemowląt i małych dzieci, emulsję do higieny intymnej. Próbki przebadano w kierunku oznaczeń mikrobiologicznych. Próbek nie kwestionowano.

Zgodnie z planem zasadniczych przedsięwzięć na rok 2019 oceniono 7 produktów kosmetycznych pod względem zgodności umieszczonych na nich oświadczeń z obowiązującymi przepisami. Nie stwierdzono nieprawidłowości w oznakowaniu ocenionych produktów kosmetycznych.

Decyzji nie wydawano. Mandatów karnych nie nałożono. Tytułów wykonawczych i postanowień nie wydawano. Nie kierowano wniosków o ukaranie do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Nie wysłano zawiadomień do prokuratury.

RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt)

W 2019r. w ramach systemu RASFF Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży otrzymała od Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 7 powiadomień dotyczących żywności i 3 powiadomienia dotyczące materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością nie spełniających wymagań zdrowotnych, które mogły znajdować się w obrocie. Otrzymano 9 powiadomień alarmowych:

- dot. wafli kukurydzianych marki GENUSS PLUS oraz enerBIO wyprodukowanych przez firmę RACIO, s.r.o. z Czech
- dot. szypulek jabłek w proszku z jabłek wyprodukowanych w Austrii
- dot. kielbasy surowej metki łososiowej i mięsa garmażeryjnego z łopatki wieprzowej wyprodukowanych przez PW KIER Elżbieta Klimacka
- dot. sezamu łuskanego pochodzącego z Indii
- dot. łyżki kuchennej „Sella Odelo” pochodzącej z Chin
- dot. produktu pn.: „PL Kubek do kawy z melaminy „to go” z włóknami bambusa” pochodzącego z Chin
- dot. kubka z bambusa pochodzącego z Chin
- dot. rodzynek pn.: „Organic Raisins” pochodzącego z Litwy
- dot. biszkoptów z nadzieniem morelowym i polewą kakaową Dr Gerard Juppi z Polski oraz 1 powiadomienie informacyjne dot. suplementu diety pn.: „BLOODSHR3D”.

W związku z ww. powiadomieniami przeprowadzano kontrole sanitarne obiektów handlowych, które znajdowały się na listach dystrybucyjnych i podejmowano działania zgodne z kompetencjami. O podjętych działaniach poinformowano WSSE w Poznaniu.

Ponadto w ramach systemu RASFF Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży otrzymała również jedno powiadomienie alarmowe od Powiatowego Lekarza Weterynarii w Poznaniu wygenerowane przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Ciechanowie w sprawie stwierdzenia obecności Salmonella Enteritidis w produkcji: filet z piersi kurcząt z obojczykiem klasa A świeży, który został przekazany do dwóch sklepów z terenu powiatu chodzieskiego. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono w obrocie zakwestionowanego produktu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży w ramach funkcjonowania systemu RASFF przesłał do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu jedno powiadomienie informacyjne. Powiadomienie dotyczyło produktu pn. Kurczak, którego producentem była ubojnia drobiu z powiatu pilskiego. Próbkę została pobrana w sklepie mięsno-wędliniarskim w Chodzieży. W zbadanej próbce wykryto obecność Campylobacter w 10g badanego produktu.

Dotychczasowe działania w ramach systemu RASFF można ocenić jako dobre. Identyfikowanie i szacowanie zagrożeń ze strony żywności oraz wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, a nie spełniających wymagań zdrowotnych dokonywane było przez pracowników w sposób właściwy, stosownie do wielkości zagrożenia.

Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolującymi oraz środkami masowego przekazu

W 2019 roku w ramach współpracy z:

1. Powiatowym Inspektorem Weterynarii w Chodzieży:

- wymieniano informacje dotyczące podmiotów zajmujących się ubojem zwierząt
- ustalano terminy wspólnych kontroli na targowiskach, w związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się wirusa ASF i sprawdzaniem, czy prowadzono nielegalną sprzedaż mięsa i produktów mięsnych z wieprzowiny i mięsa dzików
- pracownicy PSSE w Chodzieży dwukrotnie brali udział we wspólnej kontroli targowisk w Szamocinie i w Margoninie

- wymieniano informacje o wykreśleniu z rejestru podmiotów zakładu przetwórstwa mięsnego (w związku z zawieszeniem działalności), znajdującego się pod nadzorem Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Chodzieży
 - wymieniono informacje dotyczące obowiązku rejestracji i/lub uzyskania zatwierdzenia zakładów produkcyjnych i zakładów obrotu żywnością, w tym podmiotów rolniczych.
2. Powiatowym Inspektoratem Weterynarii w Pile:
- wymieniano informacje dotyczące kwestionowanych wyników badań laboratoryjnych tuszy kurczaka, którego producent znajdował się pod nadzorem Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Pile.
3. Powiatowym Inspektoratem Weterynarii w Poznaniu:
- wymieniano informacje dotyczące kwestionowanych próbek świeżych piersi z kurcząt, które trafiły do podmiotów działających na terenie powiatu chodzieskiego.
4. Wojewódzkim Inspektoratem Inspekcji Handlowej z Delegaturą w Pile:
- wymieniono informacje o nieprawidłowościach w kontrolowanych obiektach na terenie powiatu chodzieskiego.
5. Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa oddział w Chodzieży:
- w ramach nadzoru nad produkcją pierwotną żywności pochodzenia roślinnego przeprowadzono dwie wspólne kontrole
 - wymieniono informacje dotyczące obowiązku rejestracji i/lub uzyskania zatwierdzenia zakładów produkcyjnych i zakładów obrotu żywnością, w tym podmiotów rolniczych.
6. Starostwem Powiatowym w Chodzieży, Urzędami Gminy Chodzież i Budzyń, Urzędem Miasta Chodzież oraz Urzędami Miast i Gmin Szamocin i Margonin:
- wymieniono informacje dotyczące obowiązku rejestracji i/lub uzyskania zatwierdzenia zakładów produkcyjnych i zakładów obrotu żywnością, w tym podmiotów rolniczych.
7. Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – Biuro Powiatowe w Chodzieży:
- wymieniono informacje dotyczące obowiązku rejestracji i/lub uzyskania zatwierdzenia zakładów produkcyjnych i zakładów obrotu żywnością, w tym podmiotów rolniczych.
8. Własnymi jednostkami:
- do PPIS w Poznaniu przekazano informację dotyczącą braku zatwierdzenia i rejestracji zakładu wymienionego w nadesłanym przez PPIS w Poznaniu piśmie w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej
 - do PPIS w m. st. Warszawie, jako organowi sprawującemu nadzór nad producentem suplementu diety, przekazano informację odnośnie przypisywania przez producenta ww. produktowi działań leczniczych
 - od PPIS w Czarnkowie otrzymano informację o nieprawidłowościach stwierdzonych w kontrolowanym obiekcie ruchomym, pochodzącym z terenu powiatu chodzieskiego
 - od PPIS w Wągrowcu otrzymano informację o zgłoszeniu zachorowania na chorobę zakaźną - zatrucie jadem kiełbasianym na terenie powiatu wągrowieckiego w związku z podejrzeniem zatrucia artykułami spożywczymi zakupionymi w sklepie spożywczo-przemysłowym w Lipinach
 - do PPIS w Wągrowcu przekazano informację odnośnie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli interwencyjnej przeprowadzonej w sklepie spożywczo-przemysłowym w Lipinach
 - do PPIS w Stargardzie przekazano informację odnośnie braku w wymienionych sklepach na terenie powiatu chodzieskiego kwestionowanej partii żółtego sera Gouda

- od PPIS w Nowym Mieście Lubawskim otrzymano informację o obecności zanieczyszczenia fizycznego tj. obecności szkła w napoju gazowanym w szklanej butelce
- do PPIS w m. st. Warszawie, jako organowi sprawującemu nadzór nad producentem kaszki dla dzieci, przekazano informacje otrzymane z laboratorium dotyczące oznakowania ww. produktu
- od PPIS w Malborku otrzymano informację o nieprawidłowym oznakowaniu czekolady z orzechami laskowymi, znajdującym się w hurtowni na terenie powiatu chodzieskiego
- do PPIS w Gdańsku, jako organowi sprawującemu nadzór nad producentem suplementu diety, przekazano informacje otrzymane z laboratorium, dotyczące zawartości kofeiny i oznakowania ww. produktu
- od PPIS w Gdańsku otrzymano pismo odnośnie właściwego miejscowo organu sprawującego nadzór nad zakładem produkującym suplement diety.

Ponadto na stronie internetowej PSSE w Chodzieży umieszczono:

- informację o zmianie przepisów dotyczących importu żywności pochodzenia niezwierzęcego
- artykuł pt. „Wymagania higieniczne przy zbiorze i skupie owoców i warzyw”
- informacje dotyczące bezpiecznego grzybobrania
- informacje o kursie na grzyboznawcę i kursie na klasyfikatora grzybów świeżych
- informację dotyczącą rejestracji podmiotów rolniczych
- informację o obowiązujących przepisach dotyczących badań do celów sanitarno-epidemiologicznych
- uaktualnione wnioski o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów będących pod nadzorem PIS

WNIOSKI

1. Zacieśnić współpracę ze wszystkimi inspekcjami zajmującymi się zagadnieniem bezpieczeństwa żywności, szczególnie z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Chodzieży w związku z zagrożeniem wystąpienia ASF i ognisk ptasiej grypy.
2. Istnieje potrzeba ciągłego monitoringu artykułów spożywczych szczególnie jakości produktów drobiarskich, w tym głównie świeżego mięsa drobiowego, a także składu i oznakowania suplementów diety.
3. Należy objąć wzmożonym nadzorem obiekty gastronomiczne i handlowe znajdujące się na trasach turystycznych.
4. Szkolić pracowników pionu Higieny Żywności i Żywienia w zakresie zagadnień związanych z nadzorem nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia oraz środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi.
5. Podczas bieżących kontroli sanitarnych nadal prowadzić nadzór nad oznakowaniem żywności, w szczególności żywności specjalnego przeznaczenia.

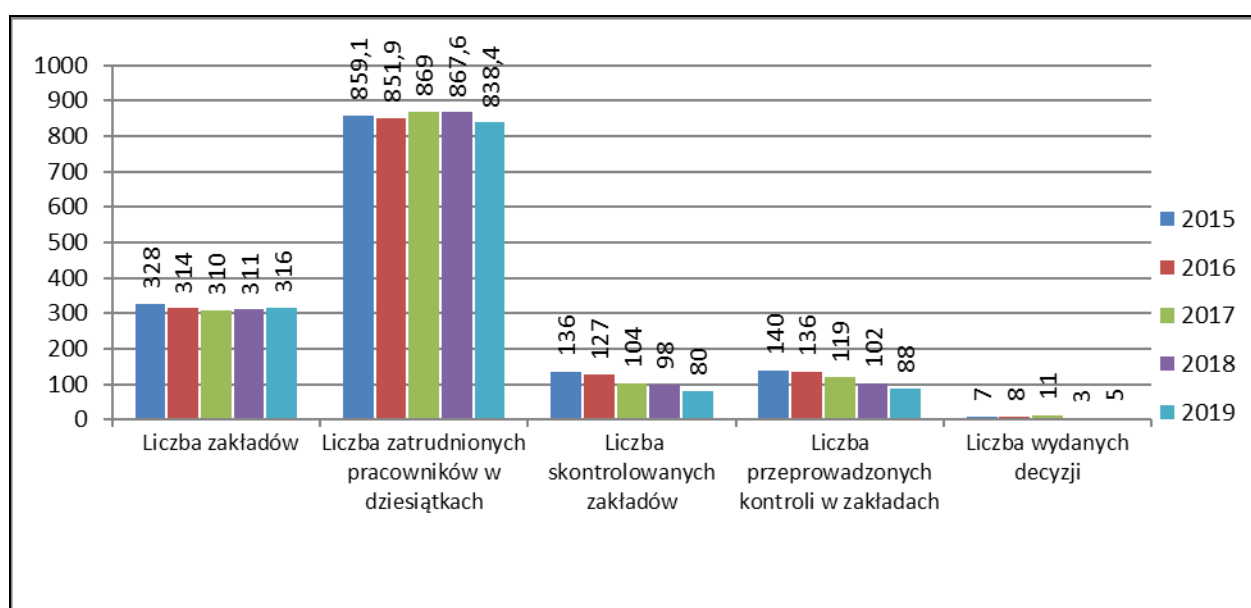
VIII. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

W ewidencji zakładów pozostających pod nadzorem higieny pracy na dzień 31 grudnia 2019r. wpisanych było 316 zakładów, zatrudniających łącznie 8 384 pracowników.

W ostatnich 5 latach liczba podmiotów w ewidencji oraz liczba zatrudnionych pracowników utrzymywała się na stałym poziomie.

Działalność nadzorowa	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba zakładów	328	314	310	311	316
Liczba zatrudnionych pracowników	8591	8519	8690	8676	8384
Liczba skontrolowanych zakładów	136	127	104	98	80
Liczba przeprowadzonych kontroli w zakładach	140	136	119	102	88
Liczba wydanych decyzji	7	8	11	3	5

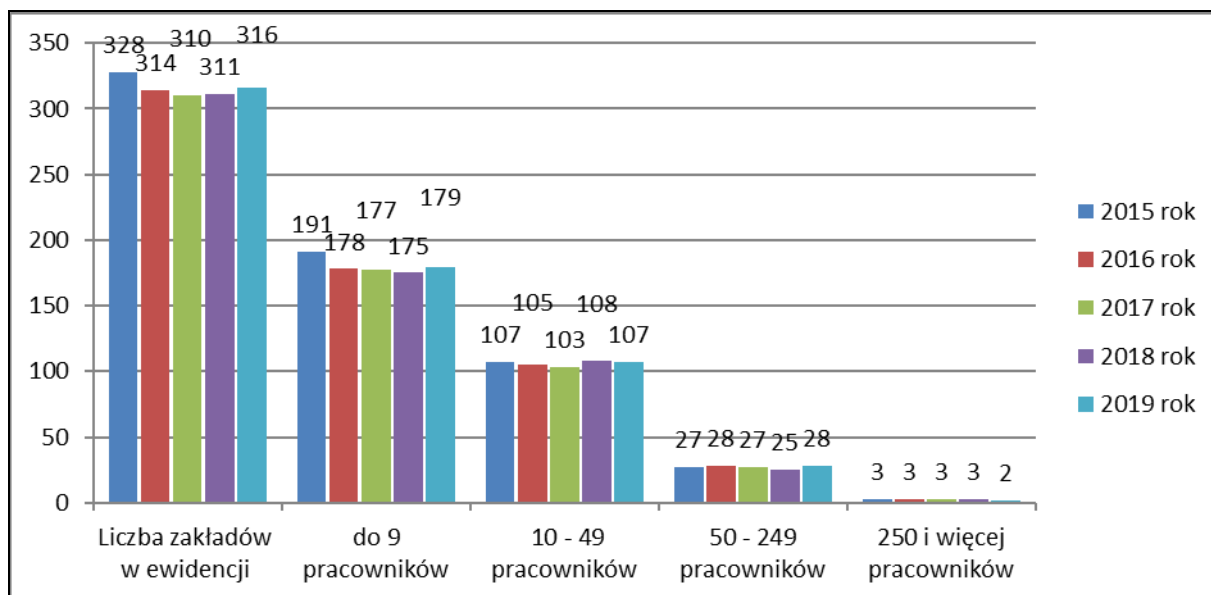
Tabela nr 5. Porównanie działalności nadzorczej w zakresie higieny pracy w latach 2015 – 2019



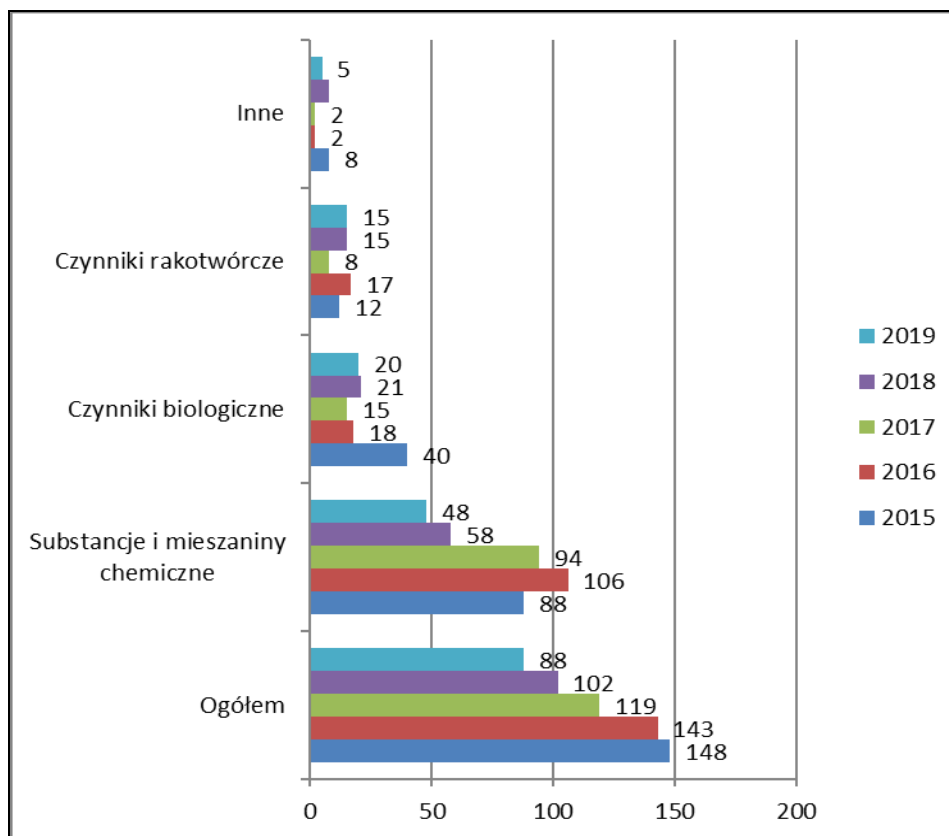
Wykres 10. Działalność nadzorcza w zakresie higieny pracy w latach 2015 – 2019

Przeważały zakłady zatrudniające do 9 pracowników (56,65% ogółu). Duże zakłady zatrudniające powyżej 250 pracowników (zakład produkujący dętki oraz zakład produkujący meble tapicerowane) stanowiły 0,63% ogółu zakładów. Zakład produkujący porcelanę stołową zlikwidował większość oddziałów pozostawił jedynie dział zdobniczy. W związku z tym nastąpiła redukcja zatrudnienia.

W 2019 roku przeprowadzono 88 kontroli sanitarnych u 80 przedsiębiorców (w roku poprzednim 102 w 98 zakładach). Nadzorem sanitarnym objęto 25,32% zewidencjonowanych obiektów (w 2018 roku – 31,5%). Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie szkodliwych czynników biologicznych, stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, stosowania i przechowywania substancji i mieszanin chemicznych oraz produktów biobójczych, a także wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej szczególnie tam, gdzie występowały czynniki szkodliwe i rakotwórcze oraz na realizację nakazów wydanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną i Państwową Inspekcję Pracy.



Wykres nr 11. Struktura zatrudnienia w nadzorowanych zakładach pracy w latach 2015 – 2019



Wykres nr 12. Kontrole w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w latach 2015 – 2019

Najwięcej kontroli przeprowadzono w zakresie stosowania i wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin. W czasie pozostałych kontroli stwierdzono, że następuje systematyczna poprawa warunków pracy poprzez wymianę starych maszyn i urządzeń na nowe, między innymi dzięki działalności informacyjnej i edukacyjnej prowadzonej przez PSSE w Chodzieży skierowanej do właścicieli zakładów.

Postępowanie administracyjne w higienie pracy

W 2019 roku wydano 1 decyzję merytoryczną, która dotyczyła wykonania pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy oraz przesłania informacji o czynnikach rakotwórczych do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz do Państwowej Inspekcji Pracy – decyzja została wykonana.

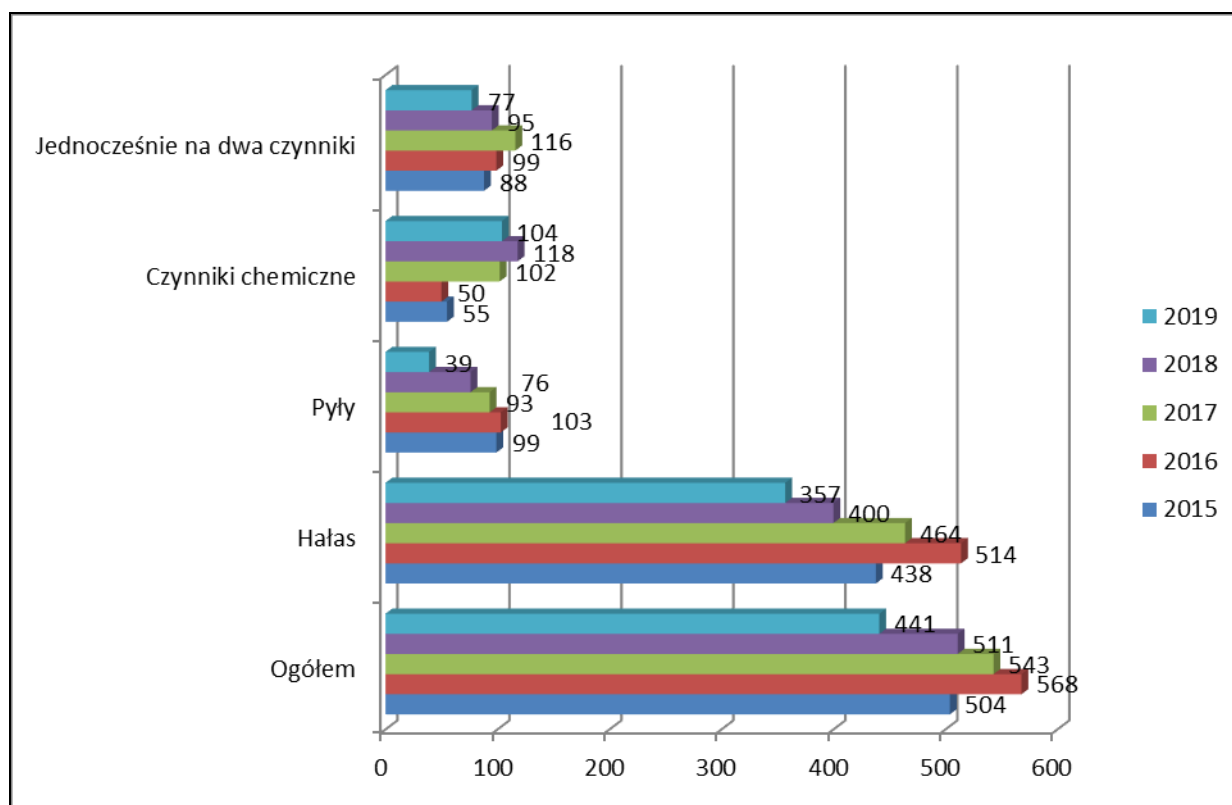
W roku sprawozdawczym 2019 stwierdzono wykonanie zarządzeń decyzji administracyjnej, dotyczącej doprowadzenia do właściwego stanu technicznego szatni dla pracowników, której termin wykonania był wyznaczony na dzień 31.12.2018r.

Upomnień, tytułów wykonawczych, postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia w 2019 roku nie wydawano. Mandatów karnych nie nałożono.

Nadzór nad zakładami pracy w zakresie warunków pracy

W warunkach narażenia na czynniki szkodliwe, przy przekroczeniach normatywów higienicznych pracowało 441 osób co stanowi 5,26% ogółu zatrudnionych. W warunkach przekroczeniach NDS i NDN najwięcej pracowników narażonych było na:

- hałas - 357 osoby (80,96% ogółu narażonych)
- pyły przemysłowe – 39 osób (8,85% ogółu narażonych)
- czynniki chemiczne – 104 osoby (23,59% ogółu narażonych)
- drgania – 6 osób (1,36% ogółu narażonych)
- mikroklimat gorący 12 osób (2,73% ogółu narażonych).



Wykres nr 13. Liczba osób pracujących w przekroczeniach najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia w latach 2015 – 2019

Jednocześnie pracujących w warunkach przekroczenia dwóch czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy było:

- 77 pracowników (17,46% ogółu narażonych).

Na terenie powiatu działało dużo zakładów obróbki metalu i przerobu drewna. W związku z powyższymi czynnikami szkodliwymi były głównie hałas, pyły drewna oraz czynniki chemiczne głównie związki ołowiu.

W warunkach narażenia na czynniki uciążliwe pracowało:

- przy niespełnieniu norm mikroklimatu umiarkowanego – 102 osoby (1,22% ogółu zatrudnionych)
- przy niezgodnym z normą oświetleniu pracowały 269 osoby (3,21% ogółu zatrudnionych).

Ogólna liczba pracowników pracujących w warunkach przekroczenia zmniejszyła się o 70 osób w związku z widocznymi w zakładach pracy zmianami w zakresie unowocześnienia parku maszynowego oraz w związku z przystąpieniem do programu ZUS promującego zmniejszenie stężenia i natężenia czynników szkodliwych na stanowiskach pracy.

W wielu zakładach pracy systematycznie prowadzone były również modernizacje parków maszynowych, wprowadzana była automatyzacja i hermetyzacja procesów produkcyjnych, stosowane były w coraz to większym stopniu centra obróbcze, które w procesie technologicznym wyeliminowały konieczność prowadzenia obróbki na starych zużytych maszynach oraz stosowane były nowe systemy ochron zbiorowych (tj. wentylacja lub odciąg). Zakłady zaopatrywały również pracowników w atestowane i odpowiednio dobrane środki ochrony indywidualnej (np. ochronniki słuchu, rękawice, maski).

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy

W ewidencji stacji sanitarno-epidemiologicznej znajdowało się 31 zakładów, w których występowały substancje, preparaty, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Najliczniejszą grupę stanowiły zakłady:

- produkcji wyrobów z drewna (pył drewna twardego)
- stacje paliw (benzen będący składnikiem paliw)
- zakład produkujący opony i dętki (benzen, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne występujące w sadzy oraz olejach używanych jako zmiękczaczy).

W 2019 roku przeprowadzono kontrole sanitarne w 15 zakładach (w roku 2018 w 14 obiektach), w których w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym lub mutagennym pracowało 690 osób (w tym 249 kobiet). Zwracano uwagę na bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników, wyposażenie w odpowiednie środki ochrony indywidualnej, odzież i obuwie robocze, jak również dokumentację oceny ryzyka zawodowego oraz zezwoleń, decyzji, zatwierdzonych programów gospodarowania odpadami niebezpiecznymi i odpowiednich procedur.

W zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi stwierdzono w 1 zakładzie brak informacji o stosowaniu czynników rakotwórczych lub mutagennych za 2018 rok przekazanej do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego zgodnie z obowiązującym przepisem prawnym.

Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi

Na terenie powiatu chodzieskiego nie było zakładów, w których wykorzystywane były w produkcji czynniki biologiczne zakwalifikowane do grupy 3 lub 4.

W wyniku oceny ryzyka zawodowego stwierdzono możliwość występowania szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 2 i 3 w 86 zakładach:

- zajmujących się produkcją żywności - 37
- zajmujących się gospodarką odpadami, gospodarką leśną oraz w podmiotach leczniczych - 18
- pozostałych - 31.

W 20 skontrolowanych zakładach potencjalnie narażonych na działanie czynników biologicznych było 512 osób. Na działanie szkodliwych czynników biologicznych narażeni byli pracownicy zatrudnieni przy produkcji żywności: mleka, wyrobów masarskich, pieczywa, wyrobów cukierniczych, hodowli zwierząt, produkcji pasz, hodowli drobiu, prowadzeniu analiz materiału pobranego od pacjentów, przy leczeniu oraz pielęgnacji pacjentów, podczas prac związanych ze zbiórką odpadów komunalnych, oczyszczaniem ścieków, przy prowadzeniu gospodarki leśnej. Nie stwierdzono w tych zakładach nieprawidłowości.

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż pracodawcy podejmowali szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników, m.in. zapewnili środki ochrony indywidualnej, środki do odkażania skóry, opracowali procedury i instrukcje bezpiecznego postępowania z szkodliwymi czynnikami biologicznymi oraz proponowali pracownikom profilaktyczne szczepienia ochronne (np. przeciw WZW typu B).

Nadzór nad substancjami i preparatami niebezpiecznymi, prekursorami narkotyków

W ramach bieżącego nadzoru nad substancjami i ich mieszaninami przeprowadzono 66 kontroli w podmiotach zajmujących się produkcją, wprowadzaniem do obrotu, stosowaniem oraz dystrybucją substancji i mieszanin chemicznych, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, produktów biobójczych, środków ochrony roślin oraz detergentów.

Zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1225) oraz rozporządzeń wykonawczych do ww. ustawy. Egzekwowano obowiązek posiadania spisu stosowanych i produkowanych substancji i mieszanin chemicznych oraz aktualnych kart charakterystyki, wprowadzania do obrotu prawidłowo oznakowanych produktów, prawidłowego oznakowania magazynów, rurociągów i miejsc przechowywania chemikaliów. Informowano i przypominano również o przestrzeganiu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) oraz rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP).

W skontrolowanych zakładach znajdujących się w ewidencji Higieny Pracy zatrudnionych było 4157 pracowników. W kontakcie z substancjami i preparatami chemicznymi na stanowiskach pracy, na których przeprowadzono pomiary pracowało 602 pracowników. W warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń pracowały 104 osoby. 88 osób pracowało przy stężeniu substancji toksycznych od 0,5 – 1 x NDS, 104 osoby pracowały przy stężeniu substancji toksycznych od 0,1 - 0,5 x NDS oraz 306 osób pracowało przy stężeniach substancji toksycznych poniżej 0,1 x NDS.

W skontrolowanych zakładach w 2019 roku pomiary stężenia substancji chemicznych wykazały przekroczenia NDS w 11 zakładach. W warunkach przekroczenia:

- stężenia ołowiu w zakładzie produkującym akumulatory pracowały 62 osoby
- najwyższego dopuszczalnego stężenia chwilowego tlenu azotu (IV) pracowały 3 osoby w 2 zakładach produkujących piece ceramiczne do wypału ceramiki
- stężenia manganu i jego związków dla frakcji respirabilnej w 5 zakładach wykonujących konstrukcje stalowe na stanowiskach spawania pracowało 28 osób
- stężenia manganu i jego związków dla frakcji respirabilnej pracowały 3 osoby oraz w warunkach przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia chwilowego tlenu azotu (IV) pracowały 3 osoby w 1 zakładzie produkującym części zamienne do maszyn rolniczych
- stężenia manganu i jego związków oraz tlenu azotu (IV) w 1 zakładzie produkującym metalowe części do mebli pracowały 2 osoby
- najwyższego dopuszczalnego stężenia chwilowego tlenków żelaza dla frakcji wdychalnej i respirabilnej w 1 zakładzie budowlanym produkującym części uzbrojenia betonu na własne potrzeby pracowała 1 osoba.

Nie były wydawane decyzje administracyjne dotyczące substancji i mieszanin chemicznych.

Tematyka kontroli	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Substancje i preparaty chemiczne (wprowadzający do obrotu i stosujący)	102	109	97	78	66
Prekursory kategorii 2 i 3	11	13	6	8	4
Produkty biobójcze	23	7	14	16	9
Ogółem	136	129	117	102	79

Tabela nr 6. Kontrole w zakresie nadzoru nad chemikaliami w latach 2015 – 2019

Rok	Ogółem	Producenci	Importerzy	Dalsi użytkownicy – formulatorzy (producenci mieszanin)	Dystrybutorzy
2015	32	3	0	4	25
2016	57	2	0	7	48
2017	55	3	0	5	47
2018	26	1	0	4	21
2019	24	1	0	5	18

Tabela nr 7. Liczba podmiotów wprowadzających do obrotu substancje i preparaty chemiczne w latach 2015 - 2019

Systematycznie poprawiała się znajomość prawa wśród podmiotów wprowadzających do obrotu i stosujących chemikalia, czego wynikiem było zmniejszenie liczby stwierdzonych uchybień oraz lepsza jakość powstających dokumentów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.

Substancja	Legalny cel użycia	Ilość	Jednostka	Kategoria prekursorów narkotyków
nadmanganian potasu	dezynfekcja	180	kilogram	2
metyloetyloketon	inne	386	litr	3
kwas siarkowy	analizy chemiczne	111	litr	3
kwas siarkowy	procesy galwaniczne	840	litr	3
kwas siarkowy	inne	5 495 603	litr	3
kwas siarkowy (dymiący)	inne	331 194	kg	3
Aceton	analizy laboratoryjne	45	litr	3
Aceton	handel	157,5	litr	3
Aceton	stosowany jako rozpuszczalnik do farb oraz do mycia pistoletów stosowanych do malowania natryskowego	497	litr	3
kwas solny	mycie, czyszczenie	4 000	litr	3
kwas solny	procesy galwaniczne	3 395	litr	3
kwas solny	analizy laboratoryjne	11	litr	3

Tabela nr 8. Zużycie prekursorów narkotyków w 2019r.

Na terenie powiatu chodzieskiego nie było producentów produktów biobójczych. PPIS w Chodzieży nie posiadał informacji dotyczących sprzedaży internetowej produktów biobójczych przez podmioty gospodarcze lub osoby prywatne mające swoją siedzibę na terenie powiatu chodzieskiego.

Na terenie nadzorowanym przez PSSE w Chodzieży nie było producentów ani importerów prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. W 2019 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie obrotu prekursorami narkotyków.

Nadzór nad substancjami nowymi („dopalaczami”) oraz narkotykami

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży w 2019 roku z placówek służby zdrowia otrzymał 5 zgłoszeń zatruc substancjami nowymi lub narkotykami. Zatruciom ulegli mężczyźni w wieku od 23 do 34 lat po zażyciu marihuany lub amfetaminy. Informacje o zatruciach przekazano e-mailowo do WSSE w Poznaniu oraz do Komendy Powiatowej Policji i Prokuratury Rejonowej w Chodzieży. Dane o zatruciach wprowadzane były do Systemu Monitorowania Informacji o Dopalaczach.

Choroby zawodowe

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży w 2019r. otrzymał 3 zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych, w tym:

- 1 zgłoszenie choroby zawodowej wymienionej w poz. 15.2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: wtórnych zmian przerostowych fałdów głosowych
- 1 zgłoszenie choroby zawodowej wymienionej w poz. 15.3 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: niedowładu mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosu i trwałą dysfonią
- 1 zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej wymienionej w poz. 19.5 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. przewlekłej choroby układu ruchu wywołanej sposobem wykonywania pracy: przewlekłego zapalenia nadkłykcia kości ramiennej.

W 2019r. zostały wydane 4 prawomocne decyzje administracyjne:

- 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej wymienionej w poz. 15 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat:
- 1 decyzja dotycząca stwierdzenia choroby zawodowej wymienionej w poz. 15.2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: wtórnych zmian przerostowych fałdów głosowych
- 1 decyzja dotycząca stwierdzenia choroby zawodowej wymienionej w poz. 15.3 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: niedowładu

mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią.

Pod koniec grudnia 2018r. zostały wydane 2 decyzje administracyjne pozytywne, które się uprawomocniły w 2019r., dotyczące choroby zawodowej wymienionej w poz. 15.3 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: niedowładu mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią.

Numer wykazu	Rodzaj choroby zawodowej	Liczba stwierdzonych chorób zawodowych (decyzje prawomocne)				
		2015	2016	2017	2018	2019
15	Przewlekła choroba narządu głosu spowodowana nadmiernym wysiłkiem głosowym	1	2	1	1	4
6	Astma oskrzelowa	1	0	0	0	0
3	Pylica krzemowa płuc	1	2	0	2	0
26	Choroba zakaźna – borelioza z Lyme	1	0	0	0	0
Razem		4	4	1	3	4

Tabela nr 9. Liczba i rodzaj stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2015 – 2019

W 2019 roku wydano 3 postanowienia dotyczące przedłużenia terminu załatwienia sprawy w związku z oczekiwaniem na 2 orzeczenia lekarskie rozpoznające choroby zawodowe lub brak podstaw do rozpoznania chorób zawodowych oraz w jednym przypadku w związku z zbieraniem dokumentacji dotyczącej narażenia zawodowego w celu sporządzenia przez pracownika inspekcji sanitarnej karty oceny narażenia zawodowego.

W ramach prowadzonej akcji pt. „Wielkopolska Strategia Ograniczania Zagrożeń Zawodowych pracownicy Stacji przeprowadzili w 2019 roku szkolenie dla pracowników BHP na temat „Przeciwdziałania używania środków zastępczych i nowych substancji w miejscu pracy”, „Oceny wydatku energetycznego na stanowisku pracy” oraz „Oceny ryzyka zawodowego metodą OWAS”. W szkoleniu uczestniczyło 12 osób.

WNIOSKI

1. Największa liczba podejrzeń chorób zawodowych głównie przewlekłych chorób narządu głosu spowodowanych nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat dotyczyła nauczycieli.
2. Zmniejszyła się liczba pracowników pracujących w warunkach przekroczenia NDS i NDN w narażeniu na czynniki chemiczne oraz liczba osób pracujących w warunkach przekroczenia jednocześnie dwóch czynników szkodliwych. Spowodowane było to wymianą starego parku maszynowego na nowy, automatyzacją i hermetyzacją niektórych etapów procesu technologicznego, szczególnie tych bardzo trudnych i uciążliwych dla pracowników.
3. W 2019 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży otrzymał z placówek służby zdrowia 5 zgłoszeń zatruc substancjami nowymi lub narkotykami. Zatruciom ulegli mężczyźni w wieku od 23 do 34 lat po zażyciu marihuany lub amfetaminy.

IX. Obiekty nauczania i wychowania oraz całodobowego pobytu dzieci i młodzieży

W 2019 roku na terenie powiatu chodzieskiego nadzorem objęto 79 placówek nauczania i wychowania, w tym: przedszkola, szkoły wszystkich typów, warsztaty szkolne, internaty, placówki z pobytem dziennym i całodobowym oraz 38 turnusów letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

Lp.	Rodzaj stałej placówki nauczania i wychowania	Liczba placówek w 2019r.
1	Kluby dziecięce	3
2	Przedszkola	25
3	Szkoły podstawowe	13
4	Gimnazja	1
5	Szkoły specjalne	1
6	Ponadgimnazjalne szkoły zawodowe	2
7	Zespoły szkół	5
8	Warsztaty szkolne	1
9	Internaty	3
10	Ośrodki szkolno-wychowawcze OHP	2
11	Placówki specjalistyczne (Warsztaty Terapii Zajęciowej,	1
12	Placówki działalności edukacyjnej (świetlice - 16, placówki szkoleniowe - 4, szkoła języków obcych - 1, centrum zabaw-1)	22

Tabela nr 10. Rodzaje i liczby stałych placówek nauczania i wychowania w 2019r.

Łącznie w 2019r. przeprowadzono 86 kontroli, podczas których sprawdzano stan techniczny i sanitarno-porządkowy. W trzech szkołach podstawowych i dwóch szkołach branżowych I stopnia przeprowadzono 37 ocen tygodniowego planu lekcji. Po przeprowadzonych kontrolach nie wydano decyzji dotyczących poprawy stanu technicznego.

Od 1 kwietnia 2019r. uruchomiony został czwarty na terenie powiatu klub dziecięcy. W klubie dziecięcym otoczono opieką 12 dzieci.

W jednej ze szkół podstawowych organ prowadzących zakończył rozbudowę istniejącego budynku. Uczniowie od 1 września 2019r. zyskali salę gimnastyczną wraz z zapleczem, pracownię chemiczną i wydzielone pomieszczenie świetlicy. Jedna z placówek zakończyła rozbudowę i od 1 września 2019r. uruchomiła dwa dodatkowe oddziały przedszkolne. Do nowopowstałych oddziałów przedszkolnych przyjęto 50 dzieci.

Do siedziby Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży w roku 2019 nie wpłynęła żadna skarga dotycząca funkcjonowania placówek.

Podczas kontroli turnusu letniego wypoczynku dzieci i młodzieży stwierdzono brak dokumentów pozwalających na kwalifikację wskazanego miejsca obszarów wodnych jako „miejsca wykorzystywanego do kąpeli”. Zgodnie z obowiązującymi przepisami Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży powiadomił o zaistniałej sytuacji Kuratorium Oświaty, Oddział Zamiejscowy w Pile.

Higiena procesu nauczania

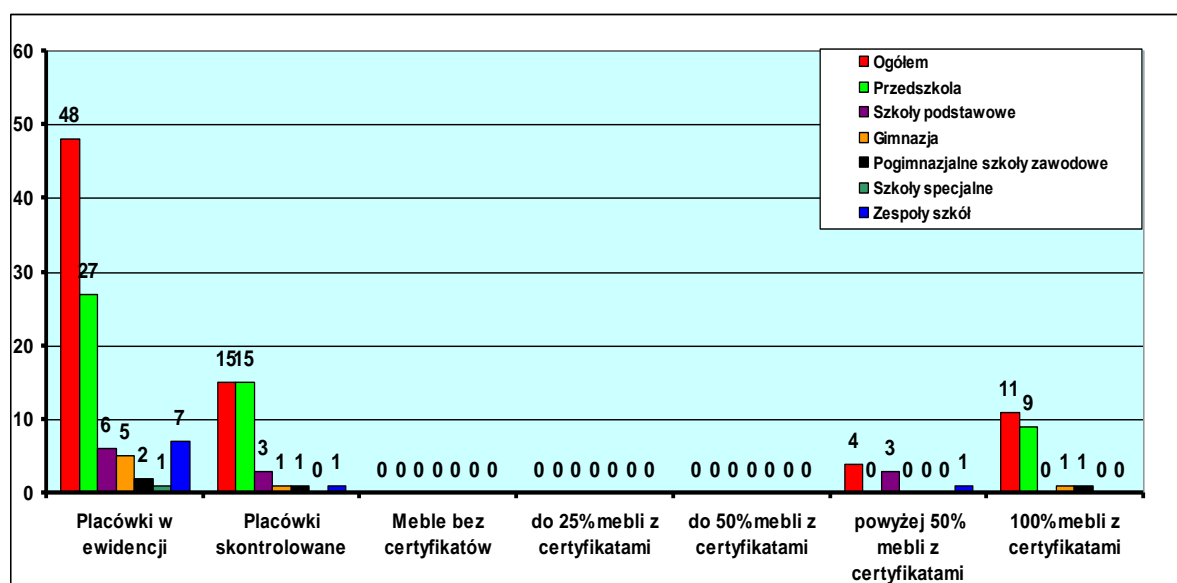
Na terenie powiatu chodzieskiego nie było placówek posiadających ubikacje zewnętrzne.

Liczebność klas

W żadnej ze szkół nie występowało zjawisko zagęszczenia w oddziałach klasowych. Jednak w szkołach typu miejskiego (w dwóch działających samodzielnie szkołach podstawowych), z uwagi na oszczędności ograniczono liczbę oddziałów klasowych klas starszych kosztem ich większej liczebności, która wynosiła od 25-30 uczniów. Sytuacja ta nie dotyczyła klas nauczania początkowego. W dwóch szkołach podstawowych realizowany był dwuzmianowy system nauczania. Sytuacja ta spowodowana była faktem iż liczba oddziałów klasowych była wyższa od liczby pomieszczeń do nauki.

Meble edukacyjne

W stosunku do roku poprzedniego sytuacja w zakresie wyposażenia placówek w meble edukacyjne (stoliki i krzeselka) nie uległa zmianie. W szkołach podstawowych typu wiejskiego była potrzeba doposażenia w meble edukacyjne o odpowiedniej wielkości dla uczniów klas VII i VIII. W roku kalendarzowym 2019 żadna z kontrolowanych placówek nie dokonała zakupu mebli.



Wykres nr14. Liczba placówek w ewidencji, skontrolowanych oraz zaopatrzenie tych placówek w meble (krzesła i stoliki) certyfikowane w 2019r.

Miejsca na podręczniki w szkołach

18 szkół (tj. ok. 82%) zapewniło miejsce na pozostawianie podręczników przez uczniów w szkołach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6 poz. 69 ze zm.). W 14 szkołach (tj. 64%) były to wydzielone w salach lekcyjnych szuflady lub szafki. W 4 szkołach (tj. 18%) były indywidualne, zamykane szafki dla uczniów.

W 4 szkołach (tj. 18%) nie zapewniono miejsca na pozostawianie podręczników przez uczniów. W jednej ze szkół (szkole ponadgimnazjalnej) dyrektor szkoły po własnej obserwacji i zasięgnięciu opinii uczniów nie widział takiej potrzeby. Uczniowie przychodzili do szkoły wyłącznie z niezbędnymi podręcznikami i przyborami, a waga plecaków uczniów nie stanowiła zagrożenia dla ich prawidłowej postawy. Nie wydzielono miejsca na podręczniki również w 2 szkołach podstawowych i 1 szkole branżowej I stopnia, które działały w budynkach Ośrodków Szkolenia i Wychowania OHP. Uczniami tych szkół byli wyłącznie wychowankowie mieszkający w budynkach ośrodków.

Dowozy uczniów

Nie budziły zastrzeżeń dowozy uczniów do szkół. Szkoły wypracowały sobie systemy dowozu pozwalające rozpoczynać zajęcia szkolne o stałej godzinie, a czas oczekiwania na powrót do domu ograniczyć do jednej godziny lekcyjnej.

Opieka nad uczniami przed i po lekcjach

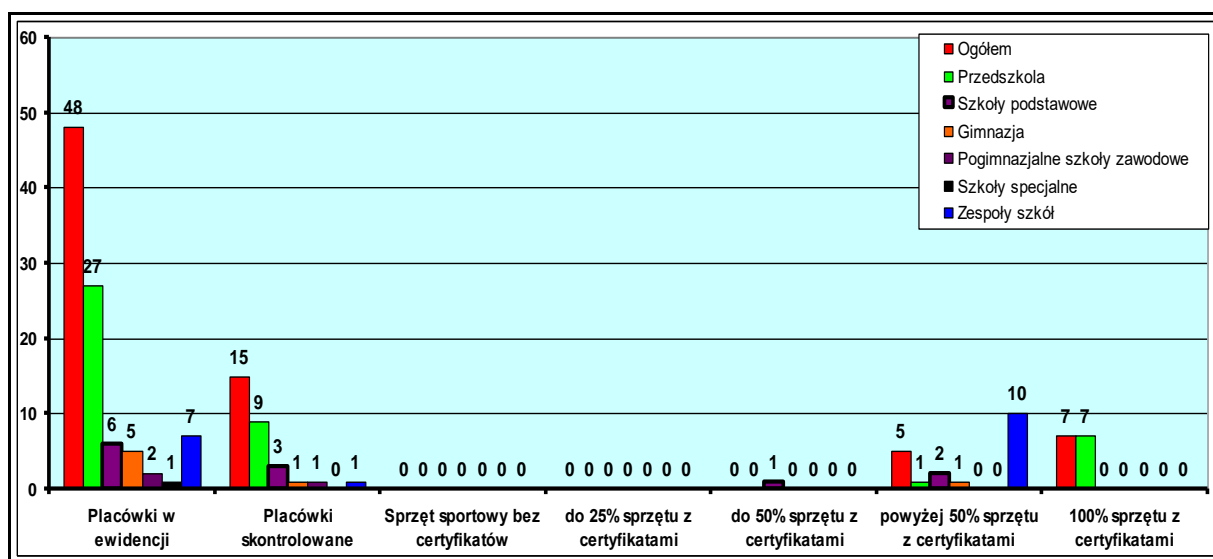
Na przestrzeni całego roku podczas kontroli placówek szkolnych oceniano warunki sanitarno-higieniczne w świetlicach szkolnych. Skontrolowano wszystkie świetlice szkolne działające na terenie powiatu. Świetlice szkolne funkcjonowały w 5 szkołach (tj. ok. 22% szkół). 4 z tych szkół dysponowały wydzielonymi pomieszczeniami świetlic, natomiast jedna ze szkół opiekę świetlicową realizowała w pomieszczeniu stołówki szkolnej. W 11 szkołach (tj. ok. 48%) opiekę nad dziećmi zapewniono w ramach tzw. godzin świetlicowych w wolnych salach lekcyjnych. W pozostałych 7 szkołach (tj. ok. 30%) brak jakiejkolwiek opieki nad dziećmi po zakończonych lekcjach. Uczniowie bezpośrednio po zakończonych lekcjach wracali do domu. Dyrektorzy tych szkół wyjaśnili, że rodzice nie zgłosili potrzeby uruchomienia tej formy opieki nad dziećmi.

Opieka zdrowotna

Tylko w 8 (tj. ok. 35%) na 23 placówki nauczania funkcjonował gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, w pozostałych obiektach raz na dwa tygodnie dochodziła pielęgniarka, która posiadała wyznaczone miejsce do pracy, najczęściej był to pokój nauczycielski. W jednej ze szkół podstawowych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia wszystkim uczniom zapewniono również opiekę stomatologiczną. Do szkoły tej regularnie co tydzień dojeżdżał „Dentobus”. We wszystkich przedszkolach funkcjonujących na terenie powiatu chodzieskiego nie było opieki zdrowotnej

Na przestrzeni całego roku kalendarzowego w placówkach nauczania i wychowania pojawiała się wszawica. Z informacji uzyskanych od dyrektorów szkół wynikało, że wszawica występowała w znanych szkole środowiskach rodzinnych. Dyrektorzy placówek postępowali zgodnie z obowiązującym prawem i szukali pomocy w ośrodkach pomocy społecznej, z różnym skutkiem. Problem kończył się zwykle dopiero z chwilą opuszczenia szkoły, czy przedszkola przez ostatnie dziecko z danej rodziny.

Warunki do uprawiania aktywności fizycznej



Wykres nr 15. Liczba placówek w ewidencji, skontrolowanych oraz zaopatrzenie tych placówek w urzędzenia i sprzęt sportowy z certyfikatami w 2019r.

Poprawie uległy warunki do prowadzenia lekcji wychowania fizycznego w dużych szkołach podstawowych. Wybudowane w latach poprzednich hale sportowe umożliwiały prowadzenie lekcji na trzech boiskach równocześnie. Rozwiązanie to zabezpieczało w 100% potrzeby poszczególnych szkół. W roku 2019 zakończono budowę 1 sali gimnastycznej wraz z zapleczem.

W 2019r. 6 szkół (tj. 26%) lekcje wychowania fizycznego realizowało poza budynkiem szkoły. 2 z nich w okresie jesieni i wiosny zajęcia realizowały na pływalni „Delfin” i boisku „Orlik” oraz w wynajmowanych halach sportowych usytuowanych przy chodziejskich szkołach. 4 szkoły korzystały wyłącznie z ogólnodostępnych boisk sportowych i siłowni zewnętrznych.

W trzech szkołach wyposażenie boisk szkolnych było stare i nie posiadało certyfikatów jakości.

Dostosowanie szkół dla uczniów niepełnosprawnych

Tylko 2 szkoły można było określić mianem szkoły w pełni dostosowanej do potrzeb uczniów niepełnosprawnych, ponieważ obie posiadały możliwości swobodnego przemieszczania się wewnątrz budynku, dostęp z zewnątrz budynku oraz przystosowane ubikacje. Wszystkie szkoły podstawowe i gimnazjum posiadały wejścia do budynku dostosowane dla uczniów niepełnosprawnych za pomocą podjazdów lub wejście było na parterze, bez barier architektonicznych. W szkołach tych istniały jednak ograniczenia wewnątrz budynku w postaci: braku możliwości swobodnego przemieszczania się uczniów na wózkach między kondygnacjami i braku przystosowanej ubikacji.

Jedna placówka szkolna wyposażona była w schodołaz.

Dożywianie

W zakresie dożywiania najlepiej wyglądała sytuacja w mieście i gminie Margonin. Wszystkie chętne oraz objęte pomocą socjalną dzieci uczęszczające do przedszkoli i szkół na terenie Miasta i Gminy Margonin objęte były dożywianiem w formie obiadu.

Placówka	Zakres doży- wiania	w tym	Licz- ba	%	Wyszczególnienie
Placówki wydające obiad i herbatę/obiad, przygotowywane w kuchniach szkolnych/ dowożonych w systemie cateringowym	tylko obiad	3	15	66 %	- Szkoła Podstawowa nr 1 w Chodzieży - Szkoła Podstawowa nr 3 w Chodzieży - Społeczna Szkoła Podstawowa w Chodzieży
	obiad i herbatę	12			- Szkoły Podstawowe: Budzyń, Wyszyny, Margonin, Lipiny, Radwanki, Oleśnica, Stróżewo, Strzelce, Zacharzyn, Szamocin - Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Ratajach - Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna w Chodzieży
	Razem				
Placówki wydające	herbatę i kanapkę		1	4 %	- Zespół Szkół Lipia Góra
Placówki wydające	tylko herbatę		1	4 %	- Prywatny Zespół Placówek Oświatowych w Chodzieży, ul. Siejaka
Placówki nie prowadzące dożywiania	-		6	26 %	- Społeczna Szkoła Podstawowa w Chodzieży - Zespół Prywatnych Szkół Ponadgimnazjalnych Chodzież, ul. Mickiewicza - OHP: Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Szamocinie, Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Próchnowie, Szkoła Branżowa I Stopnia Próchnowie, Szkoła Branżowa I Stopnia w Szamocinie
Ogółem			23	100%	

Tabela nr 11. Liczba szkół w zależności od miejsca przygotowywania, wydawania posiłków i zakresu dożywiania w 2019 roku

Posiłki przygotowywane były w Szkole Podstawowej i w Samorządowym Przedszkolu w Margoninie. Transport posiłków zabezpieczał organ prowadzący samochodem posiadającym zgodę Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży. Wszyscy chętni uczniowie tych szkół otrzymywali również herbatę.

Poprawa sytuacji wskazana byłaby szczególnie w szkołach podstawowych w Chodzieży. W wyniku przekształcenia kuchni szkolnych w obiekty prywatne, w 2 szkołach na terenie miasta Chodzieży zmniejszyła się liczba uczniów korzystających z obiadów. Związane to było ze znaczną podwyżką cen posiłków. Uczniowie tych szkół przez cały pobyt w szkole nie mieli też możliwości skorzystania z ciepłego napoju.

W szkołach prywatnych brak posiłków wynikał z braku zainteresowania dożywianiem ze strony rodziców. Wychowankowie Ośrodków Szkolenia i Wychowania OHP uczęszczający do niepublicznych szkół działających w budynkach ośrodków korzystali z wyżywienia w budynku zamieszkania, w którym mieściły się również szkoły.

Współpraca z innymi instytucjami

Wspólnie z funkcjonariuszem Komendy Powiatowej Policji w Chodzieży przeprowadzono kontrole dwóch turnusów wypoczynku zimowego. Funkcjonariusz Policji przeprowadził pogadankę na temat bezpiecznych wakacji, natomiast pracownik Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży skontrolował stan techniczny i sanitarny pomieszczeń, wyposażenia i otoczenia miejsca wypoczynku oraz dokumentację zdrowotną dla celów sanitarno-epidemiologicznych, zaświadczenia o braku przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku, dokumenty potwierdzające kwalifikacje do udzielania pomocy przedlekarskiej, instrukcje udzielania pomocy przedlekarskiej, karty kwalifikacyjne dzieci, potwierdzenia zgłoszenia placówki wypoczynku do elektronicznej bazy danych.

WNIOSKI

1. W szkołach podstawowych nr 1 i nr 3 w Chodzieży, które pracowały w systemie dwuzmianowym i zapewniały pobyt uczniów w świetlicy należałoby zapewnić uczniom możliwość wypicia ciepłego napoju.
2. Należy kontynuować dostosowywanie placówek nauczania do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.
3. Organizatorzy letniego wypoczynku powinni zapewnić uczestnikom miejsca wykorzystywane do kąpieli spełniające wymagania zgodnie z przepisami prawa .

X. Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W roku sprawozdawczym w nadzorze zapobiegawczym ogółem wydano:

1. Decyzji płatniczych - 36;
2. Opinii sanitarnych - 75, w tym dotyczących:
 - 1) uzgodnienia pod względem wymagań sanitarno-higienicznych projektu dotyczącego oczyszczalni ścieków -1;
 - 2) zaopiniowania technologii (zachowania układu ciągów technologicznych) w małych zakładach usługowych zajmujących się produkcją i sprzedażą produktów żywnościowych - 2, w tym:
 - w zakładzie przeznaczonym do wypieku ciast - 1
 - w pomieszczeniach cateringu - 1;
 - 3) spełnienia warunków sanitarnych i higienicznych (opinie wydawane na wniosek inwestora lub użytkownika), na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 59) oraz przepisów

- szczegółowych, odpowiednio do rodzaju obiektu, dla pomieszczeń przeznaczonych dla liceum dla dorosłych - 1;
- 4) uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko sporządzonej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania - 8;
 - 5) zaopiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie art. 53 i art. 54 ust. 1, w związku z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2003r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.) i art. 3 pkt. 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 59) - 3;
 - 6) stwierdzenia braku potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2003r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.) - 15;
 - 7) stwierdzenia konieczności przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko związku z ustawą z dnia 3 października 2003r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.) - szt. 2;
 - 8) uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, wydanych na podstawie prognozy oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2003r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.) - 7;
 - 9) dopuszczenia do użytkowania obiektów - 36, w tym:
 - zespołu prywatnych gabinetów lekarskich - 1
 - przebudowanej przychodni lekarskiej - 1
 - żłobka - 1
 - świetlicy wiejskiej - 1
 - obiektów handlowych - 4
 - zakładów kosmetycznych, fryzjerskich, tatuażu - 8
 - gabinetu odnowy biologicznej - 1
 - gabinetu rehabilitacji - 1
 - gabinetu dietetyka - 1
 - obiektów produkcyjnych z zapleciami socjalnymi przy halach produkcyjnych - 3
 - obiektów obsługi turystycznej i obiektów turystycznych do prowadzenie w nich szkoleń - 5
 - zakładów świadczących drobne usługi - 8
 - sali gimnastycznej - 1.

Na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (tekst jednolity z 2019r. poz. 1186 ze zm.) i ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2019r., poz. 59) oraz biorąc pod uwagę rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity Dz. U. z 2019r. poz. 1065) i przepisy szczegółowe, zależnie od rodzaju obiektu, wydano opinii – 13 (wszystkie pozytywne).

Na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2019r., poz. 59) oraz przepisów szczegółowych, zależnie od rodzaju obiektu, wydano pozytywne opinie – 23.

Opinie wydane zostały po dokonaniu oględzin obiektów przed dopuszczeniem ich do użytkowania. Oględziny prowadzone były przez pracownika zapobiegawczego nadzoru przy współudziale pracownika nadzoru bieżącego, któremu odbierany obiekt miał podlegać po uzyskaniu zgody na jego użytkowanie. Inwestorzy o zgodę na użytkowanie, zgodnie z Prawem budowlanym, występowali również do innych organów: do Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej, Państwowej Inspekcji Pracy, Inspekcji Ochrony Środowiska.



Zdjęcie nr 14. Nowa sala gimnastyczna w Strzelcach gmina Chodzież

3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny odstąpił od oględzin dwóch boisk sportowych i od wydania opinii sanitarnej dotyczącej ww. obiektów z powodu ograniczonego zakresu wykonanych na tych obiektach prac – 2

Na ww. obiektach wykonane były elementy małej architektury, nawierzchnie sportowe z trawy sztucznej i naturalnej, chodniki, instalacje zraszające. Inwestorzy obiektów do pisma o zamiarze przystąpienia do użytkowania boisk sportowych załączyli wymagane dokumenty potwierdzające dopuszczenie do obrotu i do stosowania zastosowane przy budowie ww. obiektów wyroby budowlane.

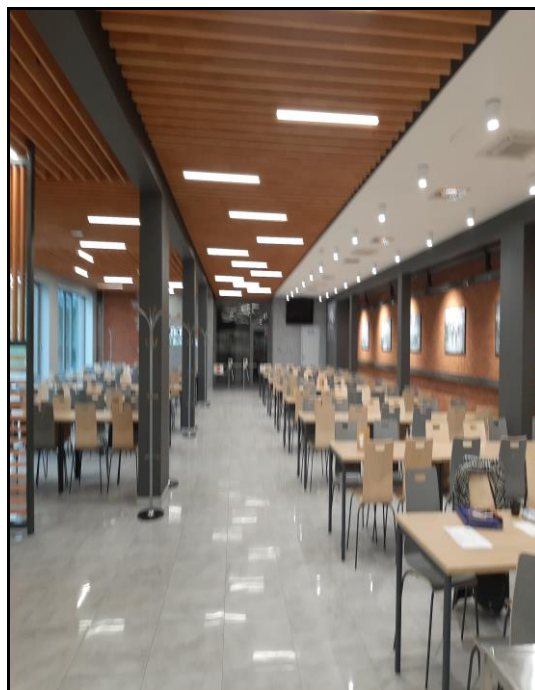
4. Dokonano w terenie wizji lokalnych obiektów wymagających uzyskania opinii dotyczących spełnienia wymagań sanitarnych i higienicznych – 45.

Czynności kontrolne przed dopuszczeniem obiektów do użytkowania na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2019r., poz. 1186 ze zm.) przeprowadzane były w ustawowym terminie 14 dni od daty zawiadomienia. W trakcie oględzin obiektów przed rozpoczęciem ich użytkowania, zwracano uwagę na zgodność wykonania obiektów z zatwierdzonym do realizacji projektem, warunkami pozwolenia na budowę, przepisami i obowiązującymi normami. Większość projektów, na podstawie których wykonane zostały obiekty podlegające oględzinom, była uzgodniona pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przez rzeczoznawcę ds. sanitarno-higienicznych lub przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Uzgodnienia były wykonywane przed rozpoczęciem realizacji obiektu. Do projektów w trakcie realizacji inwestycji wprowadzane były

sporadycznie zmiany, które nie pogorszyły warunków sanitarno-higienicznych na obiekcie. W nowych obiektach projektanci i inwestorzy szczególną wagę przywiązywali do warunków sanitarno-higienicznych oraz do funkcjonalności zakładów. Obiekty zostały wyposażone w urządzenia wentylacyjne zapewniające w sposób mechaniczny lub grawitacyjny wymianę powietrza w pomieszczeniach. Woda doprowadzona do obiektów pod względem bakteriologicznym spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294 ze zm.).

Do wykonania wszystkich elementów w obiektach podlegających oględzinom zastosowano wyroby budowlane posiadające wymagane dokumenty potwierdzające dopuszczenie ich do obrotu i do stosowania.

Pracownik Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego uczestniczył wspólnie z pracownikami Higieny Komunalnej, Epidemiologii, Higieny Żywności i Żywnienia, Higieny Dzieci i Młodzieży oraz Higieny Pracy w oględzinach obiektów należących do inwestorów pozostających pod nadzorem bieżącym ww. komórek Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży.



*Zdjęcie nr 15 i 16. Budynek socjalno-biurowy firmy KABAT TYRE Sp. z o.o. Sp. j. ,
ul. Gumowa 6, 64-840 Budzyń*



Zdjęcie nr 17. Świetlica wiejska w Wyszyńkach

WYSZCZEGÓLNIENIE SPRAW			2018 r.	2019 r.
I	Ogółem uzgodniono, rozpatrzone i zaopiniowano w drodze decyzji, postanowień, pism i opinii sanitarnych		86	113
1	w tym w drodze decyzji	Decyzje płatnicze	23	36
2	w tym w drodze opinii sanitarnych	Opinie dotyczące uzgodnienia dokumentacji projektowych	1	3
		Opinie dotyczące spełnienia warunków sanitarnych i higienicznych przez placówki opiekuńczo wychowawcze i podobne (wydane na wniosek stron)	1	1
		Opinie wydawane w związku z uczestnictwem w czynnościach związanych z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych	18	36
		Opinie dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania	2	8
		Zaopiniowanie miejscowego planu zagospodarowania	6	3
		Uzgodnienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	0	0
		Zaopiniowanie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	2	0
		Opinie dotyczące konieczności wykonania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i określenie jego zakresu	24	17
		Uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia na podstawie prognozy oddziaływania inwestycji na środowisko	6	7
		Opinie o spełnieniu wymagań przez pomieszczenia i urządzenia podmiotów prowadzących działalność leczniczą	0	0
3	W drodze postanowień	Uzgodnienie warunków zabudowy i zagospodarowania	0	0

		Zaopiniowanie miejscowych planów zagospodarowania	0	0
		Uzgodnienie miejscowych planów zagospodarowania	0	0
		Opinie o spełnieniu wymagań przez pomieszczenia i urządzenia podmiotów prowadzących działalność leczniczą	0	0
		Postanowienia prostujące wydane opinie	0	0
4	Sprawy pozostające bez wydania opinii z powodu nie przedłożenie przez wnioskodawcę dokumentacji (pomimo wezwania o uzupełnienie) umożliwiającej zajęcie stanowiska przez Państwowego powiatowego Inspektora Sanitarnego		2	2
II	Sprawy przekazane do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego		1	0

Tabela nr 12. Porównanie liczby spraw uzgodnionych i zaopiniowanych w drodze decyzji, postanowień i opinii sanitarnych przez zapobiegawczy nadzór sanitarny w roku 2018 i 2019.

WNIOSKI

1. Współpraca z komórkami bieżącego nadzoru sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej była bardzo dobra; opinie i postanowienia wydawane były po uzyskaniu wyjaśnień, uzupełnień i właściwej interpretacji zagadnień dotyczących sprawy przez pracowników poszczególnych komórek PSSE.
2. Dobrze przebiegała współpraca z administracją samorządową; konsultacje z pracownikami administracji ułatwiały decyzję w skomplikowanych sprawach. Wszystkie sprawy były przez Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny szczegółowo analizowane na podstawie załączonych dokumentów i kontroli w terenie pod kątem wymagań sanitarno-higienicznych.
3. Przy uzgadnianiu przedsięwzięć na etapie decyzji środowiskowych szczególną uwagę zwracano na ograniczenie wpływu projektowanych przedsięwzięć na zdrowie ludzi i na środowisko. Analizie podlegały zagadnienia związane z ochroną przed nadmiernym hałasem i zanieczyszczeniem powietrza, z właściwą gospodarką wodno-ściekową, właściwymi sposobami zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem gleby oraz wód powierzchniowych i podziemnych. Wymagano stosowanie prawidłowej gospodarki odpadami oraz zalecano stosowanie proekologicznych systemów grzewczych.
4. W czasie realizacji i eksploatacji inwestycji wskazywano na obowiązek stosowania rozwiązań projektowych i wykonawczych zgodnych z przepisami, ustawami i normami.
5. W trakcie kontroli odbieranych obiektów zwracano uwagę na rozwiązania techniczno – użytkowe. Sprawdzano, czy są zagwarantowane odpowiednie warunki dla pobytu ludzi, warunki pracy, właściwe ciągi technologiczne w obiektach gastronomicznych oraz czy stosowane materiały budowlane i wykończeniowe są właściwe pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.
6. Wydawanie opinii dopuszczających do użytkowania zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej, utrudniał brak przepisów określających wymagania sanitarne i higieniczne dla ww. obiektów.

XI. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Ogół przedsięwzięć prozdrowotnych w powiecie chodzieskim realizowano na podstawie wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego (GIS) i Wojewódzkiej Stacji

Sanitarно-Epidemiologicznej (WSSE) w Poznaniu. W związku z tym realizowano głównie inicjatywy ogólnopolskie i wojewódzkie. Wzorem lat ubiegłych najwięcej działań w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia skupiało się wokół edukacji i szkoleń dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania nowych substancji psychoaktywnych. Kierowane były one do przedstawicieli jednostek samorządów terytorialnych, przedstawicieli organizacji pozarządowych. Ponadto upowszechniano programy edukacyjne z uwzględnieniem problematyki przeciwdziałania używaniu środków zastępczych w miejscu pracy. Adresatami działań edukacyjnych i kampanii społecznych o tematyce były także dzieci, młodzież i rodzice.

W roku 2019 dobiegła końca realizacja *Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu*. Mimo to na terenie powiatu chodzieskiego w dalszym ciągu realizowane są działania z zakresu profilaktyki tytoniowej.

W dalszej kolejności realizowano programy lokalne i akcje profilaktyczne, organizowane samodzielnie przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Chodzieży lub współorganizowane z innymi instytucjami z terenu powiatu, w oparciu o potrzeby środowiska lokalnego.

Programy i akcje ogólnopolskie:

- **Profilaktyka zażywania „nowych narkotyków”**

Prowadzenie działań w zakresie upowszechniania programów, w tym edukacyjnych, z uwzględnieniem problematyki przeciwdziałania używaniu środków zastępczych i nowych środków psychoaktywnych w miejscu pracy.

W 2019 roku przeprowadzono szkolenie skierowane do specjalistów BHP wybranych zakładów pracy z terenu powiatu chodzieskiego. W szkoleniu uczestniczyło 9 osób oraz 3 prelegentów. Zgodnie z programem, szkolenie przeprowadzili pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia oraz pracownik Higieny Pracy. W spotkaniu z specjalistami BHP uczestniczył także przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji. Kolejną inicjatywą było wygłoszenie wykładu dotyczącego profilaktyki zażywania dopalaczy, a także innych środków psychoaktywnych w zakładzie pracy – Firmie EUROPOL MEBLE Sp. z o. o. Sp. komandytowa. Wykład cieszył się dużym zainteresowaniem. Przekazano podstawowe informacje na temat dopalaczy, udzielono odpowiedzi na pytanie: dlaczego ludzie sięgają po nowe substancje psychoaktywne i narkotyki? Omówiono skład nowych narkotyków oraz wpływ związków chemicznych na życie i zdrowie człowieka.

Pod koniec roku 2019 przeprowadzono wykład dla kadry pedagogicznej placówek oświatowych powiatu chodzieskiego. W wykładzie uczestniczyło 22 nauczycieli i pedagogów z placówek oświatowych terenu powiatu chodzieskiego.



Zdjęcie nr 18. Wykład dla pracowników Firmy EUROPOL MEBLE Sp. z o. o. Sp. K., Podanin

Działania edukacyjne, w tym kampanie społeczne adresowane do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

W pierwszym półroczu 2019r. przeprowadzono wiele zajęć warsztatowych oraz wykładów. Odbiorcami tych działań byli uczniowie najstarszych klas szkół podstawowych, a także uczniowie szkół średnich. Treści prezentowane podczas spotkań z młodzieżą dostosowywane były do konkretnej grupy odbiorców. W 2019r. przeprowadzono spotkania z grupą 151 uczniów. Drogą mailową przesłano do 15 szkół podstawowych oraz 5 szkół ponadpodstawowych/ponadgimnazjalnych informację związaną z profilaktyką używania nowych środków psychoaktywnych. Dodatkowo zamieszczono na stronie internetowej PSSE w Chodzieży artykuł własny pt. „Zachowaj trzeźwy umysł.” Ten artykuł także odnosił się do kwestii związanych z profilaktyką używania nowych środków psychoaktywnych.

Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania „nowych narkotyków”, kierowanych do przedstawicieli organizacji pozarządowych i jednostek samorządów terytorialnych.

Na przestrzeni 2019r. sukcesywnie przesyłano drogą mailową informacje z zakresu profilaktyki używania nowych środków psychoaktywnych do różnych organizacji pozarządowych, a także podmiotów samorządu terytorialnego. Podejmowano działania zmierzające do nawiązania współpracy z wybranymi jednostkami.

- **Profilaktyka tytoniowa**

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej pn. „Bieg po Zdrowie”

„Bieg po zdrowie” to jeden z programów antytytoniowej edukacji zdrowotnej opracowany w GIS we współpracy z ekspertami. Główne cele programu to opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat szkodliwości palenia papierosów. Program skierowany był do uczniów klas IV szkół

podstawowych. Zajęcia w programie „Bieg po zdrowie” realizowane były za pomocą bardzo zróżnicowanych metod aktywizujących, które dostosowano do wieku odbiorców. Podstawą zajęć było stymulowanie kreatywności i aktywności. Realizując treści programowe zachęcano uczniów do aktywnego udziału w zajęciach. Na terenie powiatu chodzieskiego w roku szkolnym 2018/2019 do programu przystąpiło siedem szkół podstawowych, co stanowiło grupę 193 uczniów klas IV.

Akcje profilaktyczne: Światowy Dzień bez Tytoniu - 31 maja i Światowy Dzień Rzucania Palenia - 21 listopada



Zdjęcie nr 19. Spotkanie z uczniami klas II szkoły średniej z Zespołu Szkół m. H Cegielskiego w Chodzieży w ramach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu, 29.05.2019r.

Akcje organizowane corocznie dla ogółu społeczeństwa. W 2019 roku akcje te realizowano w formie wykładów dla kadry pedagogicznej, zajęć z elementami warsztatów dla młodzieży, eventów, punktów edukacyjno-profilaktycznych, ekspozycji, artykułów prasowych, poradnictwa i dystrybucji materiałów edukacyjnych oraz konkursów z nagrodami. U osób palących wykonywano pomiar wydychanego CO z płuc przy pomocy smokerlyzera. Niejednokrotnie do współpracy włączano szkoły, podmioty lecznicze, zakłady pracy, media lokalne oraz instytucje publiczne.



Zdjęcie nr 20. Punkt informacyjno-edukacyjny w Wielkopolskim Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Poznaniu, Szpitalu w Chodzieży, 21.11.2019r.

- **Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych (SWISS CONTRIBUTION)**

Program współfinansowany przez Szwajcarię w ramach Szwajcarskiego Programu Współpracy z Nowymi Krajami Członkowskimi Unii Europejskiej. Głównym celem programu było ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia. W roku 2019 działania profilaktyczne kierowano do ogółu społeczeństwa za pośrednictwem informacji umieszczanych na stronie internetowej PSSE oraz lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych.



Zdjęcie nr 21. Event przeprowadzony w ramach realizacji Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych: podczas Turnieju Wiedzy Prewencyjnej w Chodzieży, Chodzież 2019r.

W ramach tych kampanii zorganizowano 4 eventy, podczas których pracownicy PSSE w Chodzieży prowadzili: poradnictwo w zakresie programu, dystrybucję materiałów edukacyjnych dotyczących profilaktyki uzależnień, a także pomiar ciśnienia tętniczego i tętna, pomiar wydychanego CO przy pomocy smokerlyzera. Niejednokrotnie organizowano konkursy dla uczestników eventów. Często wykorzystywano także algorytmy w ramach profilaktyki używania środków zmieniających świadomość.

Ogólnopolski Program Edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Program dotyczył profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze), adresowany był do młodzieży ze szkół ponadpodstawowych. Na terenie powiatu chodzieskiego do programu przystąpiła młodzież z 3 szkół ponadgimnazjalnych powiatu. Łącznie 184 uczniów. Projekt ten prowadzili w szkołach pedagodzy szkolni, przeszkoleni wcześniej przez przedstawicieli Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Konkurs „Szkoła wolna od używek”

W 2019r. odbyła się III edycja konkursu pt. „Szkoła wolna od używek” na film krótkometrażowy o tematyce dotyczącej profilaktyki uzależnień od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych. Konkurs skierowany był do wszystkich szkół ponadpodstawowych. Mimo rozpropagowania konkursu we wszystkich szkołach ponadpodstawowych na terenie powiatu chodzieskiego, żadna praca nie została zgłoszona.

- **Trzymaj Formę!**

Program realizowało 13 szkół podstawowych, w tym 6 oddziałów gimnazjalnych i 1 gimnazjum. Jego celem była edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

W ramach programu, najczęściej i najchętniej młodzież uczestniczyła w zajęciach kulinarnych, na których przygotowywano zdrowe posiłki (np. kanapki, surówki i sałatki owocowo-warzywne), a następnie odbywała się wspólna degustacja tych potraw. Ww. działania wspierali rzeczowo i finansowo dyrektorzy szkół, rodzice, władze gminne lub osoby prywatne. Podczas realizacji programu współpracowano także z pracownikami Higieny Żywności i Żywienia. Partnerem programu było Stowarzyszenie „Polska Federacja Producentów Żywności”.

Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę!”

W ramach realizacji programu przeprowadzono także ogólnopolski konkurs. Konkurs przebiegał etapowo, kolejno na etapie szkolnym, powiatowym i ogólnopolskim. Na terenie powiatu chodzieskiego do konkursu przystąpiło 46 uczniów z dwóch szkół. Do etapu powiatowego przeszła jedna uczennica. Do III etapu konkursu nie zakwalifikował się żaden uczeń z terenu powiatu chodzieskiego.

- **Profilaktyka HIV/AIDS – Światowy Dzień AIDS, Bezpieczne Walentynki**

Akcja wojewódzka Bezpieczne Walentynki

W 2019 roku z okazji Dnia Zakochanych przeprowadzono zajęcia warsztatowe z młodzieżą uczęszczającą do MOS-u w Chodzieży, wykłady w I Liceum Ogólnokształcącym im. św. Barbary w Chodzieży oraz w Zespole Szkół im. H. Cegielskiego w Chodzieży. Zachęcano młodzież do wykonywania testów na obecność wirusa HIV. Dodatkowo krótką informację odnoszącą się do najważniejszych kwestii związanych z zagadnieniem HIV i AIDS przesłano do wszystkich szkół ponadgimnazjalnych powiatu chodzieskiego i lokalnej prasy. Także dzieci w wieku przedszkolnym otrzymały materiały edukacyjne w formie kolorowanki pt. „Zawsze Razem”, dotyczące zagadnienia HIV/AIDS. Przekazywano je wychowawcom grup przedszkolnych podczas wizytacji prowadzonych w miesiącu lutym. Ponadto materiały w ramach akcji „Bezpieczne Walentynki” przekazano dwóm szkołom podstawowym terenu powiatu chodzieskiego.

W ramach Obchodów Światowego Dnia AIDS – pracownik PSSE w Chodzieży przeprowadził zajęcia na temat diagnostyki, leczenia i profilaktyki HIV/AIDS dla uczniów z klas VIII Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Budzynie oraz Szkoły Podstawowej im. S. Staszica Nr 1 w Chodzieży. Przeprowadzono wykład wśród uczniów Zespołu Szkół im. H. Cegielskiego w Chodzieży. Ponadto Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV z ww. szkoły zorganizowali obchody Światowego Dnia AIDS dla społeczności szkoły. Rozdano również materiały edukacyjne z PSSE. Na stronie internetowej PSSE w Chodzieży umieszczono artykuł, który odnosił się do aktualnych informacji dotyczących problematyki HIV/AIDS, a w holu PSSE wyeksponowano fotografie i prace konkursowe, które na przestrzeni ostatnich lat były przysyłane do PSSE w Chodzieży. Poza tym stworzono gazetkę odnoszącą się do tematyki HIV/AIDS. Gazetka prezentowała podstawowe informacje na temat HIV/AIDS.



Zdjęcie nr 22. Obchody Światowego Dnia AIDS w Zespole Szkół w Chodzieży, 29.11.2019r.

- **Światowy Dzień Zdrowia**

Co roku dzień 7 kwietnia jest swoistą mobilizacją działań poświęconych konkretnym zagadnieniom i problemom zdrowotnym. W roku 2019 tematem przewodnim było hasło: „Zdrowie dla wszystkich”. W ramach działań związanych z obchodami Światowego Dnia Zdrowia na terenie powiatu chodzieskiego pracownicy PSSE w Chodzieży przeprowadzili wykłady dla rodziców dzieci uczęszczających do Niepublicznego Przedszkola Wesoły Smyk w Chodzieży, dodatkowo przeprowadzono wykład wśród członków Polskiego Towarzystwa Diabetycznego, Koła w Chodzieży. Na stronie internetowej PSSE w Chodzieży zamieszczono artykuły dotyczące Światowego Dnia Zdrowia.



Zdjęcie nr 23. Wykład skierowany do rodziców dzieci uczęszczających do Niepublicznego Przedszkola Wesoły Smyk w Chodzieży zorganizowany w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia w 2019r.

- **Program Wybierz Życie - Pierwszy Krok**

Celem programu było zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę, a jego adresatami była młodzież ze szkół ponadgimnazjalnych wraz z rodzicami. Program realizowano przy współpracy WSSE w 3 szkołach ponadgimnazjalnych powiatu. Programem objętych było 258 uczniów, 3 pielęgniarki (koordynatorki programu w szkołach), 1 pedagog oraz 1 nauczyciel przedmiotowy. Działania edukacyjne prowadziły pielęgniarki szkolne lub nauczyciele, przy pomocy materiałów edukacyjnych przekazanych z PSSE.

- **Konkurs „Zaszczep się wiedzą o szczepieniach”**

W związku z realizacją konkursu, którego organizatorem był Główny Inspektor Sanitarny rozpropagowano konkurs wśród wszystkich placówek oświatowych powiatu chodzieskiego. Pismo przewodnie wraz z wszystkimi załącznikami przesłano drogą mailową do 40 podmiotów. Głównym celem konkursu było zwiększenie wiedzy dotyczącej znaczenia szczepień dla zdrowia publicznego i zdrowia jednostki oraz profilaktyki chorób zakaźnych.

- **Program edukacyjny "Skąd się biorą produkty ekologiczne"**

Był to nowy program zainicjowany przez Główny Inspektorat Sanitarny przy współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jego celem było zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów dzieci 5-6 letnich na istotną rolę spożywania żywności ekologicznej, a także zdrowego odżywiania. W 2019 roku zorganizowano naradę, podczas której przekazano najistotniejsze informacje powiatowym koordynatorom programu. Wdrożenie programu zostało zrealizowane pod koniec 2019r. Natomiast realizacja przewidziana została na I kwartał 2020r. Do programu przystąpiły 3 placówki przedszkolne na terenie powiatu chodzieskiego.

Programy i akcje wojewódzkie:

- **Profilaktyka tytoniowa**

Program „Czyste Powietrze Wokół Nas” zrealizowany był w 18 przedszkolach i 3 oddziałach przedszkolnych powiatu. Odbiorcami tego programu były dzieci z grup 5-6-letnich. Program dopuszczał realizację także w grupach mieszanych (tj. 3-6 lat). We wszystkich placówkach prowadzone były zajęcia zgodne ze scenariuszami zajęć, które przekazano z PSSE. Realizatorzy programu w placówkach niejednokrotnie tworzyli także własne scenariusze zajęć na podstawie zasobów własnych. Odbływały się pogadanki, prelekcje i zajęcia integracyjne z rodzicami, wykonywano ekspozycje i prace plastyczne, organizowano wycieczki. Wszystkie te działania miały spowodować wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy istnieje ryzyko narażenia na przebywanie w otoczeniu osób palących, zarówno papierosy tradycyjne, jak również e-papierosy.

Konkurs pt. „Palić, nie palić - oto jest pytanie?” organizowany od wielu lat z inicjatywy WSSE w Poznaniu. Jego adresatami byli uczniowie klas V szkół podstawowych. W 2019 roku zadaniem uczestników konkursu było stworzenie komiksu, który propagował zdrowy styl życia, wolny od nałogu palenia papierosów i inhalowania e-papierosami. Na etap powiatowy wpłynęło 6 prac konkursowych z 6 szkół. Laureatom konkursu wręczono dyplomy i nagrody, ufundowane przez PPIS w Chodzieży. Wyłoniono laureata I miejsca, tę pracę przesłano do WSSE w Poznaniu na etap wojewódzki.



Zdjęcie nr 24. Wręczenie nagród w konkursie pt.. „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, Chodzież, 2019r.

Konkurs dla szkół ponadgimnazjalnych „Tytoń – od leku po truciznę.”

Konkurs został zorganizowany po raz pierwszy jako element edukacji zdrowotnej prowadzonej wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Organizatorem była Wojewódzka Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Poznaniu we współpracy z Kuratorium Oświaty w Poznaniu oraz Wielkopolskim Centrum Onkologii w Poznaniu.

Celem konkursu było poszerzenie wiedzy uczniów nt. negatywnych skutków palenia tytoniu i inhalowania e-papierosów. Zadanie konkursowe polegało na przygotowaniu filmu pod hasłem „Tytoń - od leku po truciznę”. Mimo rozpropagowania konkursu we wszystkich szkołach ponadpodstawowych na terenie powiatu chodzieskiego, żadna praca nie została zgłoszona.

Projekt „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń”, realizowany był wśród najstarszych klas szkół podstawowych całego województwa wielkopolskiego. Docelowym działaniem w ramach projektu była edukacja rówieśnicza, a poprzedzało ją przeszkolenie pewnej grupy uczniów w zakresie problematyki tytoniowej. W 2019 roku zorganizowano dwa szkolenia. Jedno odbyło się w Szkole Podstawowej Nr 1 im. S. Staszica w Chodzieży, zaś drugie w Społecznej Szkole Podstawowej im. św. Barbary w Chodzieży. Łącznie przeszkolono 43 uczniów.



Zdjęcie nr 25. „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń”, edycja – 2019r. w Społecznej

Edukacja zdrowotna w zakładzie pracy

Przeprowadzono jedno szkolenie na temat szkodliwości palenia tytoniu i ustawodawstwa w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu. Szkolenie zorganizowano wśród pracowników, kadry gastronomicznej, dyrekcji Ośrodka Szkolenia i Wychowania OHP. Przeszkolono łącznie 30 osób. Wykład w ramach profilaktyki tytoniowej przeprowadził pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia. Dodatkowo prelegentem niniejszego szkolenia był kierownik Oddziału Nadzoru PSSE. Po zakończonym wykładzie odbyła się dyskusja i dystrybucja materiałów edukacyjnych o tematyce antytytoniowej.

- **Profilaktyka HIV/AIDS**

„**Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV**” to realizowany od wielu lat projekt na terenie Wielkopolski, w ramach którego przeprowadzono szkolenie z zakresu profilaktyki HIV/AIDS dla 15 uczniów z trzech szkół ponadgimnazjalnych.



Zdjęcie nr 26. Szkolenie „Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra HIV”. Edycja – 2019r.

Projekt polegał na edukacji rówieśniczej na temat HIV/AIDS. Wiedzę zdobytą za pośrednictwem szkolenia młodzież przekazywała swoim rówieśnikom w szkole, w domu, na prywatkach i innych spotkaniach. Liderzy Zdrowia z jednej szkoły zorganizowali również obchody Światowego Dnia AIDS. Projekt „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV” cieszył się dużym zainteresowaniem młodzieży.

„**Nie daj szansy AIDS**” – to konkurs realizowany na terenie województwa wielkopolskiego od wielu lat. Celem konkursu było przede wszystkim uświadomienie, że zagrożenie HIV może dotyczyć każdego człowieka. Adresatami konkursu byli uczniowie szkół średnich. Przedmiotem konkursu było stworzenie mema internetowego pod tytułem „NIE DAJ SZANSY AIDS.” Mimo rozpropagowania konkursu we wszystkich szkołach ponadpodstawowych na terenie powiatu chodzieskiego, żadna praca nie została zgłoszona.

- **Projekt edukacyjny „Mały kleszcz – duży problem?”**

W ramach realizacji akcji podjęto współpracę z następującymi instytucjami: Komendą Powiatową Policji w Chodzieży, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Chodzieży, Młodzieżowym Domem Kultury w Chodzieży, Polskim Stowarzyszeniem Diabetyków, Kołem w Chodzieży, Społeczną Szkołą Podstawową Dobra Szkoła, Szkołą Podstawową

w Oleśnicy, kadram pielęgniarską z terenu powiatu chodzieskiego. Przeprowadzono wiele szkoleń, kampanii i spotkań edukacyjnych oraz warsztatowych. Podczas realizacji działań dystrybuowano także materiały edukacyjne. Na stronie internetowej PSSE w Chodzieży zamieszczono artykuły i broszury dotyczące profilaktyki chorób odkleszczowych. Dodatkowo materiały zostały wywieszone na tablicy informacyjnej w siedzibie PSSE.

- **Program edukacyjny "Mamo, Tato - co Wy na to?"**

Był to program, który cieszył się dużym zainteresowaniem wśród pedagogów i rodziców. Objęto nim 501 dzieci 5-6-letnich z 9 przedszkoli wraz z rodzicami. Jego celem było zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów dzieci 5-6-letnich na specyfikę ich rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczali, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy.

Nauczyciele, przy użyciu bardzo różnorodnych form edukacji realizowali wśród dzieci i rodziców bloki tematyczne. PSSE wyposażyła wszystkie dzieci, rodziców oraz nauczycieli w materiały edukacyjne dotyczące programu.

- **Projekt edukacyjny „Wiem - nie biorę! Jestem bezpieczny”**

Wyżej wymieniony projekt edukacyjny skierowany był do najstarszych klas szkół podstawowych i szkół średnich oraz rodziców i nauczycieli. Jego celem było zapobieganie stosowaniu nowych substancji psychoaktywnych, czyli tzw. dopalaczy, poprzez zwiększenie wiedzy i świadomości młodych ludzi i ich rodziców na temat skutków zdrowotnych zażywania tych środków. Do projektu przystąpiły 23 placówki, co stanowiło 79% grupy placówek oświatowych, na którą składają się: szkoły podstawowe, szkoły średnie, placówki opiekuńczo-wychowawcze w powiecie chodzieskim. Wzorem lat ubiegłych w ramach realizacji projektu zorganizowano dwa szkolenia skierowane do uczniów. Pierwsze szkolenie odbyło się w Zespole Szkół im. J. Wybickiego w Ratajach, gdzie szkoleni byli uczniowie z klas szkół średnich. Kolejne szkolenie odbyło się w szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Wyszynach. Tam przeszkolono uczniów z klasy VIII. Szkolenia przeprowadzone wśród uczniów były względem siebie spójne i poruszały podobny zakres tematyczny.

Dodatkowo pracownik OZ i PZ PSSE w Chodzieży zorganizował szkolenie skierowane do szkolnych koordynatorów projektu „Wiem, nie biorę! Jestem bezpieczny”. Na szkolenie przybyło 21 osób, reprezentujących 21 placówek powiatu chodzieskiego. Podczas szkolenia omawiano treści związane z profilaktyką zażywania nowych środków psychoaktywnych, realizacją projektu w placówkach. Podczas spotkania rozdano uczestnikom poradniki metodyczne pt. „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”. Wykorzystano także materiał filmowy przekazany z WSSE w Poznaniu. Szkolenie zrealizowano przy współudziale przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji w Chodzieży, który w swojej części wykładowej omawiał kwestie prawne związane z zażywaniem dopalaczy przez nieletnich, a także osoby dorosłe. Treści związane z profilaktyką używania dopalaczy poruszane były także podczas zajęć i spotkań z uczniami. Pracownik OZ i PZ PSSE w Chodzieży w 2019r. na spotkaniu w Szkole Podstawowej w Szamocinie, przestrzegał młodzież z klas VII i VIII przed zażywaniem środków psychoaktywnych. Ponadto w ramach możliwości prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych odnoszących się do tematu profilaktyki stosowania dopalaczy.

- **Akcja „Bezpieczne wakacje”**

W 2019 roku pracownik OZ i PZ PSSE w Chodzieży przeprowadził wiele zajęć dla uczestników kolonii i półkolonii. Był także organizatorem lub współorganizatorem festynów i stoisk informacyjno-edukacyjnych. Podczas spotkań edukacyjnych największą uwagę skupiano na profilaktyce palenia tytoniu oraz profilaktyce używania środków zastępczych „dopalaczy” i narkotyków. Kolejnym istotnym tematem podczas wakacyjnych działań była

profilaktyka chorób odkleszczowych. Łącznie działaniami podczas akcji „Bezpieczne wakacje” objęto 793 osoby. Równocześnie z realizowanymi prelekcjami, przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych dotyczących zdrowia. Na stronie internetowej i tablicy informacyjnej PSSE zamieszczono informacje i opracowania własne, związane z bezpieczeństwem zdrowotnym w sezonie letnim. Do lokalnych gazet przesyłano informacje dotyczące bezpieczeństwa podczas wypoczynku. Łącznie w okresie letnim na stronie internetowej PSSE ukazało się 7 artykułów.

Programy oraz akcje lokalne oraz inne przedsięwzięcia:

- **Akcja „Bezpieczne Ferie”**

W ramach akcji przeprowadzono zajęcia wśród dzieci uczęszczających do Niepublicznego Przedszkola Wesoły Smyk w Chodzieży. Tematyka zajęć odnosiła się do zagadnień związanych z bezpiecznym spędzaniem czasu wolnego. Celem zajęć była nauka dobrych praktyk służących zdrowiu człowieka, a także wyrobienie u dzieci umiejętności rozpoznawania zachowań sprzyjających zdrowiu oraz takich, które mogą mu szkodzić.

- **Dzień pamięci o zmarłych na AIDS**

W 2019 roku zainicjowano działania w ramach upowszechniania Dnia Pamięci o zmarłych na AIDS. W wyniku czego przeprowadzono zajęcia w klasie VIII na temat profilaktyki zakażeń wirusem HIV i zachorowań na AIDS. Dodatkowo opublikowano artykuł własny na stronie internetowej PSSE w Chodzieży.

- **Badania mammograficzne w mammobusie**

W 2019 roku przeprowadzono badania 10-krotnie: Badania mammograficzne nagłaśniano na stronach internetowych PSSE w Chodzieży i za pośrednictwem afiszy informacyjnych rozmieszczonych na terenie powiatu oraz przesłano informację do władz lokalnych.

Badania mammograficzne wykonano łącznie u 113 kobiet, głównie w wieku 50-69 lat. Żadnej z przebadanych kobiet nie skierowano do dalszej diagnostyki.

- **Działania edukacyjne w ramach profilaktyki chorób nowotworowych**

W wyniku współpracy z pracownikiem Epidemiologii PSSE w Chodzieży, zorganizowano spotkanie z kobietami, członkiniami Polskiego Towarzystwa Diabetycznego, Koła w Chodzieży. W spotkaniu uczestniczyło około 20 osób. Podczas spotkania poruszono temat profilaktyki nowotworów. Dodatkowo każda z uczestniczek otrzymała pakiet materiałów na temat profilaktyki nowotworów. Spotkanie prowadzone było przez pracownika Epidemiologii.

Pracownik OZ i PZ PSSE w Chodzieży zorganizował stoisko informacyjno-edukacyjne na terenie przy pływalni Delfin w Chodzieży, którego tematem przewodnim była profilaktyka chorób nowotworowych. Przy stoisku kobiety mogły nauczyć się jak przeprowadzić samobadanie piersi. Do nauki wykorzystano fantom z makietą instruktazową. Dodatkowo dystrybuowano materiały dotyczące profilaktyki nowotworowej. Kobiety chętnie odwiedzały stoisko. Wykazywały chęć zdobycia nowych umiejętności oraz wiedzy.

- **Tydzień bezpieczeństwa w Szkole Podstawowej im. W. Reymonta w Lipiej Górze**

Wzorem lat ubiegłych pracownik OZ i PZ PSSE w Chodzieży aktywnie uczestniczył w obchodach corocznej szkolnej inicjatywy Szkoły Podstawowej w Lipiej Górze pod nazwą „Tydzień Bezpieczeństwa”. Przeprowadził on zajęcia z trzema grupami uczniów. Tematyka zajęć dotyczyła zdrowia. Celem przeprowadzonych zajęć było pokazanie dzieciom zalet bycia zdrowym człowiekiem, jak również kształtowanie umiejętności rozpoznawania zachowań sprzyjających zdrowiu, a także takich, które mogą mu szkodzić. Uczniowie klas IV – VI uczestniczyli w zajęciach dotyczących uzależnień. Podczas tych zajęć skupiono się na przedstawieniu młodzieży różnych typów uzależnień, przyczyn oraz skutków zachowań nałogowych. Ostatnią grupą odbiorców byli uczniowie klas VII - VIII. Zajęcia w tej grupie uczniów dotyczyły profilaktyki stosowania tzw. dopalaczy. Na zakończenie zajęć rozdyskutowano uczestnikom ulotki przestrzegające przed zażywaniem współczesnych narkotyków tzw. „dopalaczy”.

- **Profilaktyka zachorowania na odrę**

W związku ze wzrostem zachorowań na odrę w Polsce, podjęto decyzję o przeprowadzeniu działań edukacyjnych wśród członków Polskiego Towarzystwa Diabetycznego, Koła w Chodzieży. Przeprowadzono wykład dla 17 osób, wykład zaprezentował pracownik Epidemiologii.

- **Profilaktyka wszawicy**

W ramach realizacji zadania w ciągu 2019 roku prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Materiały trafiały według zapotrzebowania do rozmaitych placówek oświatowych z terenu powiatu chodzieskiego.

- **Profilaktyka zatruc grzybami**

W ramach realizacji profilaktyki zatruc grzybami wygłoszono wykład dla młodzieży na temat zatrucia grzybami. Odbiorcami działań była młodzież ze Szkoły Podstawowej im. M. Skłodowskiej-Curie w Oleśnicy oraz Społecznej Szkoły Podstawowej „DOBRA SZKOŁA” w Ratajach. Łącznie w zajęciach uczestniczyło około 123 osób.

Zajęcia prowadzone były w oparciu o prezentację multimedialną na temat bezpiecznego grzybobrania. Na lekcjach omawiano takie zagadnienia jak: kalendarz grzybobrania, najważniejsze zasady bezpiecznego zbierania grzybów. Omówiono budowę i systematykę grzybów. Główną uwagę skupiono na objawach zatrucia trującymi i niejadalnymi grzybami, przestrzegając tym samym przed nierozsądnym, niekompetentnym i samodzielnym zbieraniem grzybów.

- **Europejski Dzień Walki z Otyłością**

W ramach realizacji zadania przeprowadzono w Szkole Podstawowej Nr 1 im. S. Staszica w Chodzieży zajęcia wśród uczniów klasy VII dotyczące zdrowego odżywiania. W zajęciach uczestniczyły 22 osoby. Podczas zajęć przedstawiono i omówiono Piramidę Zdrowego Żywienia i Stylu Życia. Dodatkowo uczniowie rozróżniali szkodliwe i zdrowe składniki pożywienia.



Zdjęcie nr 27. Zajęcia wśród uczniów klasy I Społecznej Szkoły Podstawowej „DOBRA SZKOŁA” w Ratajach, Rataje 2019.

- **Promocja prawidłowego odżywiania**

W ramach promocji zdrowego odżywiania w 2019 roku przeprowadzono sześć spotkań z dziećmi w wieku przedszkolnym, uczniami szkoły podstawowej i młodzieżą ze szkoły średniej. Każde zajęcia były dostosowane do grupy odbiorców. Podczas każdego spotkania zachęcano uczestników do samodzielnego przygotowywania posiłków. Proponowano także zdrowe zamienniki niezdrowych przekąsek. Zajęcia były wzbogacane o emisje filmów dotyczących kodeksu zdrowego życia. Po zakończonych zajęciach uczniowie otrzymali materiały promujące spożywanie zdrowych posiłków, zdrowych przekąsek. Łącznie w takich spotkaniach uczestniczyły 174 osoby.

- **Powiatowy Turniej wiedzy Prewencyjnej**

W turnieju pracownik OZ i PZ wraz z pracownikiem Epidemiologii reprezentowali PSSE w Chodzieży. Organizatorem Turnieju Wiedzy Prewencyjnej była Szkoła Podstawowa Nr 1 im. S. Staszica w Chodzieży. Pracownicy PSSE w Chodzieży zorganizowali stoisko informacyjno-edukacyjne, na którym propagowali profilaktykę stosowania środków zastępczych, tzw. dopalaczy oraz profilaktykę tytoniową: poradnictwo, pomiar wydychanego CO za pomocą smokerlyzera, oraz dystrybucję ulotek, broszur, itp. Realizowano zadania związane z profilaktyką chorób odkleszczowych, profilaktyką chorób nowotworowych, profilaktyką zatruc pokarmowych (w tym zatruc grzybami). Rozdawano w tym celu ulotki, broszury, publikacje oraz udzielano informacji osobom zainteresowanym. Podczas dystrybucji materiałów edukacyjnych przekazywano rozmaite publikacje dzieciom, prosząc by przekazały je swoim rodzicom, a także najbliższym.



Zdjęcie nr 28. Stoisko informacyjno–edukacyjne zorganizowane podczas Powiatowego Turnieju Wiedzy Prewencyjnej, Chodzież 2019r.

- **Konkurs własny realizowany przy współpracy Komendy Powiatowej Policji w Chodzieży pt. „Jestem bezpieczny. Mówię NIE!”**

Wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Chodzieży, zorganizowany został konkurs dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych powiatu chodzieskiego. Zadaniem konkursowym było stworzenie plakatu, na temat profilaktyki stosowania dopalaczy, narkotyków, środków odurzających, a także bezpieczeństwa w sieci. Celem konkursu było poszerzenie wiedzy uczestników konkursu na temat bezpieczeństwa w sieci, stosowania dopalaczy, zażywania narkotyków i środków odurzających, a także zaangażowanie młodzieży do czynnego zdobywania wiedzy w tych dziedzinach. W ramach nagłośnienia konkursu wśród młodzieży przeprowadzone zostały zajęcia w każdej ze szkół ponadgimnazjalnych powiatu chodzieskiego. Podczas spotkań z młodzieżą poruszano temat profilaktyki stosowania środków psychoaktywnych, a także zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu. W maju 2019r. odbyło się wręczenie nagród za udział w konkursie pt. „Jestem bezpieczny. Mówię NIE!” Uroczyste wręczenie nagród konkursowych odbyło się w budynku KPP w Chodzieży. W spotkaniu wzięli udział uczestnicy konkursu wraz z opiekunami, sponsorzy oraz organizatorzy przedsięwzięcia (tj. łącznie 17 osób). Podczas wręczenia nagród wyłoniono laureatów (I i II miejsca). Dwie prace narodziło wyróżnieniem. Wszyscy pozostali uczestnicy otrzymali dyplomy oraz upominki za udział w konkursie. Nagrody, które otrzymali laureaci konkursu ufundowane były przez Starostwo Powiatowe w Chodzieży i PSSE w Chodzieży. Koszty wydruku zwycięskich zakładki pokrył Miejski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chodzieży.



Zdjęcie nr 29. Wręczenie nagród w konkursie pt. „Jestem bezpieczny. Mówię Nie!”.

WNIOSKI

1. Na realizację działań programowych najczęściej decydowały się placówki przedszkolne.
2. Szkoły podstawowe wykazują większe zainteresowanie współpracą w zakresie działań dotyczących profilaktyki używania nowych środków psychoaktywnych, niż szkoły ponadpodstawowe.
3. Brak jest programów oraz konkursów skierowanych do klas I – III szkół podstawowych.
4. Czynnikiem zniechęcającym placówki do kontynuacji realizacji programu jest niedostateczna liczba materiałów, zarówno dla uczniów jak i szkolnych koordynatorów.
5. Potrzebne byłyby pomoce edukacyjne, a także materiały informacyjne, które byłyby dostosowane do konkretnej grupy odbiorców (przedszkole, szkoła podstawowa, szkoła średnia). Takie pomoce z pewnością wpłynęłyby na większą atrakcyjność realizowanych działań.

Zdjęcia wykorzystane w opracowaniu:

<i>Zdjęcie nr</i>	<i>Tytuł</i>	<i>Autor/źródło</i>
1.	<i>Wnętrze nowego zakładu fryzjerskiego w Chodzieży</i>	<i>M. Wielgosz PSSE w Chodzieży</i>
2.	<i>Wnętrze nowego zakładu fryzjersko-kosmetycznego w Chodzieży</i>	<i>M. Wielgosz PSSE w Chodzieży</i>
3.	<i>Wnętrze nowego zakładu fryzjersko-kosmetycznego w Chodzieży</i>	<i>M. Wielgosz PSSE w Chodzieży</i>
4.	<i>Ośrodek Sportu i Rekreacji w Margoninie</i>	<i>M. Wielgosz PSSE w Chodzieży</i>
5.	<i>Wnętrze nowego statku pasażerskiego „Chodzieżanka II”</i>	<i>M. Wielgosz PSSE w Chodzieży</i>
6.	<i>Nowy ustęp publiczny w Chodzieży</i>	<i>M. Wielgosz PSSE w Chodzieży</i>
7.	<i>Restauracja LEON, ul. Cmentarna 2/5 w Margoninie</i>	<i>M. Sudaj PSSE w Chodzieży</i>
8.	<i>Restauracja LEON, ul. Cmentarna 2/5 w Margoninie</i>	<i>M. Sudaj PSSE w Chodzieży</i>
9.	<i>Restauracja LEON, ul. Cmentarna 2/5 w Margoninie</i>	<i>M. Sudaj PSSE w Chodzieży</i>
10.	<i>Sklep spożywczo-przemysłowy „Żabka” w Chodzieży</i>	<i>M. Sudaj PSSE w Chodzieży</i>
11.	<i>Sklep spożywczo-przemysłowy „Żabka” w Chodzieży</i>	<i>M. Sudaj PSSE w Chodzieży</i>
12.	<i>Przyczepa specjalistyczna sklep/bar marki EPINO Spółdzielni Socjalnej „Pogodny Dom”, ul. Kościelna 9 w Margoninie</i>	<i>M. Sudaj PSSE w Chodzieży</i>
13.	<i>Przyczepa specjalistyczna sklep/bar marki EPINO Spółdzielni Socjalnej „Pogodny Dom”, ul. Kościelna 9 w Margoninie</i>	<i>M. Sudaj PSSE w Chodzieży</i>
14.	<i>Nowa sala gimnastyczna w Strzelcach gm. Chodzież</i>	<i>H. Skwierzyńska PSSE w Chodzieży</i>
15.	<i>Budynek socjalno-biurowy, KABAT TYRE Sp. z o.o. Sp. j. , ul. Gumowa 6 w Budzynie</i>	<i>G. Sworowski przedstawiciel inwestora</i>
16.	<i>Budynek socjalno-biurowy, KABAT TYRE Sp. z o.o. Sp. j. , ul. Gumowa 6 w Budzynie</i>	<i>G. Sworowski przedstawiciel inwestora</i>
17.	<i>Budynek socjalno-biurowy, KABAT TYRE Sp. z o.o. Sp. j. , ul. Gumowa 6 w Budzynie</i>	<i>G. Sworowski przedstawiciel inwestora</i>
18.	<i>Wykład dla pracowników Firmy EUROPOL MEBLE Sp. z o. o. Sp. K. w Podaninie</i>	<i>M. Ferfet PSSE w Chodzieży</i>
19.	<i>Spotkanie z uczniami klas II szkoły średniej Zespołu Szkół im. H. Cegielskiego w Chodzieży w Ramach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu</i>	<i>M. Ferfet PSSE w Chodzieży</i>
20.	<i>Punkt informacyjno – edukacyjny w Wielkopolskim Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Poznaniu, Szpitalu w Chodzieży.</i>	<i>K. Pieniążek PSSE w Chodzieży</i>
21.	<i>Event przeprowadzony w ramach realizacji Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnienia od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych: podczas Turnieju Wiedzy Prewencyjnej w Chodzieży.</i>	<i>M. Ferfet PSSE w Chodzieży</i>

22.	<i>Obchody Światowego Dnia AIDS w Zespole Szkół im. H. Cegielskiego w Chodzieży, gdzie odbyły się uroczyste obchody Światowego Dnia AIDS.</i>	<i>M. Ferfet PSSE w Chodzieży</i>
23.	<i>Wykład skierowany do rodziców dzieci uczęszczających do Niepublicznego Przedszkola Wesoły Smyk w Chodzieży, w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia.</i>	<i>M. Ferfet PSSE w Chodzieży</i>
24.	<i>Wręczenie nagród w konkursie pt. „Palić, nie palić - oto jest pytanie?” w 2019r.</i>	<i>A. Gąska PSSE w Chodzieży</i>
25.	<i>„Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra Tytoń, edycja 2019r. w Społecznej Szkole Podstawowej im. Św. Barbary w Chodzieży.</i>	<i>M. Ferfet PSSE w Chodzieży</i>
26.	<i>Szkolenie „Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra HIV.” Edycja – 2019r.</i>	<i>M. Ferfet PSSE w Chodzieży</i>
27.	<i>Zajęcia wśród uczniów klasy I Społecznej Szkoły Podstawowej DOBRA SZKOŁA w Ratajach.</i>	<i>Simińska</i>
28.	<i>Stoisko informacyjno – edukacyjne organizowane podczas Powiatowego Turnieju Wiedzy Prewencyjnej w Chodzieży.</i>	<i>K. Pieniążek PSSE w Chodzieży</i>
29.	<i>Wręczenie nagród w konkursie pt. „Jestem bezpieczny. Mówię Nie! Edycja 2019r.</i>	<i>M. Ferfet PSSE w Chodzieży</i>

Informację opracowano w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży.

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie przyjęcia informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu chodzieskiego za rok 2019

Zgodnie z zapisem art. 12a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej rada powiatu przynajmniej raz na rok rozpatruje informację właściwego państwowego inspektora sanitarnego o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu.

Z uwagi na powyższe przedkłada się projekt niniejszej uchwały.

Podjęcie uchwały nie spowoduje w 2020 r. skutków finansowych dla budżetu powiatu chodzieskiego.